PREZES
URZĘDU OCHRONY
KONKURENCJI I KONSUMENTÓW
TOMASZ CHRÓSTNY

Katowice, 14 listopada 2022 r.

RKT.611.7.2019.BP

DECYZJA Nr RKT-4/2022

I. Na podstawie art. 23b ust. 1 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. z 2021 r. poz. 275), po przeprowadzeniu wszczętego z urzędu postępowania w sprawie o uznanie postanowień wzorca umowy za niedozwolone, Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów **uznaje postanowienia wzorców umów stosowane przez Kancelarię Prawną Semper Invicta sp. z o.o. sp.k. z siedzibą we Wrocławiu** (dawniej: Kancelaria Invictus sp. z o.o. z siedzibą we Wrocławiu) o treści:

[1.] „Wraz z rozwiązaniem Umowy, o którym mowa w ust. 5 powyżej, Zleceniodawca zobowiązuje się do zapłaty kary umownej w wysokości 10 % kwoty wykorzystanego (wypłaconego) kredytu. Zastrzeżenie powyższej kary umownej nie wyłącza możliwości dochodzenia przez Zleceniobiorcę odszkodowania na zasadach ogólnych"

➢ § 8 ust. 6 Umowy o świadczenie usług prawnych – roszczenia z umów kredytowych waloryzowanych kursem waluty obcej – wersja obowiązująca od września 2017 r.;

[2.] „Wraz z rozwiązaniem Umowy, o którym mowa w ust. 5 powyżej, Zleceniodawca zobowiązuje się do zapłaty kary umownej w wysokości 10 % wartości nabytych od GetBack S.A. obligacji. Zastrzeżenie powyższej kary umownej nie wyłącza możliwości dochodzenia przez Zleceniobiorcę odszkodowania na zasadach ogólnych"

➢ § 8 ust. 6 Umowy o świadczenie usług prawnych – roszczenia z tytułu posiadania obligacji korporacyjnych spółki GetBack S.A.;

[3.] „Wraz z rozwiązaniem Umowy, o którym mowa w ust. 5 powyżej, Zleceniodawca zobowiązuje się do zapłaty kary umownej w wysokości 3 % kwoty wykorzystanego (wypłaconego) kredytu. Zastrzeżenie powyższej kary umownej nie wyłącza możliwości dochodzenia przez Zleceniobiorcę odszkodowania na zasadach ogólnych"

➢ § 8 ust. 6 Umowy o świadczenie usług prawnych – roszczenia z umów kredytowych waloryzowanych kursem waluty obcej – wersja obowiązująca od listopada 2017 r.;

[4.] „Wraz z rozwiązaniem Umowy, o którym mowa w ust. 5 powyżej, Zleceniodawca zobowiązuje się do zapłaty kary umownej w wysokości 40 % potrąceń dokonanych przez Dłużnika w związku z zawarciem lub rozwiązaniem umowy ubezpieczenia. Zastrzeżenie powyższej kary umownej nie wyłącza możliwości dochodzenia przez Zleceniobiorcę odszkodowania na zasadach ogólnych"

➢ § 7 ust. 6 Umowy o świadczenie usług prawnych – roszczenia z umów ubezpieczenia na życie z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym – wersja obowiązująca od września 2017 r.;

[5.] „Wraz z rozwiązaniem Umowy, o którym mowa w ust. 5 powyżej, Zleceniodawca zobowiązuje się do zapłaty kary umownej w wysokości 30 % sumy składek wpłaconych w wykonaniu umowy ubezpieczenia, o której mowa w § 1 ust. 1 niniejszej Umowy. Zastrzeżenie powyższej kary umownej nie wyłącza możliwości dochodzenia przez Zleceniobiorcę odszkodowania na zasadach ogólnych"

➢ § 7 ust. 6 Umowy o świadczenie usług prawnych – roszczenia z umów ubezpieczenia na życie z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym – wersja obowiązująca od listopada 2017 r.;

[6.] „W przypadku rozwiązania niniejszej Umowy przez Zleceniodawcę, Zleceniodawca zobowiązany jest uiścić Zleceniobiorcy część wynagrodzenia odpowiadającą jego dotychczasowym czynnościom, w tym zwrócić poniesione przez Zleceniobiorcę wydatki w wysokości nie mniejszej niż 1 000,00 zł za każdy rozpoczęty miesiąc pozostawania przez Zleceniobiorcę w gotowości do reprezentowania Zleceniodawcy przed sądem powszechnym, jednakże nie większej niż kwota wynagrodzenia wskazanego w § 6 ust. 1 lit. a) Umowy. Jeżeli wypowiedzenie nastąpiło bez ważnego powodu, Zleceniodawca zobowiązany jest także naprawić Zleceniobiorcy szkodę"

➢ § 8 ust. 5 Umowy o świadczenie usług prawnych – roszczenia z umów kredytowych waloryzowanych kursem waluty obcej – wersja obowiązująca od listopada 2017 r.;

[7.] „Zleceniobiorca jest uprawniony do rozwiązania niniejszej Umowy ze skutkiem natychmiastowym z zachowaniem formy pisemnej w sytuacji, gdy zachowanie Zleceniodawcy będzie utrudniać prowadzenie sprawy/postępowania sądowego. Wraz z rozwiązaniem Umowy, o którym mowa w zd. 1, Zleceniodawca zobowiązuje się do zapłaty kary umownej, stanowiącej dziesięciokrotność stawki minimalnej, określonej w § 2 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz.U. 2015 poz. 1804 z późn.zm.) / w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz.U. 2015 poz. 1800 z późn.zm.), zgodnej z wartością przedmiotu sprawy"

➢ § 8 ust. 5 Umowy o świadczenie usług prawnych – roszczenia z umów kredytowych waloryzowanych kursem waluty obcej – wersja obowiązująca od czerwca 2017 r.,
➢ § 7 ust. 5 Umowy o świadczenie usług prawnych – roszczenia z umów ubezpieczenia na życie z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym – wersja obowiązująca od kwietnia 2017 r.;

[8.] „W sytuacji, gdy zachowanie Klienta będzie utrudniać prowadzenie sprawy/postępowania sądowego, Kancelaria jest uprawniona do rozwiązania Umowy ze skutkiem natychmiastowym z zachowaniem formy pisemnej. Wraz z rozwiązaniem Umowy, o którym mowa w zd. 1, Klient zobowiązuje się do zapłaty kary umownej, stanowiącej dziesięciokrotność stawki minimalnej, określonej w § 2 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz.U. 2015 poz. 1804 z późn.zm.) / w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz.U. 2015 poz. 1800 z późn.zm.), zgodnej z wartością przedmiotu sprawy"

➢ § 5 ust. 4 zd. 1 i 2 Umowy o świadczenie usług prawnych – roszczenia z umów ubezpieczenia na życie z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym – wersja obowiązująca od kwietnia 2017 r.;

[9.] „W przypadku rozwiązania niniejszej Umowy, Zleceniodawca zobowiązany jest w terminie 3 dni od dnia wygaśnięcia Umowy, uregulować wobec Zleceniobiorcy wynagrodzenie odpowiadające wysokości dotychczasowego nakładu oraz czasu pracy poniesionych przez

Zleceniobiorcę i pełnomocników, nie mniejsze niż połowa stawki minimalnej zgodnej z wartością przedmiotu sprawy określonej w § 2 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz.U. 2015 poz. 1804 z późn.zm.) / w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz.U. 2015 poz. 1800 z późn. zm.), lecz nie większe niż wynikające z § 5 ust. 2 Umowy, wraz z poniesionymi przez Zleceniobiorcę Kosztami procesu wskazanymi w § 5 ust. 1 Umowy. Jeżeli wypowiedzenie Umowy złożone przez Zleceniodawcę nastąpiło bez ważnego powodu, Zleceniodawca zobowiązany jest dodatkowo naprawić wynikłą stąd szkodę"

- § 7 ust. 4 Umowy o świadczenie usług prawnych – roszczenia z umów ubezpieczenia na życie z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym – wersja obowiązująca od kwietnia 2017 r.;

[10.] „W przypadku rozwiązania niniejszej Umowy, Klient zobowiązany jest w terminie 3 dni od dnia wygaśnięcia Umowy, uregulować wobec Kancelarii wynagrodzenie odpowiadające wysokości dotychczasowego nakładu oraz czasu pracy poniesionych przez Kancelarię i pełnomocników, nie mniejsze niż połowa stawki minimalnej zgodnej z wartością przedmiotu sprawy określonej w § 2 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz.U. 2015 poz. 1804 z późn.zm.) / w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz.U. 2015 poz. 1800 z późn. zm.), lecz nie większe niż wynikające z § 3 ust. 2 Umowy, wraz z poniesionymi przez Zleceniobiorcę Kosztami procesu wskazanymi w § 3 ust. 1 Umowy. Jeżeli wypowiedzenie Umowy złożone przez Zleceniodawcę nastąpiło bez ważnego powodu, Zleceniodawca zobowiązany jest dodatkowo naprawić wynikłą stąd szkodę"

- § 5 ust. 3 zd. 3 i 4 Umowy o świadczenie usług prawnych – roszczenia z umów ubezpieczenia na życie z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym – wersja obowiązująca od kwietnia 2017 r.;

[11.] „W przypadku rozwiązania niniejszej Umowy, Zleceniobiorcy przysługuje wynagrodzenie odpowiadające wysokości dotychczasowego nakładu oraz czasu pracy poniesionych przez Zleceniobiorcę i pełnomocników, o których mowa w § 2 ust. 2 i 3 niniejszej Umowy, nie mniejsze niż wysokość stawki minimalnej zgodnej z wartością przedmiotu sprawy określonej w § 2 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz.U. 2015 poz. 1804 z późn.zm.) / w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz.U. 2015 poz. 1800 z późn.zm.), lecz nie większe niż wynikające z § 6 ust. 1 Umowy. Zleceniobiorca na poczet należnego mu wynagrodzenia, o którym mowa w zd. 1, zaliczy w całości lub części dotychczas otrzymane wynagrodzenie, o którym mowa w § 6 ust. 1 niniejszej Umowy. Jeżeli wypowiedzenie Umowy złożone przez Zleceniodawcę nastąpiło bez ważnego powodu, Zleceniodawca zobowiązany jest dodatkowo naprawić wynikłą stąd szkodę"

- § 8 ust. 4 Umowy o świadczenie usług prawnych – roszczenia z umów kredytowych waloryzowanych kursem waluty obcej – wersja obowiązująca od czerwca 2017 r.;

[12.] „Wynagrodzenie wynikające z ust. 1 przysługuje Zleceniobiorcy mimo rozwiązania niniejszej Umowy, w przypadku gdy świadczenie zostało wypłacone w wyniku czynności podjętych przez Zleceniobiorcę bądź pełnomocników, o których mowa w § 2 ust. 2 i 3 niniejszej Umowy"

- § 6 ust. 5 Umowy o świadczenie usług prawnych – roszczenia z umów kredytowych waloryzowanych kursem waluty obcej – wersja obowiązująca od czerwca 2017 r.;

[13.] „Wynagrodzenie wynikające z niniejszego paragrafu przysługuje Zleceniobiorcy mimo rozwiązania niniejszej Umowy, w przypadku gdy świadczenie zostało uzyskane przez Zleceniodawcę także w wyniku czynności podjętych przez Zleceniobiorcę bądź pełnomocników, o których mowa w § 2 ust. 2 i 3 niniejszej Umowy"

➢ § 6 ust. 5 Umowy o świadczenie usług prawnych – roszczenia z umów kredytowych waloryzowanych kursem waluty obcej – wersja obowiązująca od września 2017 r.,
➢ § 6 ust. 3 Umowy o świadczenie usług prawnych – roszczenia z tytułu posiadania obligacji korporacyjnych spółki GetBack S.A.;

[14.] „Wynagrodzenie wynikające z ust. 2 przysługuje Zleceniobiorcy mimo rozwiązania Umowy, w przypadku gdy świadczenie zostało wypłacone w wyniku czynności podjętych przez Zleceniobiorcę bądź pełnomocników"

➢ § 5 ust. 6 Umowy o świadczenie usług prawnych – roszczenia z umów ubezpieczenia na życie z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym;

[15.] „Wraz z podpisaniem Umowy Zleceniodawca oświadcza, iż zapoznał się z warunkami niniejszej Umowy oraz z treścią pełnomocnictwa i nie wnosi do nich żadnych zastrzeżeń. Zleceniodawca oświadcza ponadto, iż wszystkie postanowienia niniejszej Umowy zostały mu należycie wyjaśnione i są dla niego w pełni zrozumiałe"

➢ § 8 ust. 11 Umowy o świadczenie usług prawnych – roszczenia z umów kredytowych waloryzowanych kursem waluty obcej,
➢ § 7 ust. 13 Umowy o świadczenie usług prawnych – roszczenia z umów ubezpieczenia na życie z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym,
➢ § 8 ust. 11 Umowy o świadczenie usług prawnych – roszczenia z tytułu posiadania obligacji korporacyjnych spółki GetBack S.A.;

[16.] „Zleceniodawca zobowiązuje się do nie podejmowania bez konsultacji ze Zleceniobiorcą żadnych czynności dotyczących zleconej sprawy, w tym do nie prowadzenia samodzielnie żadnych rozmów z Bankiem bądź jego przedstawicielem dotyczących roszczeń Zleceniodawcy wobec Banku, których dotyczy niniejsza Umowa"

➢ § 3 ust. 1 Umowy o świadczenie usług prawnych – roszczenia z umów kredytowych waloryzowanych kursem waluty obcej;

[17.] „Zleceniodawca zobowiązuje się do nie podejmowania bez konsultacji ze Zleceniobiorcą żadnych czynności dotyczących zleconej sprawy, w tym do nie prowadzenia samodzielnie żadnych rozmów z Dłużnikiem bądź jego przedstawicielem dotyczących roszczeń Zleceniodawcy wobec Dłużnika, których dotyczy niniejsza Umowa"

➢ § 3 ust. 1 Umowy o świadczenie usług prawnych – roszczenia z umów ubezpieczenia na życie z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym;

[18.] „Zleceniodawca zobowiązuje się do nie podejmowania bez konsultacji ze Zleceniobiorcą żadnych czynności dotyczących zleconej sprawy, w tym do nie prowadzenia samodzielnie żadnych rozmów z podmiotami zobowiązanymi wobec Zleceniodawcy"

➢ § 3 ust. 1 Umowy o świadczenie usług prawnych – roszczenia z tytułu posiadania obligacji korporacyjnych spółki GetBack S.A.;

[19.] „Zleceniobiorca nie ma obowiązku przedstawiać szczegółowego zestawienia poniesionych przez siebie kosztów"

➢ § 7 ust. 17 Umowy o świadczenie usług prawnych – roszczenia z umów ubezpieczenia na życie z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym – wersja obowiązująca od kwietnia 2017 r.,
➢ § 8 ust. 15 Umowy o świadczenie usług prawnych – roszczenia z umów kredytowych waloryzowanych kursem waluty obcej – wersja obowiązująca od czerwca 2017 r.;

[20.] „Kancelaria nie ma obowiązku przedstawiać szczegółowego zestawienia poniesionych przez siebie kosztów"

➢ § 7 ust. 17 Umowy o świadczenie usług prawnych – roszczenia z umów ubezpieczenia na życie z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym – wersja obowiązująca od kwietnia 2017 r.,

[21.] „Zleceniodawca wyraża zgodę i tym samym nie wnosi zastrzeżeń, aby wszelka dokumentacja związana ze sprawą mogła zostać po upływie 6 miesięcy od dnia jej zakończenia całkowicie zniszczona"

➢ § 8 ust. 13 Umowy o świadczenie usług prawnych – roszczenia z umów kredytowych waloryzowanych kursem waluty obcej – wersja obowiązująca od czerwca 2017 r.,
➢ § 7 ust. 15 Umowy o świadczenie usług prawnych – roszczenia z umów ubezpieczenia na życie z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym – wersja obowiązująca od kwietnia 2017 r.;

[22.] „Klient wyraża zgodę i tym samym nie wnosi zastrzeżeń, aby wszelka dokumentacja związana ze sprawą mogła zostać po upływie 6 miesięcy od dnia jej zakończenia całkowicie zniszczona"

➢ § 5 ust. 13 Umowy o świadczenie usług prawnych – roszczenia z umów ubezpieczenia na życie z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym – wersja obowiązująca od kwietnia 2017 r.;

[23.] „Zleceniodawca wyraża zgodę i tym samym nie wnosi zastrzeżeń, aby wszelka dokumentacja związana ze sprawą mogła zostać po upływie 6 miesięcy od dnia jej zakończenia całkowicie zniszczona, chyba że przed upływem tego okresu Zleceniodawca złoży odmienną dyspozycję"

➢ § 7 ust. 15 Umowy o świadczenie usług prawnych – roszczenia z umów ubezpieczenia na życie z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym – wersja obowiązująca od września 2017 r.,
➢ § 8 ust. 14 Umowy o świadczenie usług prawnych – roszczenia z umów kredytowych waloryzowanych kursem waluty obcej – wersja obowiązująca od września 2017 r.,
➢ § 8 ust. 13 Umowy o świadczenie usług prawnych – roszczenia z tytułu posiadania obligacji korporacyjnych spółki GetBack S.A.;

[24.] „Świadczenie należne Zleceniodawcy, po otrzymaniu przez Zleceniobiorcę środków od Banku, zostanie przelane na rachunek bankowy Zleceniodawcy o numerze ___ w terminie 30 dni od momentu uzyskania świadczenia, dokonania jego identyfikacji oraz weryfikacji"

➢ § 6 ust. 6 Umowy o świadczenie usług prawnych – roszczenia z umów kredytowych waloryzowanych kursem waluty obcej – wersja obowiązująca od czerwca 2017 r.;

[25.] „Świadczenie należne Zleceniodawcy, po otrzymaniu przez Zleceniobiorcę środków od Banku, zostanie przelane na rachunek bankowy Zleceniodawcy o numerze ___ w terminie 30 dni od momentu uzyskania świadczenia"

➢ § 6 ust. 6 Umowy o świadczenie usług prawnych – roszczenia z umów kredytowych waloryzowanych kursem waluty obcej – wersja obowiązująca od września 2017 r.,

[26.] „Świadczenie należne Zleceniodawcy, po otrzymaniu ich przez Zleceniobiorcę, zostanie przelane na rachunek bankowy Zleceniodawcy o numerze ___ w terminie 30 dni od momentu uzyskania świadczenia”

➢ § 6 ust. 4 Umowy o świadczenie usług prawnych – roszczenia z tytułu posiadania obligacji korporacyjnych spółki GetBack S.A.;

[27.] „Wraz ze skutecznym i całkowitym zakończeniem sprawy należne Zleceniodawcy środki, zgodnie z § 5 ust. 2 Umowy, przekazywane są przez Zleceniobiorcę na rachunek bankowy Zleceniodawcy lub przekazem pocztowym niezwłocznie, nie później niż w terminie do 20. dnia miesiąca następującego po dwóch miesiącach, w którym Zleceniobiorca odnotował zapłatę należnych od Dłużnika środków”

➢ § 5 ust. 7 Umowy o świadczenie usług prawnych – roszczenia z umów ubezpieczenia na życie z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym – wersja obowiązująca od kwietnia 2017 r.;

[28.] „Wraz ze skutecznym i całkowitym zakończeniem sprawy należne Klientowi środki, zgodnie z § 3 ust. 2 Umowy, przekazywane są przez Kancelarię na rachunek bankowy Klienta lub przekazem pocztowym niezwłocznie, nie później niż w terminie do 20. dnia miesiąca następującego po dwóch miesiącach, w którym Kancelaria odnotowała zapłatę należnego od Dłużnika świadczenia”

➢ § 5 ust. 7 Umowy o świadczenie usług prawnych – roszczenia z umów ubezpieczenia na życie z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym – wersja obowiązująca od kwietnia 2017 r.;

[29.] „Wraz ze skutecznym i całkowitym zakończeniem sprawy należne Zleceniodawcy środki, zgodnie z § 5 ust. 2 Umowy, przekazywane są przez Zleceniobiorcę na rachunek bankowy Zleceniodawcy lub przekazem pocztowym niezwłocznie, nie później niż w terminie 30 dni od dnia uzyskania od Dłużnika należnych środków”

➢ § 7 ust. 9 Umowy o świadczenie usług prawnych – roszczenia z umów ubezpieczenia na życie z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym – wersja obowiązująca od września 2017 r.;

[30.] „Należne Zleceniodawcy środki przekazywane są przez Zleceniobiorcę na rachunek bankowy Zleceniodawcy lub przekazem pocztowym niezwłocznie, nie później niż w terminie 30 dni od dnia uzyskania ich od Banku”

➢ § 8 ust. 9 Umowy o świadczenie usług prawnych – roszczenia z umów kredytowych waloryzowanych kursem waluty obcej – wersja obowiązująca od listopada 2017 r.;

[31.] „Akta sprawy, w szczególności treść wszelkich pism, w tym pism procesowych sporządzonych przez Zleceniobiorcę na potrzeby wykonania zlecenia wynikającego z niniejszej Umowy, stanowią ścisłą tajemnicę Zleceniobiorcy. Zleceniobiorca nie ma obowiązku przesyłania Zleceniodawcy skanów bądź kopii zgromadzonej dokumentacji”

➢ § 8 ust. 10 Umowy o świadczenie usług prawnych – roszczenia z umów kredytowych waloryzowanych kursem waluty obcej – wersja obowiązująca od czerwca 2017 r.,
➢ § 7 ust. 11 Umowy o świadczenie usług prawnych – roszczenia z umów ubezpieczenia na życie z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym – wersja obowiązująca od kwietnia 2017 r.;

[32.] „Akta sprawy, w szczególności treść wszelkich pism, w tym pism procesowych sporządzanych [przez] Kancelarię na potrzeby wykonania zlecenia wynikającego z niniejszej Umowy, stanowią ścisłą tajemnicę Kancelarii. Kancelaria nie ma obowiązku przesyłania Klientowi skanów bądź kopii zgromadzonej dokumentacji”

➢ § 5 ust. 9 Umowy o świadczenie usług prawnych – roszczenia z umów ubezpieczenia na życie z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym – wersja obowiązująca od kwietnia 2017 r.;

[33.] „Zleceniobiorca nie ma obowiązku przesyłania Zleceniodawcy skanów bądź kopii zgromadzonej dokumentacji. Zleceniodawca, po uprzednim ustaleniu terminu ze Zleceniobiorcą, ma prawo do wglądu w zgromadzoną dokumentację w siedzibie Zleceniobiorcy"

➢ § 8 ust. 11 Umowy o świadczenie usług prawnych – roszczenia z umów kredytowych waloryzowanych kursem waluty obcej – wersja obowiązująca od września 2017 r.,
➢ § 7 ust. 11 Umowy o świadczenie usług prawnych – roszczenia z umów ubezpieczenia na życie z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym – wersja obowiązująca od września 2017 r.,
➢ § 8 ust. 10 Umowy o świadczenie usług prawnych – roszczenia z tytułu posiadania obligacji korporacyjnych spółki GetBack S.A.;

[34.] „Zleceniobiorca nie ma obowiązku przesyłania Zleceniodawcy skanów bądź kopii zgromadzonej dokumentacji. Zleceniodawca, po uprzednim ustaleniu terminu ze Zleceniobiorcą, ma obowiązek udostępnić Zleceniodawcy zgromadzoną dokumentację w siedzibie Zleceniobiorcy"

➢ § 7 ust. 11 Umowy o świadczenie usług prawnych – roszczenia z umów ubezpieczenia na życie z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym – wersja obowiązująca od listopada 2017 r.,

[35.] „Treść niniejszej Umowy ma charakter poufny. Zleceniodawca, bez uprzedniej zgody Zleceniobiorcy wyrażonej na piśmie, zobowiązuje się do nieudostępniania ich osobom trzecim pod rygorem zapłaty kary umownej w wysokości określonej w § 7 ust. 5 niniejszej Umowy za każdorazowe naruszenie poufności. Obowiązek zachowania poufności obowiązuje również po wygaśnięciu niniejszej Umowy"

➢ § 7 ust. 10 Umowy o świadczenie usług prawnych – roszczenia z umów ubezpieczenia na życie z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym – wersja obowiązująca od kwietnia 2017 r.;

[36.] „Treść Umowy ma charakter poufny i stanowi tajemnicę chronioną przepisami prawa. Klient, bez pisemnej zgody Kancelarii, zobowiązuje się nie rozpowszechniać niniejszej Umowy oraz nie udostępniać jej treści osobom/podmiotom trzecim pod rygorem zapłaty kary umownej w wysokości określonej w § 5 ust. 3 Umowy za każdorazowe naruszenie poufności. Obowiązek zachowania poufności obowiązuje również po wygaśnięciu niniejszej Umowy"

➢ § 7 ust. 10 Umowy o świadczenie usług prawnych – roszczenia z umów ubezpieczenia na życie z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym – wersja obowiązująca od kwietnia 2017 r.;

[37.] „Treść niniejszej Umowy ma charakter poufny. Zleceniodawca, bez uprzedniej zgody Zleceniobiorcy wyrażonej na piśmie, zobowiązuje się do nieudostępniania ich osobom trzecim pod rygorem zapłaty kary umownej w wysokości określonej w § 7 ust. 6 niniejszej Umowy za każdorazowe naruszenie poufności, chyba że prawo do udostępnienia Umowy wynika z przepisów prawa. Obowiązek zachowania poufności obowiązuje również po wygaśnięciu niniejszej Umowy"

➢ § 7 ust. 10 Umowy o świadczenie usług prawnych – roszczenia z umów ubezpieczenia na życie z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym – wersja obowiązująca od września 2017 r.;

[38.] „Treść niniejszej Umowy ma charakter poufny. Zleceniodawca, bez uprzedniej zgody Zleceniobiorcy wyrażonej na piśmie, zobowiązuje się nie rozpowszechniać niniejszej Umowy

oraz nie udostępniać jej treści osobom trzecim pod rygorem zapłaty kary umownej w wysokości określonej w § 8 ust. 5 niniejszej Umowy za każdorazowe naruszenie poufności. Obowiązek zachowania poufności obowiązuje również po wygaśnięciu niniejszej Umowy"

➢ § 8 ust. 9 Umowy o świadczenie usług prawnych – roszczenia z umów kredytowych waloryzowanych kursem waluty obcej – wersja obowiązująca od czerwca 2017 r.;

[39.] „Treść Umowy oraz pism i dokumentów przygotowanych lub wykorzystanych przez Zleceniobiorcę przy wykonywaniu Umowy ma charakter poufny. Zleceniodawca, bez uprzedniej zgody Zleceniobiorcy wyrażonej na piśmie, zobowiązuje się do nieudostępniania ich osobom trzecim pod rygorem zapłaty kary umownej w wysokości określonej w ust. 6 powyżej za każdorazowe naruszenie poufności, chyba że prawo do udostępnienia ich wynika z przepisów prawa. Obowiązek zachowania poufności obowiązuje również po wygaśnięciu niniejszej Umowy"

➢ § 8 ust. 10 Umowy o świadczenie usług prawnych – roszczenia z umów kredytowych waloryzowanych kursem waluty obcej – wersja obowiązująca od września 2017 r.;

[40.] „Treść Umowy oraz pism i dokumentów przygotowanych lub wykorzystanych przez Zleceniobiorcę przy wykonywaniu Umowy ma charakter poufny. Zleceniodawca, bez uprzedniej zgody Zleceniobiorcy wyrażonej na piśmie, zobowiązuje się do nieudostępniania ich osobom trzecim pod rygorem zapłaty kary umownej w wysokości określonej w ust. 6 powyżej za każdorazowe naruszenie poufności, chyba że prawo do udostępnienia ich wynika z przepisów prawa. Obowiązek zachowania poufności obowiązuje również po wygaśnięciu niniejszej Umowy"

➢ § 8 ust. 9 Umowy o świadczenie usług prawnych – roszczenia z tytułu posiadania obligacji korporacyjnych spółki GetBack S.A.;

[41.] „Zleceniobiorca zobowiązuje się do udzielenia pełnomocnictwa osobom wskazanym przez Zleceniobiorcę, o których mowa w § 2 ust. 2 niniejszej umowy"

➢ § 2 ust. 3 Umowy o świadczenie usług prawnych – roszczenia z umów kredytowych waloryzowanych kursem waluty obcej,
➢ § 2 ust. 3 Umowy o świadczenie usług prawnych – roszczenia z umów ubezpieczenia na życie z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym,
➢ § 2 ust. 3 Umowy o świadczenie usług prawnych – roszczenia z tytułu posiadania obligacji korporacyjnych spółki GetBack S.A.;

[42.] „Za prowadzenie sprawy, o której mowa w § 1 ust. 1 niniejszej Umowy, Zleceniobiorcy przysługuje wynagrodzenie, na które składają się następujące, odrębne składniki: a) […] b) prowizja za sukces (success fee) w wysokości ___ % wartości świadczenia żądanego, a nie uzyskanego przez Bank na drodze postępowania polubownego, mediacyjnego, arbitrażowego lub sądowego"

➢ § 6 ust. 1 lit. b) Umowy o świadczenie usług prawnych – roszczenia z umów kredytowych waloryzowanych kursem waluty obcej – wersja obowiązująca od listopada 2017 r.;

[43.] „W przypadku całkowitego lub częściowego oddalenia powództwa lub umorzenia postępowania w sprawie, o której mowa w § 1 ust. 1 niniejszej Umowy, ze względu na dokonanie przez Zleceniodawcę skutecznego potrącenia wzajemnych wierzytelności przysługujących Zleceniodawcy oraz Bankowi, wartość potrąconej przez Zleceniodawcę

wierzytelności uznaje się za świadczenie uzyskane przez Zleceniobiorcę, na rzecz Zleceniodawcy. Od wartości tej przysługuje Zleceniobiorcy także prowizja za sukces (success fee), o której mowa w § 6 ust. 1 lit. b) niniejszej Umowy"

➢ § 6 ust. 2 Umowy o świadczenie usług prawnych – roszczenia z umów kredytowych waloryzowanych kursem waluty obcej – wersja obowiązująca od listopada 2017 r.;

[44.] „Prowizja za sukces (success fee) w wysokości […], w tym wartość różnicy, wyrażonej w złotych, pomiędzy saldem kredytu do spłaty z dnia poprzedzającego dzień przewalutowania kredytu przeliczonym z zastosowaniem średniego kursu waluty obcej – tabela A ogłaszanego przez Narodowy Bank Polski, a saldem z dnia następnego po dniu przewalutowania"

➢ § 6 ust. 1 lit. b) Umowy o świadczenie usług prawnych – roszczenia z umów kredytowych waloryzowanych kursem waluty obcej – wersja obowiązująca od czerwca 2017 r.

za niedozwolone postanowienia umowne, o których mowa w art. 385^1 § 1 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny (Dz. U. z 2022 r. poz. 1360 ze zm.), co stanowi naruszenie art. 23a ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów - **i zakazuje ich wykorzystywania**.

II. Na podstawie art. 23c ust. 1 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. z 2021 r. poz. 275), po złożeniu przez **Kancelarię Prawną Semper Invicta sp. z o.o. sp.k. z siedzibą we Wrocławiu** (dalej także: Spółka lub Przedsiębiorca) w toku postępowania zobowiązania do podjęcia działań zmierzających do usunięcia skutków naruszenia zakazu, o którym mowa w art. 23a ww. ustawy Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów nakłada na **Kancelarię Prawną Semper Invicta sp. z o.o. sp.k. z siedzibą we Wrocławiu**, obowiązek wykonania ww. zobowiązania do:

[1.] Złożenia oświadczenia zawierającego informację o uznaniu za niedozwolone wskazanych postanowień wzorców umów wraz z publikacją jawnej wersji decyzji na głównej stronie internetowej Spółki pod adresem http://kpsi.pro wraz z informacją o możliwości aneksowania – w przypadku takiej woli konsumenta – już zawartych lub wykonanych umów.

Treść oświadczenia:

„REALIZACJA DECYZJI PREZESA UOKIK NR RKT-4/2022 z dnia 14 listopada 2022 r.

Kancelaria Prawna Semper Invicta Sp. z o.o. Sp. k. z siedzibą we Wrocławiu przy ul. Generała Stefana Grota-Roweckiego 85a, 52-232 (dalej także: Kancelaria Prawna Semper Invicta Sp. z o.o. Sp. k. lub Spółka) oświadcza, iż zakwestionowane postanowienia objęte decyzją Prezesa UOKIK nr RKT-4/2022 z dnia 14 listopada 2022 r. są bezskuteczne w stosunku do Konsumentów.

Kancelaria Prawna Semper Invicta Sp. z o.o. Sp. k. uprzejmie informuje w celu realizacji decyzji Prezesa UOKIK nr RKT-4/2022 z dnia 14 listopada 2022 r. w zakresie umów wykonywanych i umów wykonanych na dzień uprawomocnienia się ww. decyzji tj. na dzień ___ zawartych na podstawie wzorców umów objętych ww. decyzją, zobowiązała się podjąć niezbędne działania wobec konsumentów, którzy zawarli ze Spółką umowy o świadczenie usług prawnych, w których znajdują się zakwestionowane decyzją Prezesa UOKiK nr RKT-4/2022 z dnia 14 listopada 2022 r. niedozwolone postanowienia umowne. Działanie to ma na celu zmianę warunków wykonywanych i wykonanych umów o świadczenie usług prawnych

poprzez zaproponowanie zawarcia aneksu – w przypadku takiej woli konsumenta – do ww. umów.

Kancelaria Prawna Semper Invicta Sp. z o.o. Sp. k. oświadcza, iż za niedozwolone zostały uznane niektóre postanowienia: wzorców umów o świadczenie usług prawnych – roszczenia z umów kredytowych waloryzowanych kursem waluty obcej, wzorców umów o świadczenie usług prawnych – roszczenia z umów ubezpieczenia na życie z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym oraz wzorców umów o świadczenie usług prawnych – roszczenia z tytułu posiadania obligacji korporacyjnych spółki GetBack S.A.

Treść decyzji Prezesa UOKiK jest dostępna na stronie internetowej UOKiK: (Decyzja Prezesa UOKiK nr RKT-4/2022 z dnia 14 listopada 2022 r. dotycząca uznania postanowień wzorca umowy za niedozwolone) oraz na stronie internetowej Kancelarii Prawnej Semper Invicta Sp. z o.o. Sp. k. (Decyzja Prezesa UOKiK nr RKT-4/2022 z dnia 14 listopada 2022 r. dotycząca uznania postanowień wzorca umowy za niedozwolone).

Kancelaria Prawna Semper Invicta Sp. z o.o. Sp. k. złoży każdemu z Konsumentów objętych zobowiązaniem ofertę podpisania aneksu zmieniającego warunki umowy.

Niezależnie od zawarcia aneksu zakwestionowane decyzją klauzule są bezskuteczne w stosunku do Konsumentów.

W przypadku woli zawarcia aneksu do umowy należy skontaktować się z Kancelarią drogą telefoniczną lub poprzez wiadomość e-mail lub wysłanie wiadomości listownej. Spółka w terminie 14 dni od dnia uzyskania informacji od konsumenta o woli zawarcia aneksu do umowy przedstawi konsumentowi w formie dotychczas przyjętej w ramach kontaktu z konsumentem (wiadomość e-mail/wiadomość listowna pocztą tradycyjną – list polecony) zindywidualizowaną propozycję aneksu, odnoszącą się wyłącznie do konkretnych klauzul, których dotyczy dana umowa wiążąca określonego konsumenta z Kancelarią. W związku z tym Spółka wskazuje dane do kontaktu w powyższym celu:

- nr telefonu: 733171161

- adres e-mail: aneksy@kpsi.pro

- adres do kontaktu listownego: ul. Grota-Roweckiego 85a, 52-232 Wrocław.

W przypadku gdy Konsument nie zdecyduje się na zawarcie ze Spółką aneksu do umowy, Strony będą wykonywały umowę w taki sposób jakby zakwestionowanych postanowień nie było od początku w umowie – chyba, że Konsument wyrazi inną wolę i w relacji ze Spółką powoła się na niedozwolone postanowienie.

Konsument ma prawo ubiegania się o rekompensatę związaną ze wszystkimi zakwestionowanymi postanowieniami, o których mowa w decyzji Prezesa UOKiK nr RKT-4/2022 z dnia 14 listopada 2022 r. dotyczącej uznania postanowień wzorca umowy za niedozwolone. Spółka zobowiązuje się do zwrotu poniesionych przez Konsumenta kosztów związanych z zastosowaniem zakwestionowanych postanowień, o których mowa w decyzji Prezesa UOKiK nr RKT-4/2022 z dnia 14 listopada 2022 r. dotyczącej uznania postanowień wzorca umowy za niedozwolone w terminie 14 dni od dnia przedłożenia dokumentów potwierdzających fakt poniesienia kosztów związanych z zastosowaniem postanowień, o których mowa w ww. decyzji. Konsument może złożyć wniosek o rekompensatę drogą telefoniczną lub poprzez wiadomość e-mail lub wysłanie wiadomości listownej. W związku z

tym Spółka wskazuje dane do kontaktu w powyższym celu:

- nr telefonu: 733171161

- adres e-mail: aneksy@kpsi.pro

- adres do kontaktu listownego: ul. Grota-Roweckiego 85a, 52-232 Wrocław.

Niniejsze oświadczenie, zobowiązania Spółki oraz uprawnienia Konsumenta mają zastosowanie także do postanowień tożsamych pod względem normatywnym z klauzulami uznanymi za abuzywne w ww. decyzji tj. do postanowień o treści:

- „Zleceniodawca zobowiązuje się do nie podejmowania bez konsultacji ze Zleceniobiorcą czynności dotyczących zleconej sprawy, w tym do nie prowadzenia poza wiedzą Zleceniobiorcy żadnych rozmów z Dłużnikiem bądź jego przedstawicielem dotyczących roszczeń Zleceniodawcy wobec Dłużnika, których dotyczy niniejsza Umowa",

- „Zleceniodawca zobowiązuje się do nie podejmowania bez konsultacji ze Zleceniobiorcą czynności dotyczących zleconej sprawy, w tym do nie prowadzenia samodzielnie żadnych rozmów z Bankiem bądź jego przedstawicielem dotyczących roszczeń Zleceniodawcy wobec Banku, których dotyczy niniejsza Umowa".

Ww. postanowienia były stosowane przez Spółkę we wzorcach umownych w okresie od stycznia 2020 r. do sierpnia 2020 r.

W razie pytań prosimy o kontakt z naszą infolinią pod numerem telefonu 733 171 161 bądź kontakt mailowy pod adres: aneksy@kpsi.pro".

[2.] Indywidualny kontakt z konsumentami będącymi stronami umów wykonanych lub wykonywanych na podstawie wzorców umów zawierających klauzule zakwestionowane w punkcie I. sentencji niniejszej decyzji poprzez wysłanie wiadomości na wskazany przez nich adres e-mailowy lub pocztą tradycyjną z informacją o uznaniu za niedozwolone wskazanych postanowień wzorców umów oraz o możliwości – w przypadku takiej woli konsumenta – aneksowania już zawartych lub wykonanych umów.

Treść wiadomości e-mail/wiadomości listownej:

„Szanowni Państwo,

Kancelaria Prawna Semper Invicta Sp. z o.o. Sp. k. przy ul. Generała Stefana Grota-Roweckiego 85a, 52-232 (dalej także: Kancelaria Prawna Semper Invicta Sp. z o.o. Sp. k. lub Spółka) oświadcza, iż zakwestionowane postanowienia objęte ww. decyzją są bezskuteczne w stosunku do konsumentów.

Kancelaria Prawna Semper Invicta Sp. z o.o. Sp. k. uprzejmie informuje, iż w celu realizacji decyzji Prezesa UOKIK nr RKT-4/2022 z dnia 14 listopada 2022 r. w zakresie umów wykonywanych i umów wykonanych na dzień uprawomocnienia się ww. decyzji tj. na dzień ___ zawartych na podstawie wzorców umów objętych ww. decyzją, zobowiązała się podjąć niezbędne działania wobec konsumentów, którzy zawarli ze Spółką umowy o świadczenie usług prawnych, w których znajdują się zakwestionowane decyzją Prezesa UOKiK nr RKT-4/2022 z dnia 14 listopada 2022 r. niedozwolone postanowienia umowne. Działanie to ma na celu zmianę warunków wykonywanych i wykonanych umów o świadczenie usług prawnych poprzez zaproponowanie zawarcia aneksu – w przypadku takiej woli konsumenta – do ww. umów.

Kancelaria Prawna Semper Invicta Sp. z o.o. Sp. k. oświadcza, iż za niedozwolone zostały uznane niektóre postanowienia: wzorców umów o świadczenie usług prawnych – roszczenia z umów kredytowych waloryzowanych kursem waluty obcej, wzorców umów o świadczenie usług prawnych – roszczenia z umów ubezpieczenia na życie z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym oraz wzorców umów o świadczenie usług prawnych – roszczenia z tytułu posiadania obligacji korporacyjnych spółki GetBack S.A.

Treść decyzji Prezesa UOKiK jest dostępna na stronie internetowej UOKiK: (Decyzja Prezesa UOKiK nr RKT-4/2022 z dnia 14 listopada 2022 r. dotycząca uznania postanowień wzorca umowy za niedozwolone) oraz na stronie internetowej Kancelarii Prawnej Semper Invicta Sp. z o.o. Sp. k. (Decyzja Prezesa UOKiK nr RKT-4/2022 z dnia 14 listopada 2022 r. dotycząca uznania postanowień wzorca umowy za niedozwolone).

Mając na uwadze powyższe, Kancelaria Prawna Semper Invicta Sp. z o.o. Sp. k. składa Państwu ofertę podpisania aneksu zmieniającego warunki umowy.

Niezależnie od zawarcia aneksu zakwestionowane decyzją klauzule są bezskuteczne w stosunku do Konsumentów.

W przypadku woli zawarcia aneksu do umowy należy skontaktować się z Kancelarią drogą telefoniczną lub poprzez wiadomość e-mail lub wysłanie wiadomości listownej. Spółka w terminie 14 dni od dnia uzyskania informacji od konsumenta o woli zawarcia aneksu do umowy przedstawi konsumentowi w formie dotychczas przyjętej w ramach kontaktu z klientem (wiadomość e-mail/wiadomość listowna pocztą tradycyjną – list polecony) zindywidualizowaną propozycję aneksu, odnoszącą się wyłącznie do konkretnych klauzul, których dotyczy dana umowa wiążąca określonego konsumenta z Kancelarią. W związku z tym Spółka wskazuje dane do kontaktu w powyższym celu:

- nr telefonu: 733171161

- adres e-mail: aneksy@kpsi.pro

- adres do kontaktu listownego: ul. Grota-Roweckiego 85a, 52-232 Wrocław.

W przypadku gdy Konsument nie zdecyduje się na zawarcie ze Spółką aneksu do umowy, Strony będą wykonywały umowę w taki sposób jakby zakwestionowanych postanowień nie było od początku w umowie – chyba, że Konsument wyrazi inną wolę i w relacji ze Spółką powoła się na niedozwolone postanowienie.

Konsument ma prawo ubiegania się o rekompensatę związaną ze wszystkimi zakwestionowanymi postanowieniami, o których mowa w decyzji Prezesa UOKiK nr RKT-4/2022 z dnia 14 listopada 2022 r. dotyczącej uznania postanowień wzorca umowy za niedozwolone. Spółka zobowiązuje się do zwrotu poniesionych przez Konsumenta kosztów związanych z zastosowaniem zakwestionowanych postanowień, o których mowa w decyzji Prezesa UOKiK nr RKT-4/2022 z dnia 14 listopada 2022 r. dotyczącej uznania postanowień wzorca umowy za niedozwolone w terminie 14 dni od dnia przedłożenia dokumentów potwierdzających fakt poniesienia kosztów związanych z zastosowaniem postanowień, o których mowa w ww. decyzji. Konsument może złożyć wniosek o rekompensatę drogą telefoniczną lub poprzez wiadomość e-mail lub wysłanie wiadomości listownej. W związku z tym Spółka wskazuje dane do kontaktu w powyższym celu:

- nr telefonu: 733171161

- adres e-mail: aneksy@kpsi.pro

- adres do kontaktu listownego: ul. Grota-Roweckiego 85a, 52-232 Wrocław.

Niniejsze oświadczenie, zobowiązania Spółki oraz uprawnienia Konsumenta mają zastosowanie także do postanowień tożsamych pod względem normatywnym z klauzulami uznanymi za abuzywne w ww. decyzji tj. do postanowień o treści:

- „Zleceniodawca zobowiązuje się do nie podejmowania bez konsultacji ze Zleceniobiorcą czynności dotyczących zleconej sprawy, w tym do nie prowadzenia poza wiedzą Zleceniobiorcy żadnych rozmów z Dłużnikiem bądź jego przedstawicielem dotyczących roszczeń Zleceniodawcy wobec Dłużnika, których dotyczy niniejsza Umowa",

- „Zleceniodawca zobowiązuje się do nie podejmowania bez konsultacji ze Zleceniobiorcą czynności dotyczących zleconej sprawy, w tym do nie prowadzenia samodzielnie żadnych rozmów z Bankiem bądź jego przedstawicielem dotyczących roszczeń Zleceniodawcy wobec Banku, których dotyczy niniejsza Umowa".

Ww. postanowienia były stosowane przez Spółkę we wzorcach umownych w okresie od stycznia 2020 r. do sierpnia 2020 r.

W razie pytań prosimy o kontakt z naszą infolinią pod numerem telefonu 733 171 161 bądź kontakt mailowy pod adres: aneksy@kpsi.pro".

Publikacja oświadczenia określonego w pkt. II.[1.] oraz komunikatu określonego w pkt. II.[2.] nastąpi wedle następujących zasad:

- parametry techniczne oświadczenia oraz wiadomości e-mail i listu poleconego:
  - czcionka: Times New Roman,
  - wielkość: 12,
  - kolor czcionki: czarny,
  - kolor tła: biały,
  - interlinia: 1,15,
- oświadczenie opublikowane na stronie internetowej przyjmie formę wyskakującego okna (pop-up) i będzie wyświetlane po każdorazowym wejściu na główną stronę internetową,
- hiperłącza w kolorze innym niż pozostała część tekstu (niebieskim) o nazwie: „Decyzja Prezesa UOKiK nr RKT-4/2022 z dnia 14 listopada 2022 r. dotycząca uznania postanowień wzorca umowy za niedozwolone",
- publikacja jawnej wersji decyzji na stronie internetowej pod adresem http://kpsi.pro w utworzonej w tym celu zakładce o nazwie „Decyzja Prezesa UOKiK nr RKT-4/2022", umieszczonej w prawym górnym rogu strony internetowej obok zakładki „Centrum pomocy", w terminie 14 dni od dnia uprawomocnienia się decyzji i utrzymywanie jej przez okres 6 miesięcy od dnia publikacji,
- oświadczenie zostanie opublikowane na stronie internetowej w terminie 14 dni od dnia uprawomocnienia się decyzji i utrzymywane będzie przez okres 6 miesięcy od dnia jego zamieszczenia,
- wysyłka wiadomości do konsumentów nastąpi w terminie:

  - 1 miesiąca od dnia uprawomocnienia się decyzji – w zakresie wysyłki wiadomości pocztą elektroniczną,

- 2 miesięcy od dnia uprawomocnienia się decyzji – w zakresie wysyłki wiadomości listem poleconym,

- na podstawie proponowanych konsumentom aneksów do umowy Spółka usunie lub zmodyfikuje klauzule uznane na podstawie niniejszej decyzji za niedozwolone postanowienia umowne,
- zobowiązanie Spółki ma zastosowanie także do postanowień tożsamych pod względem normatywnym z klauzulami uznanymi za abuzywne przez Prezesa Urzędu, tj. do postanowień o treści:

a) „Zleceniodawca zobowiązuje się do nie podejmowania bez konsultacji ze Zleceniobiorcą czynności dotyczących zleconej sprawy, w tym do nie prowadzenia samodzielnie żadnych rozmów z Bankiem bądź jego przedstawicielem dotyczących roszczeń Zleceniodawcy wobec Banku, których dotyczy niniejsza Umowa"

b) „Zleceniodawca zobowiązuje się do nie podejmowania bez konsultacji ze Zleceniobiorcą czynności dotyczących zleconej sprawy, w tym do nie prowadzenia poza wiedzą Zleceniobiorcy żadnych rozmów z Dłużnikiem bądź jego przedstawicielem dotyczących roszczeń Zleceniodawcy wobec Dłużnika, których dotyczy niniejsza Umowa",

- w przypadku zmiany postanowień, w których zostało już określone należne Spółce wynagrodzenie, w aneksie znajdzie się informacja, iż nowe warunki umowy nie ulegną zmianie na niekorzyść konsumenta poprzez zamieszczenie klauzuli o treści: „Nowe warunki umowy nie mają zastosowania w przypadku, gdy są mniej korzystne dla konsumenta niż poprzednie warunki umowy",
- w przypadku zmiany adresu strony internetowej złożone przez Spółkę niniejsze zobowiązanie będzie odnosić się do strony internetowej funkcjonującej w czasie obowiązku realizacji zobowiązania (do publikacji oświadczenia oraz jawnej wersji decyzji),
- w przypadku zmiany nazwy Spółki, jej przekształcenia lub przejścia praw i obowiązków na inny podmiot pod jakimkolwiek tytułem, zobowiązanie Spółki (m.in. w zakresie publikacji oświadczenia, jawnej wersji decyzji, wysyłki wiadomości do konsumentów, wypłaty ewentualnych rekompensat, zawierania aneksów do umowy etc.) będzie realizowane odpowiednio przez lub za pośrednictwem Spółki lub następcy prawnego, ze wskazaniem nazw Spółki dawnej i nowej,
- Spółka zobowiązuje się do zapewnienia, że wskazane w oświadczeniu oraz w wiadomości do konsumentów dane do kontaktu (w zakresie dotyczącym woli zawarcia aneksu do umowy oraz ubiegania się o rekompensatę) takie jak numery telefonu, adres e-mail oraz adres do kontaktu listownego pozostaną aktualne przez cały okres realizacji zobowiązania (publikacyjnego i informacyjnego).

III. Na podstawie art. 23c ust. 3 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. z 2021 r. poz. 275) Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów **nakłada** na **Kancelarię Prawną Semper Invicta sp. z o.o. sp.k. z siedzibą we Wrocławiu obowiązek przekazania** informacji o stopniu realizacji zobowiązania, o którym mowa w pkt. II. niniejszej decyzji i dowodów potwierdzających jego wykonanie **w terminie 7 miesięcy** od dnia uprawomocnienia się niniejszej decyzji poprzez:

1) przedstawienie wydruków zrzutów z ekranu dokumentujących opublikowanie na stronie internetowej oświadczenia, o którym mowa w punkcie II.[1.] niniejszej decyzji oraz publikację jawnej wersji decyzji,

2) przedstawienie egzemplarza oświadczenia, o którym mowa w punkcie II.[2.] niniejszej decyzji oraz udokumentowanie jego przekazania w formie wiadomości elektronicznej dla 3 (trzech) konsumentów wraz z określeniem całkowitej liczby konsumentów, którym takie oświadczenie zostało w tej formie przekazane,

3) przedstawienie egzemplarza oświadczenia, o którym mowa w punkcie II.[2.] niniejszej decyzji oraz udokumentowanie jego wysyłki pocztą tradycyjną dla 3 (trzech) konsumentów wraz z określeniem całkowitej liczby konsumentów, którym takie oświadczenie zostało w tej formie przekazane,

4) wskazanie w ilu przypadkach konsumenci zwrócili się o zawarcie aneksu do umowy o świadczenie usług prawnych oraz określenie liczby zawartych z konsumentami aneksów w zakresie umów o świadczenie usług prawnych dotyczących dochodzenia roszczeń z tytułu:

a. umów kredytowych waloryzowanych kursem waluty obcej,

b. umów ubezpieczenia na życie z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym,

c. posiadania obligacji korporacyjnych spółki GetBack S.A.;

wraz z przesłaniem dwóch (2) ostatnich aneksów odnoszących się do każdego z ww. typów umów wraz z kompletną obustronną korespondencją (od dnia złożenia wniosku o aneks),

5) wskazanie w ilu przypadkach konsumenci zwrócili się o zwrot poniesionych przez nich kosztów wynikających ze stosowania zakwestionowanych w pkt. I. decyzji postanowień; jak również wyjaśnienie w ilu przypadkach wniosek konsumentów został rozpatrzony pozytywnie, a w ilu przypadkach negatywnie,

6) określenie precyzyjnych terminów związanych z realizacją zobowiązania, o którym mowa w punkcie II. sentencji decyzji, w tym ze wskazaniem daty początkowej i końcowej podjęcia określonych działań.

IV. Na podstawie art. 77 ust. 1 i art. 80 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. z 2021 r. poz. 275), oraz na podstawie art. 263 § 1 i art. 264 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2022 r. poz. 2000 ze zm.) w związku z art. 83 ww. ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów obciąża **Kancelarię Prawną Semper Invicta sp. z o.o. sp.k. z siedzibą we Wrocławiu** kosztami postępowania opisanego w punkcie I. sentencji niniejszej decyzji w sprawie o uznanie postanowień wzorca umowy za niedozwolone w kwocie **132 złotych** (słownie: stu trzydziestu dwóch złotych) i zobowiązuje **Kancelarię Prawną Semper Invicta sp. z o.o. sp.k. z siedzibą we Wrocławiu** do zwrotu tych kosztów Prezesowi Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w terminie 14 dni od daty uprawomocnienia się niniejszej decyzji.

UZASADNIENIE

(1) W imieniu Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (dalej także: Prezes Urzędu lub Prezes UOKiK), na podstawie monitoringu rynku, wszczęto z urzędu w dniu 22 września 2017 r. postępowanie wyjaśniające (znak: RKT.405.7.2017.BP) w sprawie wstępnego

ustalenia, czy nastąpiło naruszenie uzasadniające wszczęcie postępowania w sprawie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów oraz w sprawie o uznanie postanowień wzorca umowy za niedozwolone przez wybrane podmioty działające na rynku pomocy prawnej świadczonej konsumentom, którzy zawarli umowy kredytu hipotecznego waloryzowanego lub denominowanego do waluty obcej oraz konsumentom, którzy zawarli umowy ubezpieczenia na życie z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym. Postępowaniem tym została objęta m.in. **Kancelaria Prawna Semper Invicta sp. z o.o. sp.k. z siedzibą we Wrocławiu** – dalej także: Spółka lub Przedsiębiorca.

(2) Na podstawie analizy przedstawionych przez Przedsiębiorcę na etapie postępowania wyjaśniającego informacji i dokumentów, Prezes Urzędu powziął podejrzenie, iż w zakresie opisanym powyżej mogło dojść do naruszenia przez Spółkę zakazu stosowania we wzorcach umów zawieranych z konsumentami niedozwolonych postanowień umownych, o których mowa w art. 385^1 § 1 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. - Kodeks cywilny (Dz. U. z 2022 r. poz. 1360 ze zm. - dalej: kc), co może stanowić naruszenie art. 23a ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. z 2021 r. poz. 275, dalej także: uokik). Postanowieniem nr 1 z dnia 6 grudnia 2019 r. wszczęto z urzędu przedmiotowe postępowanie administracyjne, zarzucając Przedsiębiorcy, stosowanie niedozwolonych postanowień umownych, zakwestionowanych w punkcie I. sentencji niniejszej decyzji – dalej także: Decyzja (dowód: karty nr 8-29). Prezes Urzędu zawiadomił Spółkę o wszczęciu przedmiotowego postępowania oraz poinformował o możliwości ustosunkowania się do treści zarzutów sformułowanych w Postanowieniu nr 1 (dowód: karta nr 30).

(3) Spółka przedstawiła swoje stanowisko w sprawie w piśmie z dnia 8 stycznia 2020 r. oraz propozycje działań mających na celu wyeliminowanie zauważonych nieprawidłowości (dowód: karty nr 530-543).

(4) W zakresie klauzul wymienionych w punktach [1.]-[5.] sentencji Decyzji Spółka wskazała m.in., że kwestionowanie postanowienia nie są podobne do klauzul szarych wymienionych w art. 385^3 pkt 16 kc oraz art. 385^3 pkt 17 kc. Zdaniem Spółki zastrzeżone kary umowne nie zostały ustalone na wypadek rezygnacji z zawarcia umowy lub wykonania umowy. W zawieranych z konsumentami umowach przewidziana została generalna zasada odnośnie możliwości rozwiązania umowy przez każdą ze stron z zachowaniem okresu wypowiedzenia. Umowy przewidują równe prawa i obowiązki stron w zakresie możliwości jej rozwiązania, ten sam termin i formę. W przypadku rozwiązania umowy w tym trybie co do zasady dochodzi do rozliczenia stron zgodnie z przepisami ustawowymi o zleceniu.

(5) Dla możliwości zastosowania zakwestionowanych postanowień może dojść jedynie w sytuacji wskazanej w ust. 5 tych klauzul, tj.:

a) zawarcia przez konsumenta poza wiedzą Spółki porozumień lub ugód z dłużnikiem, bankiem bądź podmiotem współpracującym lub występującym w imieniu dłużnika lub banku – podmiotem zobowiązanym wobec konsumenta,

b) dokonania przez konsumenta cesji praw/roszczeń wynikających bezpośrednio lub pośrednio z umowy zawartej z dłużnikiem lub bankiem na inny podmiot,

c) zlecenia innemu podmiotowi dochodzenie roszczeń,

d) złożenia przez konsumenta niezgodnych z prawdą oświadczeń, np. oświadczenia o przysługującym konsumentowi roszczeniu, nie zawarciu ugody lub porozumienia, posiadanym wykształceniu etc. (przesłanka ta nie występuje we wzorcu umowy o

świadczenie usług prawnych – roszczenia z tytułu posiadania obligacji korporacyjnych spółki GetBack S.A.),

e) dokonania czynności czyniącej wszczęte postępowanie sądowe bezprzedmiotowym, a w konsekwencji doprowadzenie do oddalenia lub umorzenia powództwa.

(6) W ocenie Spółki powyższy katalog przesłanek ma charakter zamknięty. Ich wspólnym mianownikiem są działania podejmowane przez zleceniodawcę (konsumenta) mające wpływ na toczące się postępowanie lub czynności mające na celu skierowanie sprawy na drogę postępowania sądowego. Są to w istocie działania niweczące czynności zleceniobiorcy (Spółki) podjęte w wykonaniu umowy. Działania te co do zasady mogą wpłynąć na wynik toczącego się postępowania sądowego i skutkować oddaleniem powództwa, umorzeniem postępowania, czy też brakiem możliwości skierowania sprawy na drogę postępowania sądowego.

(7) Zdaniem Przedsiębiorcy zawierane z konsumentami umowy nie zawierają zakazu zlecenia dochodzenia roszczeń innemu podmiotowi – umowy przewidują możliwość rozwiązania przez zleceniodawcę (konsumenta) umowy w każdym czasie. Spółka nie ogranicza go w nawiązaniu stosunku zlecenia z innym podmiotem, jednak w tym zakresie zgodne z dobrymi obyczajami byłoby, aby klient uprzednio rozwiązał umowę korzystając z zastrzeżonego na jego rzecz w umowie uprawnienia. Kwestionowane klauzule nie wymuszają również na konsumencie konieczności dalszego wykonywania umowy pomimo braku takiej woli z jego strony.

(8) Zdaniem Spółki zastrzeżona w kwestionowanych postanowieniach kara umowna nie jest rażąco wygórowana, gdyż jej wysokość powiązana jest z ryzykiem Przedsiębiorcy oraz uzasadniona rozkładem praw i obowiązków stron umowy. Przewidziane na jej rzecz wynagrodzenie jest co do zasady wynagrodzeniem *success fee* – uzależnionym od wyniku postępowania. Wszelkie zaś działania konsumenta – określone powyżej w pkt. a)-e) są działaniami niepożądanymi ze względu na wspólnie ustalony przez strony cel jakim jest odzyskanie określonej wierzytelności. Dodatkowo, w przypadku umów dotyczących dochodzenia roszczeń z tytułu umów ubezpieczenia na życie z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym konieczność zredagowania kwestionowanych postanowień należy rozpatrywać przez pryzmat interesów majątkowych zleceniodawcy (konsumenta) i zleceniobiorcy (Spółki), który w umowie rozłożony jest na początkowym etapie w całości na korzyść konsumenta. W przypadku bowiem […].

(9) W odniesieniu do klauzuli z pkt. [6.] sentencji Decyzji Spółka wskazała, że zakwestionowane postanowienie nie narusza w sposób rażący interesów konsumentów oraz nie jest sprzeczne z dobrymi obyczajami. Jej zdaniem kwestionowana klauzula jest zmodyfikowaną wersją art. 746 § 1 kc – uzasadnioną kosztami jakie ponosi Przedsiębiorca w związku z obsługą spraw dotyczących umów kredytowych waloryzowanych do waluty obcej. Skutkiem stosowania kwestionowanego postanowienia nie może być brak proporcjonalnej relacji między wskazaną tam kwotą, a działaniami rzeczywiście podjętymi przez Przedsiębiorcę. Ponadto, wymieniona w klauzuli kwota pieniężna ma ścisły związek z treścią zobowiązań wynikających z zawartych umów – jest należna za każdy rozpoczęty miesiąc pozostawania Spółki w gotowości do reprezentowania konsumenta przed sądem powszechnym. Zgodnie zaś z wzorcem umowy, w którym znajduje się kwestionowane postanowienie, w zakres zlecenia wchodzi: analiza sprawy, działania zmierzające do pozyskania dokumentacji bankowej związanej z dochodzonym roszczeniem, działania polegające na przygotowaniu zawezwania do próby ugodowej oraz reprezentacji w postępowaniu polubownym, czy też działania mające na celu złożenie przez bank propozycji polubownego rozwiązania sporu. Ww.

czynności generują po stronie Spółki powstanie kosztów związanych z obsługą sprawy. Nadto wskazała, że kwota jaką winien zwrócić konsument nie może przewyższać kwoty wynagrodzenia wskazanego w umowie, a zatem umowa wskazuje górną granicę kosztów jaką jest zobowiązany ponieść konsument.

(10) W zakresie klauzul z pkt. [7.] i [8.] sentencji Decyzji Spółka podniosła, iż kwestionowane postanowienia nie naruszają w sposób rażący interesów konsumenta oraz nie są sprzeczne z dobrymi obyczajami. Otwarty katalog czynności, które mogą utrudniać postępowanie wynika z braku możliwości określenia wszelkich działań, których może to dotyczyć. „Utrudnianie postępowania" to zgodnie z definicją tego zwrotu sprawianie trudności lub czynienie czegoś trudniejszym – utrudnianie postępowania jest więc działaniem zamierzonym, nie mogącym powstać bez woli konsumenta. Nie sposób więc uznać, aby Spółka w tym zakresie miała jakikolwiek „luz interpretacyjny", a przewidziana kara umowna została zastrzeżona na wypadek celowych działań konsumenta nakierowanych na utrudnianie postępowania.

(11) Wysokość kary umownej podyktowana była koniecznością odwiedzenia konsumenta od podejmowania działań utrudniających postępowanie. Podejmowane przez niego działania mogą bowiem wpływać na wynik toczącego się postępowania sądowego – niwecząc działania podjęte przez Spółkę w celu wykonania umowy i skutkować m.in. oddaleniem powództwa lub umorzeniem postępowania. Przy ocenie tych postanowień należy również uwzględnić okoliczność, iż wynagrodzenie Przedsiębiorcy jest co do zasady wynagrodzeniem *success fee* – uzależnionym od wyniku postępowania. W konsekwencji wszelkie działania konsumenta „utrudniające postępowanie" są działaniami niepożądanymi ze względu na wspólnie ustalony przez strony cel jakim jest odzyskanie wierzytelności. Dodatkowo, w przypadku umów dotyczących dochodzenia roszczeń z tytułu umów ubezpieczenia na życie z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym konieczność zredagowania kwestionowanych postanowień należy rozpatrywać przez pryzmat interesów majątkowych zleceniodawcy i zleceniobiorcy, który w umowie rozłożony jest na początkowym etapie w całości na korzyść konsumenta.

(12) Podobne stanowisko jak powyżej – w odniesieniu do zastrzeżonego co do zasady wynagrodzenia *success fee* – Spółka przedstawiła w zakresie klauzul z pkt. [9.]-[11.] sentencji Decyzji. Jej zdaniem nie sposób się zgodzić jakoby na konsumencie spoczywał obowiązek pokrycia kosztów procesu, m.in. opłaty sądowej od pozwu, kosztów zastępstwa procesowego etc. Zgodnie bowiem z postanowieniami umowy Spółka […].

(13) Zdaniem Spółki kwestionowane postanowienia nie naruszają w sposób rażący interesów konsumentów oraz nie są sprzeczne z dobrymi obyczajami. Oceniane klauzule stanowią zmodyfikowaną wersję art. 746 § 1 kc – uzasadnioną kosztami jakie ponosi Przedsiębiorca w związku z obsługą spraw dotyczących umów ubezpieczenia z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym.

(14) W zakresie klauzul z pkt. [12.]-[14.] Spółka wskazała, że w jej ocenie analizowane postanowienia nie naruszają interesów konsumentów, a tym bardziej nie naruszają ich w sposób rażący. Podkreśliła, że w kwestionowanych postanowieniach zawarte są dwa mechanizmy uniemożliwiające Spółce pobranie wynagrodzenia, które byłoby nienależne i wygórowane.

(15) Pierwszym z nich jest fakt, że wynagrodzenie przysługuje jej jedynie w sytuacji, gdy świadczenie zostanie faktycznie uzyskane dla konsumenta. Pomimo, iż zawierane z

konsumentami umowy są umowami starannego działania, nie zaś umowami rezultatu, to jednak Spółka wychodząc naprzeciw potrzebom konsumentów, dla których liczy się przede wszystkim efekt, uzależnia własne wynagrodzenie od osiągnięcia rezultatu. Zatem nie jest możliwe, aby konsument był zobowiązany do uiszczenia wynagrodzenia w sytuacji, gdy świadczenie nie zostanie dla niego uzyskane. Z racji tego, że wynagrodzenie jest uzależnione procentowo od wartości uzyskanego świadczenia, nie ma możliwości by interes konsumenta został naruszony przez obowiązek zapłaty wynagrodzenia przy jednoczesnym nieuzyskaniu dla konsumenta należnego mu świadczenia.

(16) Drugim z mechanizmów zabezpieczających interes konsumenta jest bezpośrednie wskazanie, że wynagrodzenie jest należne jedynie w przypadku, gdy świadczenie na rzecz konsumenta zostało uzyskane w wyniku czynności podjętych przez Spółkę bądź wskazanych w umowie pełnomocników. To istotne ograniczenie powoduje, że Przedsiębiorca nie może uzyskać wynagrodzenia, jeśli nie ma związku przyczynowo-skutkowego między jego działaniami, a uzyskaniem świadczenia. Związek ten zaś nie jest w żaden sposób przesądzony w kwestionowanym postanowieniu i podlega badaniu w każdym przypadku indywidualnie, natomiast w przypadku sporu badanie to przeprowadza sąd powszechny.

(17) Zastrzeżenie, iż wynagrodzenie jest należne nawet po rozwiązaniu umowy jest niezbędne z uwagi na fakt, że skutki działań mających na celu odzyskanie świadczenia nie materializują się nigdy w chwili podjęcia tych działań, ale z pewnym przesunięciem czasowym. Rozwiązanie to zabezpiecza interesy Spółki przed sytuacjami, w których pomimo skuteczności jej działań w odzyskaniu świadczenia pozbawiona zostaje ona wynagrodzenia z uwagi na rozwiązanie umowy. Jednocześnie przedstawiony powyżej mechanizm dotyczący związku przyczyno-skutkowego chroni konsumenta przed zapłatą wynagrodzenia w sytuacji, gdy to nie działania Spółki doprowadziły do wypłaty świadczenia konsumentowi. W sytuacji, gdy jej działania okazały się tak efektywne, że pomimo rozwiązania umowy konsument uzyskał należne mu świadczenie to Spółce powinno być należne standardowe wynagrodzenie. Odmienne rozumowanie byłoby swoistą „karą" za efektywność i szybsze odzyskanie świadczenia dla konsumenta.

(18) Zdaniem Spółki również klauzula wskazana w pkt. [15.] sentencji Decyzji nie spełnia cech abuzywności. Przedsiębiorca wskazał, że z uwagi na orzecznictwo sądów powszechnych analizowane postanowienie nie stanowi dla niej żadnej realnej korzyści w ewentualnym sporze z konsumentem – tego typu klauzule nie są uznawane przez sądy za dowód przesądzający, że faktycznie okoliczności wskazane w klauzuli miały miejsce. Stosowane postanowienie nie ma na celu uzyskania przewagi w procesie nad konsumentem, a zwraca jedynie uwagę kontrahentowi Spółki, aby starannie przeczytał umowę, a w przypadku uwag lub zastrzeżeń zgłosił je Spółce celem ich wyjaśnienia lub negocjowania.

(19) W odniesieniu do klauzul z pkt. [16.]-[18.] Spółka wskazała, że kwestionowane postanowienia nie pozbawiają konsumenta prawa do osobistego działania we własnej w sprawie. Klauzule kreują wyłącznie zobowiązanie po stronie konsumenta do niepodejmowania – bez konsultacji – czynności dotyczących sprawy oraz do nieprowadzenia samodzielnie rozmów ze stroną przeciwną. Wymagana jest zatem sama konsultacja – a samo postanowienie ma charakter ochronny. Spółka podniosła również, iż wielokrotnie w sytuacjach, w których konsumenci działali bez porozumienia z nią, banki lub ubezpieczyciele wykorzystywały fakt, iż konsument pozbawiony jest pomocy prawnej. W rezultacie skłaniały do zawierania niekorzystnych ugód lub uzyskiwały oświadczenia pogarszające sytuację

konsumenta w sporze ze stroną przeciwną. Ponadto, zdaniem Spółki, powszechne są praktyki banków, a zwłaszcza ubezpieczycieli, którzy kontaktują się z pozostającymi z nimi w sporze konsumentami informując ich, iż jeśli zrezygnują z pomocy prawnej to uzyskają możliwość zawarcia ugody na rzekomo korzystnych warunkach. Finalnie jednak konsument pozbawiony pomocy zawiera ugodę, która nie jest dla niego korzystna i zamyka drogę do dochodzenia dalszych roszczeń. Spółka podobnie jak konsument nie ma żadnego interesu w tym, aby konsument stał się stroną niekorzystnej dla siebie ugody. Dodała również, iż wzajemne zaufanie jest podstawą współpracy, a przyczyną utraty zaufania może być m.in. działanie mocodawcy nieuzgodnione z pełnomocnikiem.

(20) W ocenie Spółki także klauzule z pkt. [19.]-[20.] nie spełniają cech abuzywności. Kwestionowane postanowienia nie wyłączają prawa konsumenta – w przypadku rozwiązania umowy – do żądania przedstawienia zestawienia kosztów jakie poniosła. Wskazują jedynie na brak obowiązku zaprezentowania szczegółowego zestawienia kosztów. Spółka wskazała, że intencją przyświecającą redakcji ww. postanowień było ograniczenie szczegółowości przedstawianych kosztów w przypadkach innych niż rozwiązanie umowy przez klienta.

(21) W zakresie klauzul z pkt. [21.]-[23.] Spółka wskazała, że kwestionowane klauzule należy ocenić przez pryzmat pozostałych postanowień umowy, zgodnie z którymi po uprzednim ustaleniu terminu ze zleceniobiorcą, Przedsiębiorca ma obowiązek udostępnić konsumentowi zgromadzoną dokumentację w jego siedzibie. Od dnia zawarcia umowy konsument ma więc możliwość weryfikacji podjętych przez niego działań w zakresie zleconych czynności. W kwestionowanych postanowieniach zastrzeżony termin liczony jest od dnia zakończenia sprawy, a do tego dnia konsument pozyskuje już informacje co do jej statusu i w razie potrzeby może podjąć inne działania. Od czasu zakończenia sprawy klient ma aż 6 miesięcy na złożenie dyspozycji w zakresie zniszczenia dokumentacji akt sprawy, o ile nie złożył odmiennej dyspozycji już w dacie zawarcia umowy. Termin ten jest wystarczająco długi dla możliwości podjęcia przez klienta kroków w celu zmiany dyspozycji.

(22) Spółka podniosła również, iż dokumentacja jaką dysponuje jest tą samą dokumentacją jaką można pozyskać od banków lub towarzystw ubezpieczeniowych, a w zakresie dokumentacji sądowej konsument jako strona postępowania ma wgląd w akta sprawy. Nie można się więc zgodzić z twierdzeniem, iż zniszczenie dokumentacji sprawy może uniemożliwić konsumentowi ocenę działań jakich podjęła się Spółka. Dodała także, iż zakwestionowane postanowienia stanowią element umowy, zredagowane zostały tym samym rodzajem i wielkością czcionki oraz nie zostały w żaden sposób ukryte. Postanowienia są jednoznaczne i przejrzyste. Umowa jaką zawiera konsument ma ok. 2,5 strony (około 8 paragrafów), co znacznie ogranicza liczbę informacji jakie uzyskuje klient. Minimalna aktywność i zainteresowanie ze strony konsumenta pozwala za zrozumienie treści postanowienia, a nadto daje możliwość zmiany oświadczenia w terminie 6 miesięcy już po zakończeniu sprawy, a w praktyce jest to kilka lat od zawarcia umowy w przypadku spraw skierowanych na drogę postępowania sądowego.

(23) Zdaniem Spółki kwestionowane postanowienia nie dotyczą sposobu archiwizacji dokumentacji będącej w jej posiadaniu – Przedsiębiorca przechowuje i archiwizuje dokumentację zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie przepisami. Kwestionowane klauzule dotyczą jedynie możliwości zniszczenia dokumentacji dotyczącej konkretnej zakończonej sprawy – w przypadku braku wyraźnej woli konsumenta w tym zakresie.

(24) W odniesieniu do klauzul z pkt. [24.]-[30.] Spółka wskazała, że termin 30 dni na przekazanie środków od momentu uzyskania świadczenia należnego konsumentowi jest terminem maksymalnym. Podobnie jak termin umowny „do 20 dnia następującego po dwóch miesiącach", który znajdował się tylko we wzorcach umowy o świadczenie usług prawnych w zakresie dochodzenia roszczeń z umów ubezpieczenia na życie z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym. Przedsiębiorca oświadczył, że w praktyce świadczenia są przekazywane konsumentom niezwłocznie, nawet w terminie 2-3 dni roboczych od ich wpływu na rachunek bankowy Spółki. Zastrzeżenie powyższego terminu 30 dni podyktowane jest koniecznością uwzględnienia tych sytuacji, w których weryfikacja środków wpływających na jej rachunek jest znacznie utrudniona – najczęściej, gdy bank lub ubezpieczyciel w sposób zbyt mało precyzyjny określa jakie świadczenia spełnia przy częściowej zapłacie lub też gdy konsument ma wiele spornych stosunków prawnych z jednym bankiem lub ubezpieczycielem i powstają wątpliwości, którego z nich dotyczy przelew (z uwagi na nieprecyzyjne określenie tytułu przelewu). Spółka wskazała, iż sam termin 30 dni nie jest terminem długim, gdyż identyczny został przewidziany w przepisach dotyczących wypłaty świadczeń przez ubezpieczycieli w art. 817 kc.

(25) W zakresie klauzuli precyzującej rozpoczęcie biegu terminu do wypłaty świadczenia z chwilą jego otrzymania, identyfikacji oraz weryfikacji Spółka podniosła, iż nie należą do rzadkości sytuacje, gdy wewnętrzna weryfikacja przelewu ze względu na ogólnikowość tytułu przelewu nie pozwala na dokonanie identyfikacji świadczenia i konieczne jest pisemne wystąpienie do banku lub ubezpieczyciela o wyjaśnienia. Czas oczekiwania na wyjaśnienia jest zaś całkowicie od niej niezależny, dlatego też Spółka nie może ponosić odpowiedzialności względem konsumenta za przedłużający się czas oczekiwania na wyjaśnienia podmiotu, który nieprecyzyjnie sformułował tytuł przelewu.

(26) Spółka wskazała wreszcie, iż nie tylko w interesie konsumenta ale i w jej interesie leży możliwie najszybsze rozliczenie sprawy, gdy wpłyną środki od ubezpieczyciela lub banku. Dopiero bowiem z tym momentem Spółka odnosi zysk z danej sprawy i może dysponować środkami stanowiącymi jej wynagrodzenie jako własnymi i przeznaczać je na dalszą działalność operacyjną.

(27) W odniesieniu do klauzul z pkt. [31.]-[34.] Spółka wskazała, że brak możliwości przesyłania konsumentowi pism sporządzonych na potrzeby wykonania zlecenia oraz objęcia ich tajemnicą jest motywowany faktem, że model biznesowy Przedsiębiorcy zakłada pomoc prawną w sprawach, których stan faktyczny jest niejednokrotnie podobny. Stosowane przez Spółkę oraz współpracujących z nią pełnomocników rozwiązania procesowe, jak również pisma stosowane na etapie poprzedzającym etap sądowy stanowią jej swoiste *know-how*, a Spółka nie może sprzyjać sytuacjom, w których za pośrednictwem Internetu wypracowane przez nią rozwiązania zostaną rozpowszechnione, trafiając do szerokiego kręgu odbiorców – w tym do podmiotów prowadzących działalność konkurencyjną wobec niej. Podkreśliła przy tym, iż zapewnia konsumentom dostęp do akt sprawy w swojej siedzibie – jest to jedyne rozwiązanie, które pozwala wyważyć wzajemne interesy stron, nie narażając w sposób nieuzasadniony żadnego z podmiotów. Ponadto, tajemnica Spółki oraz brak możliwości wysyłania pism dotyczą jedynie pism sporządzonych przez Spółkę i współpracujących z nią pełnomocników – pozostałe dokumenty składające się na akta sprawy są w praktyce konsumentom przesyłane.

(28) Podobną argumentację jak powyżej Spółka przedstawiła w zakresie klauzul z pkt. [35.]-[40.]. Wskazała przy tym, że nigdy nie było jej intencją zakazywanie udostępniania umowy członkom rodziny, prawnikowi konsumenta, a zwłaszcza podmiotom publicznym powołanym do czuwania nad prawami konsumentów. W praktyce […].

(29) Zdaniem Spółki klauzula zakwestionowana w pkt. [41.] nie wprowadza nieusprawiedliwionej dysproporcji praw i obowiązków na niekorzyść konsumenta i nie prowadzi do nadużycia w stosunku do konsumenta posiadanej przez Spółkę uprzywilejowanej pozycji kontraktowej. Jej intencją przy redakcji kwestionowanej klauzuli nigdy nie było ograniczenie konsumenta w wyborze pełnomocnika.

(30) Zdaniem Spółki kwestionowane postanowienie należy również oceniać przez pryzmat pozostałych postanowień umowy, zgodnie z którymi Przedsiębiorca będzie świadczyć pomoc prawną przez poszczególnych radców prawnych i adwokatów oraz że konsument zleca, a Spółka zobowiązuje się za wynagrodzeniem do świadczenia usług prawnych. Spółka wyjaśniła, że […]. Niezależnie od umownego zobowiązania do świadczenia usług z należytą starannością, także w interesie majątkowym Spółki jest zapewnienie konsumentowi najwyższego poziomu świadczonych usług, m.in. z racji ustanowienia wynagrodzenia *success fee* oraz […]. Dla oceny kwestionowanego postanowienia istotne są również następujące postanowienia wzorca umowy: „Niniejsza Umowa wchodzi w życie z chwilą jej podpisania przez Strony oraz udzielenia przez Zleceniodawcę pełnomocnictwa" oraz „Wraz z podpisaniem Umowy Zleceniodawca oświadcza, iż zapoznał się warunkami niniejszej Umowy oraz z treścią pełnomocnictwa i nie wnosi do nich żadnych zastrzeżeń. (…)". Z ww. postanowień wynika, iż konsument przed podpisaniem umowy ma możliwość zapoznania się z treścią pełnomocnictwa, w tym zweryfikowania pełnomocnika, poznania jego danych. Pełnomocnictwa jakie podpisuje klient przed zawarciem umowy wykazują jako osoby upoważnione do reprezentowania konsumenta konkretnych adwokatów i radców prawnych z imienia i nazwiska. Spółka oświadczyła przy tym, iż co od zasady uwzględnia wniosek klienta jeśli wyrazi on wolę reprezentowania go przez danego pełnomocnika. Powyższe stanowi zatem o znaczącej różnicy pomiędzy kwestionowanym postanowieniem, a klauzulami wpisanymi do rejestru postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone pod nr 5694 oraz 6485.

(31) W zakresie klauzuli z pkt. [42.] Spółka wskazała, że jej intencją było zastrzeżenie wynagrodzenia w przypadku, gdy żądanie banku wskutek działań przez nią podjętych zostanie oddalone lub w inny sposób nieuwzględnione przez sąd. Kwestionowane postanowienie nie jest niejednoznaczne, gdyż na jego podstawie Spółce przysługuje wynagrodzenie w wysokości określonego przez strony procentu od świadczenia żądanego, a nie uzyskanego przez bank. Korzyścią jaką na skutek działań Spółki uzyska konsument jest więc konieczność zapłaty na rzecz banku kwoty „uzyskanej przez bank" – nie zaś kwoty żądanej. Wyliczenie podstawy wynagrodzenia stanowi prostą kalkulację polegającą na określeniu wartości świadczenia żądanego przez bank oraz wartości świadczenia uzyskanego przez bank. Odjęcie od siebie tych wartości ostatecznie będzie stanowiło korzyść klienta stanowiącą podstawę do określenia należnego Spółce wynagrodzenia. Brak jest przy tym podstaw do przyjęcia, iż niewyrażenie przez konsumenta zgody na propozycję ugodową banku kończy postępowanie mediacyjne i może rodzić po stronie Przedsiębiorcy roszczenie o wypłatę zastrzeżonego wynagrodzenia. Brak zgody na zawarcie ugody nie rodzi po stronie konsumenta żadnej korzyści oraz co do zasady w dalszej konsekwencji prowadzi do podjęcia działań przez Spółkę w celu skierowania sprawy na drogę postępowania sądowego.

(32) Zdaniem Spółki postanowienie kwestionowane w pkt. [43.] należy rozpatrywać biorąc pod uwagę pozostałe postanowienia wzorca umowy. W zawieranej umowie konsument oświadcza, iż przysługuje mu roszczenie będące przedmiotem umowy, a Spółka określa wysokość wynagrodzenia biorąc pod uwagę wysokość dochodzonego roszczenia. Na mocy zawieranej umowy konsument jest zobowiązany informować drugą stronę umowy o wszelkich okolicznościach mogących mieć wpływ na wysokość dochodzonego roszczenia, a do takich sytuacji zaliczyć należy wierzytelność banku wobec konsumenta, czy też konsumenta wobec banku. Wzajemna wierzytelność przysługująca konsumentowi oraz bankowi w przypadku skutecznego potrącenia i całkowitego lub częściowego oddalenia powództwa wpływa ostatecznie na wysokość zasądzonych kwot i kosztów postępowania – przez co determinuje wysokość należnego wynagrodzenia. Ewentualny zarzut potrącenia może powstać dopiero na etapie postępowania sądowego w związku z działaniami pełnomocnika – przyjmując, iż w ramach lojalności kontraktowej konsument poinformował Spółkę o wszelkich okolicznościach mogących mieć wpływ na dochodzenie jego roszczenia. W związku z tym istnieje związek przyczynowy pomiędzy działaniem Spółki, a powstaniem po stronie konsumenta wierzytelności nadającej się do skutecznego potrącenia.

(33) W odniesieniu do klauzuli z pkt. [44.] sentencji Decyzji, zdaniem Spółki zakwestionowane postanowienie nie jest niejednoznaczne. Określony między stronami % wynagrodzenia należy także liczyć do „wartości różnicy, wyrażonej w złotych". Powyższe wynika z literalnej treści klauzuli. Na konieczność przeliczenia „wartości różnicy, wyrażonej w złotych" mają wskazywać słowa „w tym". Przedmiotowe postanowienie nie narusza interesów konsumentów i nie jest sprzeczne z dobrymi obyczajami – nie prowadzi do powstania po stronie konsumenta nieświadomości co do wysokości wynagrodzenia należnego Spółce i nie czyni jej jedynym beneficjentem uzyskanych od banku świadczeń.

(34) W przedmiotowym piśmie Spółka zobowiązała się zarówno zaniechać określonych działań, jak i podjąć działania, które doprowadzą do zakończenia naruszenia zakazu, o którym mowa w art. 23a uokik lub usunięcia skutków tego naruszenia.

(35) W kolejnych pismach z dnia 24 sierpnia 2020 r. (dowód: karty nr 575-578), 6 listopada 2020 r. (dowód: karty nr 587-590), 12 lutego 2021 r. (dowód: karty nr 618-628), 26 marca 2021 r. (dowód: karty nr 633-640), 30 kwietnia 2021 r. (dowód: karty nr 654-664), 12 sierpnia 2021 r. (dowód: karty nr 673-683), 29 listopada 2021 r. (dowód: karty nr 687-697), 28 marca 2022 r. (dowód: karty nr 701-711), 4 lipca 2022 r. (dowód: karty nr 721-730) oraz 12 września 2022 r. (dowód: karty nr 734-743) Spółka doprecyzowała przedstawioną pierwotnie propozycję zobowiązania.

(36) Pismem z dnia 26 października 2022 r. Przedsiębiorca został zawiadomiony o zakończeniu zbierania materiału dowodowego (dowód: karty nr 745-749). W wyznaczonym terminie nie skorzystał z uprawnienia do zapoznania się ze zgromadzonym materiałem dowodowym.

Prezes Urzędu ustalił, co następuje:

(37) Kancelaria Prawna Semper Invicta sp. z o.o. sp.k. z siedzibą we Wrocławiu jest przedsiębiorcą wpisanym do Rejestru Przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego prowadzonego przez Sąd Rejonowy dla Wrocławia-Fabrycznej we Wrocławiu, VI Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego pod numerem 0000713445 (dowód: karty nr 581-584 - informacja odpowiadająca odpisowi aktualnemu z KRS z dnia 21 października 2020 r.).

Spółka powstała wskutek przekształcenia spółki z ograniczoną odpowiedzialnością pod firmą Kancelaria Invictus sp. z o.o. w spółkę komandytową. Przekształcenie zostało dokonane na podstawie Uchwały nr 1/12/2017 nadzwyczajnego zgromadzenia wspólników spółki Kancelaria Invictus sp. z o.o. podjętej w dniu 21 grudnia 2017 r. (dowód: karty nr 484-486).

(38) Spółka prowadzi m.in. działalność związaną ze świadczeniem na rzecz konsumentów usług pomocy prawnej w zakresie:

a. umów ubezpieczenia na życie z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym – od kwietnia 2017 r.,

b. umów kredytu hipotecznego waloryzowanego lub denominowanego do waluty obcej – od czerwca 2017 r.,

c. obligacji korporacyjnych spółki GetBack S.A.– od maja 2018 r. (dowód: karta nr 35 - pismo Spółki z dnia 11 października 2017 r., karta nr 489 – pismo Spółki z dnia 8 lipca 2019 r.).

(39) Przedsiębiorca, w ramach prowadzonej działalności gospodarczej, przy zawieraniu umów o świadczenie usług prawnych wykorzystuje trzy rodzaje wzorców umowy[1] będące przedmiotem oceny w niniejszym postępowaniu:

1) Umowy o świadczenie usług prawnych – roszczenia z umów ubezpieczenia na życie z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym,

2) Umowy o świadczenie usług prawnych – roszczenia z umów kredytowych waloryzowanych kursem waluty obcej,

3) Umowy o świadczenie usług prawnych – roszczenia z tytułu posiadania obligacji korporacyjnych spółki GetBack S.A.

(dowód: karty nr 165-180, 432-483, 490-493, 510-518).

(40) Na podstawie ww. wzorców umów Spółka zobowiązuje się do świadczenia usług prawnych polegających na dochodzeniu roszczeń z tytułu zawarcia określonej umowy lub posiadania obligacji korporacyjnych spółki GetBack S.A. W zakres usług prawnych wchodzi analiza sprawy, doradztwo prawne, działania zmierzające do rozwiązania umowy, działania polegające na przygotowaniu przedsądowego wezwania do zapłaty, skierowanie sprawy na drogę postępowania sądowego oraz reprezentowanie konsumenta przed sądami i innymi organami, prowadzenie i reprezentowanie konsumenta w postępowaniu mediacyjnym, arbitrażowym i polubownym oraz reprezentowanie konsumenta przy zawieraniu ugody (§ 1 ust. 2). Spółka zobowiązuje się do świadczenia tej pomocy przez poszczególnych radców prawnych i adwokatów (§ 2 ust. 2).

(41) Z kolei konsument zobowiązuje się zapłacić Przedsiębiorcy:

Ad 1) Wynagrodzenie prowizyjne, obliczane od wartości świadczenia uzyskanego na rzecz konsumenta (*success fee*). Stanowi ono określony % z wartości odzyskanych przy udziale Spółki potrąceń dokonanych przez ubezpieczyciela w związku z zawarciem lub rozwiązaniem umowy ubezpieczenia. Może także obejmować określony % z wartości odzyskanych środków stanowiących różnicę pomiędzy sumą dokonanych przez konsumenta wpłat na poczet umowy ubezpieczenia a wartością rachunku z dnia rozwiązania umowy (w ramach postępowania dotyczącego unieważnienia umowy ubezpieczenia). W niektórych późniejszych wersjach

[1] Każdy ze stosowanych przez Spółkę wzorców umowy nosi nazwę „Umowa o świadczenie usług prawnych". Ich opisowe doprecyzowanie jest autorstwa Prezesa Urzędu.

tego wzorca umowy Spółka zastrzegła także na swoją rzecz wynagrodzenie ryczałtowe w wys. […] zł za wykonanie analizy sprawy, doradztwo prawne oraz prowadzenie postępowania przedsądowego. Z kolei we wzorcu umowy obowiązującym od kwietnia 2019 r. Przedsiębiorca zastrzega na swoją rzecz zwrot poniesionych wydatków w kwocie nie wyższej niż […] zł w przypadku bezskuteczności postępowania przedsądowego – odmowy wypłaty należnych konsumentowi środków. Dodatkowo zastrzega na swoją rzecz również całość zasądzonych kosztów procesu.

Ad 2) Wynagrodzenie ryczałtowe za prowadzenie sprawy oraz dodatkowo wynagrodzenie prowizyjne, obliczane od przyznanej i wypłaconej kwoty (*success fee*). W zależności od wersji wzorca umowy wynagrodzenie za sukces stanowi określony % wartości uzyskanego świadczenia, w tym wartość różnicy wyrażonej w złotych, pomiędzy saldem kredytu do spłaty z dnia poprzedzającego dzień przewalutowania kredytu przeliczonym z zastosowaniem średniego kursu waluty obcej z tabeli A ogłaszanej przez NBP, a saldem z dnia następnego po dniu przewalutowania. Wynagrodzenie za sukces określono również jako określony % wartości salda kapitałowego kredytu z dnia następnego po dniu przewalutowania – w przypadku „przewalutowania kredytu na kredyt w złotych polskich". Wynagrodzenie prowizyjne *success fee* zastrzeżono także na wypadek uznania przez sąd umowy za nieważną, wtedy stanowi ono określony % wykorzystanego (wypłaconego) kredytu. Wynagrodzenie *success fee* przysługuje również na wypadek dokonania przez bank potrącenia wzajemnych wierzytelności przysługujących bankowi i konsumentowi – w przypadku całkowitego lub częściowego oddalenia powództwa lub umorzenia postępowania w sprawie. Dodatkowo Spółce przysługują zasądzone przez sąd koszty zastępstwa procesowego.

Ad 3) Wynagrodzenie ryczałtowe za prowadzenie sprawy oraz dodatkowo wynagrodzenie prowizyjne, obliczane od przyznanej i wypłaconej kwoty (*success fee*). Wynagrodzenie za sukces stanowi określony % wartości świadczenia uzyskanego przez Spółkę od podmiotów zobowiązanych wobec konsumenta. Dodatkowo Spółce przysługują zasądzone przez sąd koszty zastępstwa procesowego.

(42) Zawierane przez Spółkę umowy noszą cechy nienazwanej umowy o świadczenie usług prawnych, do której zgodnie z art. 750 kc w sposób odpowiedni stosuje się przepisy o zleceniu. Zawierane przez Przedsiębiorcę umowy są umowami starannego działania. Zgodnie z § 2 ust. 1 wzorców umowy: „Zleceniobiorca będzie świadczyć pomoc prawną z należytą starannością, z uwzględnieniem zawodowego charakteru tej działalności, w sposób odpowiadający swojej najlepszej wiedzy oraz zasadom etyki zawodowej". Spółka zobowiązuje się do osiągnięcia wskazanego w umowie celu z należytą starannością, ale nie odpowiada za brak osiągniętego rezultatu. Równocześnie, kwalifikacja zawieranych przez nią umów jako określających zobowiązanie starannego działania dotyczy także umów, w których jej wynagrodzenie określono na zasadzie *success fee*. Należy mieć bowiem na względzie, że określony w umowie sposób wynagrodzenia przyjmującego zlecenie nie determinuje zakwalifikowania umowy jako umowy starannego działania lub rezultatu.

(43) Na podstawie oświadczenia Spółki ustalono także, iż w około […] aktywnych lub wykonanych umów zawartych na podstawie badanych wzorców umowy znajdują się zakwestionowane niniejszą Decyzją postanowienia (dowód: karta nr 620).

(44) Spółka zasadniczo wyeliminowała z wzorców umów o świadczenie z usług prawnych zakwestionowane w pkt. I. klauzule lub zmodyfikowała ich brzmienie w styczniu 2020 r. Przy czym w przypadku części zakwestionowanych postanowień nastąpiło to przed lub po ww. dacie. Przedsiębiorca zaprzestał stosowania klauzul z pkt.:

- [7.]-[11.] we wrześniu 2017 r.,

- [2.], [13.], [15.], [18.], [23.], [26.], [33.], [40.], [41.] w czerwcu 2018 r. – wyłącznie w zakresie wzorca umowy o świadczenie usług prawnych dotyczącego dochodzenia roszczeń z tytułu posiadania obligacji korporacyjnych spółki GetBack S.A.,

- [1.], [3.], [24.], [25.], [44.] w listopadzie 2019 r.

(45) Z dniem 27 sierpnia 2020 r. Spółka wyeliminowała z wzorców umowy klauzule zakwestionowane w pkt. [12.]-[14.] i [43.]. Na tę okoliczność przedstawiła zmienione wzorce umowy (dowód: karty nr 545-556 oraz 596-611).

(46) Z oświadczenia Spółki wynika, że […]. Spółka wyjaśniła, iż […]. Z kolei […] (dowód: karty nr 618-619).

Prezes Urzędu zważył, co następuje

Naruszenie interesu publicznego

(47) Stosownie do art. 1 ust. 1 uokik, ochrona interesów przedsiębiorców i konsumentów podejmowana w ramach działań Prezesa Urzędu jest prowadzona w interesie publicznym. Ingerencja Prezesa Urzędu ma na celu ochronę interesów zbiorowości, a nie wprost poszczególnych, indywidualnych uczestników rynku. Naruszenie interesu publicznego stanowi bezwzględny warunek uznania kompetencji Prezesa Urzędu do rozstrzygnięcia określonej sprawy. Interes publiczny zostaje naruszony wówczas, gdy działania przedsiębiorcy godzą w interesy ogólnospołeczne i dotykają szerokiego kręgu uczestników rynku, zaburzając jego prawidłowe funkcjonowanie.

(48) W opinii Prezesa Urzędu, rozpatrywana sprawa ma charakter publicznoprawny. Wiąże się z ochroną praw potencjalnie nieograniczonej liczby konsumentów, zainteresowanych dochodzeniem roszczeń z tytułu zawartych przez nich umów ubezpieczenia na życie z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym, umów kredytu hipotecznego waloryzowanego lub denominowanego do waluty obcej oraz z tytułu posiadania obligacji korporacyjnych spółki GetBack S.A., którzy mogli być narażeni na stosowanie przez Spółkę we wzorcach umów niedozwolonych postanowień umownych. Zakwestionowane działania Spółki nie dotyczą więc interesów poszczególnych osób, których sprawy miałyby charakter jednostkowy, indywidualny i nie dający się porównać z innymi, ale kręgu konsumentów, których sytuacja jest identyczna i wynika z faktu posługiwania się przez nią wzorcami umowy przy oferowaniu usług konsumentom.

(49) Należy jednocześnie podkreślić, że przepisy art. 385^1 i art. 385^3 kc, które stanowią materialną podstawę ingerencji Prezesa Urzędu w niniejszej sprawie, implementują do prawa krajowego Dyrektywę Rady 93/13/EWG z dnia 5 kwietnia 1993 r. w sprawie nieuczciwych warunków w umowach konsumenckich (Dz. U. UE. L 95/29 z dnia 21 kwietnia 1993 r. – dalej także: dyrektywa 93/13 lub dyrektywa). Interpretacji tych przepisów należy zatem dokonywać w odniesieniu do uregulowań zawartych w dyrektywie. Zgodnie z preambułą dyrektywy, obowiązkiem państw członkowskich jest zapewnienie, aby umowy

zawierane z konsumentami nie zawierały nieuczciwych warunków. Należy tym samym uznać, że ochrona interesu publicznego w rozpatrywanej sprawie wyraża się także w konieczności zagwarantowania, by we wzorcach umów wykorzystywanych przez przedsiębiorców w relacjach z konsumentami nie występowały niedozwolone postanowienia umowne.

Ad I. Naruszenie art. 23a uokik

(50) Zgodnie z art. 23a uokik, zakazane jest stosowanie we wzorcach umów zawieranych z konsumentami niedozwolonych postanowień umownych, o których mowa w art. 385^1 § 1 kc.

(51) Odwołanie się do stosowania we wzorcach umów zawieranych z konsumentami niedozwolonych postanowień umownych w rozumieniu art. 385^1 § 1 kc powoduje, że zrekonstruowanie treści zakazu wynikającego z art. 23a uokik wymaga sięgnięcia także do uregulowań kodeksowych, odnoszących się do wzorców umów i postanowień niedozwolonych. O ile bowiem art. 385^1 § 1 kc określa cywilnoprawne skutki zastosowania w umowie niedozwolonego postanowienia umownego, o tyle art. 23a uokik ustanawia publicznoprawny zakaz w tym zakresie.

(52) Zgodnie z art. 385^1 § 1 kc, postanowienia umowy zawieranej z konsumentem nieuzgodnione indywidualnie nie wiążą go, jeżeli kształtują jego prawa i obowiązki w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami, rażąco naruszając jego interesy (niedozwolone postanowienia umowne). Nie dotyczy to postanowień określających główne świadczenia stron, w tym cenę lub wynagrodzenie, jeżeli zostały sformułowane w sposób jednoznaczny. W świetle ww. przepisu, możliwość uznania postanowienia za niedozwolone zależna jest zatem od łącznego spełnienia następujących **trzech przesłanek formalnych**:

1) postanowienie jest stosowane przez przedsiębiorcę wobec konsumentów,

2) postanowienie nie dotyczy sformułowanych w sposób jednoznaczny głównych świadczeń stron,

3) postanowienie nie zostało indywidualnie uzgodnione oraz

dwóch przesłanek merytorycznych:

4) postanowienie kształtuje prawa i obowiązki konsumenta w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami,

5) postanowienie narusza w sposób rażący interesy konsumenta.

(53) Dla uznania danego postanowienia umowy za niedozwolone konieczne jest łączne wystąpienie przesłanki sprzeczności z dobrymi obyczajami wraz z jednoczesnym rażącym naruszeniem interesów konsumenta. Z reguły rażące naruszenie interesu konsumenta jest naruszeniem dobrych obyczajów, ale nie zawsze zachowanie sprzeczne z dobrymi obyczajami rażąco narusza ten interes[2].

(54) Kompetencja do uznania danego postanowienia za abuzywne należy do Prezesa UOKiK na podstawie art. 23b ust. 1 uokik. Zgodnie z tym przepisem Prezes Urzędu wydaje decyzję o uznaniu postanowienia wzorca umowy za niedozwolone i zakazującą jego wykorzystywania, jeżeli stwierdzi naruszenie zakazu określonego w art. 23a uokik. W decyzji Prezes Urzędu przytacza treść postanowienia wzorca umowy uznanego za niedozwolone. Decyzja ta po

[2] por. wyrok Sądu Najwyższego (dalej: SN) z dnia 13 października 2010 r., sygn. akt I CSK 694/09.

uprawomocnieniu, zgodnie z art. 23d uokik, ma skutek wobec przedsiębiorcy, co do którego stwierdzono stosowanie niedozwolonego postanowienia umownego oraz wobec wszystkich konsumentów, którzy zawarli z nim umowę na podstawie wzorca wskazanego w decyzji.

1. Status przedsiębiorcy

(55) Zakaz wyrażony w art. 23a uokik adresowany jest wyłącznie do przedsiębiorcy. Zgodnie z definicją przedsiębiorcy, zawartą w art. 4 pkt 1 uokik pod pojęciem tym należy rozumieć m.in. przedsiębiorcę w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców (Dz. U. z 2021 r. poz. 162 ze zm.). W myśl art. 4 ust. 1 ww. ustawy, przedsiębiorcą jest osoba fizyczna, osoba prawna lub jednostka organizacyjna niebędąca osobą prawną, której odrębna ustawa przyznaje zdolność prawną, wykonująca działalność gospodarczą. Działalność gospodarcza to zgodnie z art. 3 ww. ustawy zorganizowana działalność zarobkowa, wykonywana we własnym imieniu i w sposób ciągły. Za przedsiębiorcę uznaje się więc podmiot, który spełnia łącznie określone ww. przepisami kryteria podmiotowe i przedmiotowe: po pierwsze jest osobą fizyczną, osobą prawną lub jednostką organizacyjną niebędącą osobą prawną, której ustawa przyznaje zdolność prawną, po drugie wykonuje działalność gospodarczą.

(56) Spółka jest przedsiębiorcą wpisanym do Rejestru Przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego prowadzonego przez Sąd Rejonowy dla Wrocławia-Fabrycznej we Wrocławiu, VI Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego pod numerem 0000713445. Jest tym samym przedsiębiorcą w rozumieniu przepisów uokik, a zatem jej działania podlegają kontroli z punktu widzenia przepisów tej ustawy.

2. Postanowienia określające główne świadczenia stron

(57) Przez pojęcie „głównych świadczeń stron" należy zasadniczo rozumieć elementy przedmiotowo istotne (*essentialia negotii*) umowy, które przyjmowane są przez strony na zasadzie wyraźnego, a nie domniemanego konsensusu, co wskazuje na indywidualne uzgodnienie treści tych postanowień. Nie ulega wątpliwości, że w praktyce są to postanowienia określające cenę oraz przedmiot świadczeń stron umowy. Za postanowienia określające świadczenia główne stron nie są natomiast uznawane postanowienia dotyczące świadczeń ubocznych, np. odsetki za opóźnienie, lub klauzule, które wywierają wpływ na wysokość świadczenia głównego, np. klauzule waloryzacyjne[3].

(58) Jak podkreśla się w orzecznictwie Sądu Najwyższego (dalej: SN), pojęcie głównych świadczeń stron należy interpretować raczej wąsko, w nawiązaniu do elementów przedmiotowo istotnych umowy. Ustawodawca posłużył się bowiem terminem „postanowienia określające główne świadczenia stron", a nie zwrotem „dotyczące" takiego świadczenia, który ma szerszy zakres[4]. Z drugiej jednak strony należy odnotować pogląd, iż dla określenia pojęcia głównego świadczenia stron nie ma przesądzającego znaczenia to, czy dane świadczenie należy do *essentialia negotii*. Z tej przyczyny zasięg tego pojęcia musi być zawsze ustalany *ad casum* z uwzględnieniem wszystkich postanowień oraz charakteru i celu zawieranej umowy[5].

---

[3] Wyrok SOKiK z dnia 1 marca 2007 r., sygn. akt XVII AmC 12/06.
[4] Wyrok SN z dnia 8 czerwca 2004 r., sygn. akt I CK 635/03.
[5] Wyrok SN z dnia 8 listopada 2012 r., sygn. akt I CSK 49/12.

(59) Co do zasady w niniejszej sprawie analizowane postanowienia umowne nie dotyczą głównych świadczeń stron umowy. Świadczeniami głównymi zawieranych przez Spółkę umów o świadczenie usług prawnych jest dokonanie przez nią określonej czynności prawnej na rzecz konsumenta oraz zapłata przez konsumenta ustalonego przez strony wynagrodzenia. Wyjątkiem w tym względzie są postanowienia zakwestionowane w punktach [42.]-[44.]. Odnoszą się do zastrzeganego przez Spółkę wynagrodzenia za pomyślny wynik sprawy – *success fee*. Istotnym jest jednak fakt, że postanowienia te nie zostały sformułowane w sposób jednoznaczny, przez co mogą powodować znaczące pokrzywdzenie finansowe kontrahenta Przedsiębiorcy. Powyższe pozwala na dokonanie ich oceny w świetle art. 385^1 kc. Już w tym miejscu zauważyć przy tym można, iż wskazana powyżej cecha (niejednoznaczność) jest jednym z głównych elementów, które pozwalają uznać je za niedozwolone postanowienia umowne[6]. Może tak być na przykład w przypadku, gdy konsumenci nie są w stanie przewidzieć skutków prawnych danego postanowienia.

(60) Ponadto niektóre z kwestionowanych postanowień dotyczą wprawdzie wynagrodzenia należnego Spółce, ale odnoszą się one do przypadków związanych z rozwiązaniem zawartej z konsumentem umowy, a nie jej realizacją[7], wobec czego nie mogą być one postrzegane w kategoriach głównych świadczeń stron. Przeciwna argumentacja mogłaby prowadzić do wniosku, że konsument zawiera umowę z Przedsiębiorcą w celu jej rozwiązania i poniesienia z tego tytułu określonych kosztów.

3. Przesłanka braku indywidualnego uzgodnienia

(61) W przypadku postępowania w sprawie o uznanie postanowień wzorca umowy za niedozwolone przesłanka braku indywidualnego uzgodnienia nie ma znaczenia wobec abstrakcyjnego charakteru kontroli postanowienia wzorca umowy. Prezes UOKiK, nie bada w niniejszym postępowaniu konkretnych stosunków istniejących pomiędzy kontrahentami, ale wzorzec i treść hipotetycznych stosunków, jakie powstałyby pomiędzy Spółką, a potencjalnym konsumentem. Nie ma zatem znaczenia, czy jakaś konkretna umowa była między stronami negocjowana ani nawet czy wzorzec był, czy też nie był zastosowany przy zawieraniu jakiejkolwiek konkretnej umowy. Kontrola ta ma bowiem charakter oceny *ex ante* i obejmuje wzorzec, nie zaś konkretną umowę. Istotny jest zatem fakt, że Przedsiębiorca wprowadził oceniane wzorce do obrotu poprzez wystąpienie z ofertą zawarcia poszczególnych umów z ich wykorzystaniem. Tym niemniej, z materiału zgromadzonego w toku postępowania wynika, że Spółka na podstawie omawianych wzorców umowy faktycznie zawierała z konsumentami umowy o świadczenie usług prawnych.

4. Sprzeczność z dobrymi obyczajami

(62) Klauzula generalna dobrych obyczajów stanowi odesłanie do ocen uzasadniających reguły moralne opierające się na wartościach powszechnie akceptowanych w Polsce. Dobre obyczaje pojmowane są również jako reguły postępowania zgodne z etyką, moralnością i aprobowanymi społecznie normami i zasadami postępowania. Kryteriami decydującymi o sprzeczności z dobrymi obyczajami są wymóg nieusprawiedliwionego pokrzywdzenia i działanie wbrew dobrej wierze i uczciwości. Przyjmuje się, iż nieusprawiedliwione

[6] Por. wyrok SN z dnia 10 lipca 2014 r., sygn. akt I CSK 531/13. Wynika z niego, że „Sformułowanie postanowień wzorca umownego określających główne świadczenia stron w sposób niejednoznaczny może stanowić przesłankę uznania tych postanowień za niedozwolone (art. 385[1] § 1 zdanie drugie KC)".
[7] por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 12 czerwca 2012 r., sygn. akt VI ACa 1321/11.

pokrzywdzenie zachodzi wówczas, gdy stosując ogólne warunki umów lub wzorce, próbuje się chronić własne interesy kosztem partnera, bez dostatecznego brania pod uwagę jego interesów i bez przyznania mu wyrównania z tego tytułu.

(63) Poprzez dobre obyczaje rozumiemy pewien powtarzalny wzorzec zachowań, który jest aprobowany przez daną społeczność lub grupę. Są to pozaprawne normy postępowania, którymi przedsiębiorcy winni się kierować. Ich treści nie da się określić w sposób wyczerpujący, ponieważ kształtowane są przez ludzkie postawy uwarunkowane zarówno przyjmowanymi wartościami moralnymi, jak i celami ekonomicznymi i związanymi z tym praktykami życia gospodarczego. Wszystkie one podlegają zmianom w ślad za zmieniającymi się ideologiami politycznymi i społeczno-gospodarczymi oraz przewartościowaniami moralnymi. W szczególności zaś, dobre obyczaje to normy postępowania polecające nienadużywanie w stosunku do słabszego uczestnika obrotu posiadanej przewagi kontraktowej.

(64) Dobre obyczaje pozostają klauzulą generalną, która podlega konkretyzacji na okoliczność danego stanu faktycznego. Zgodnie z poglądem doktryny[8], sprzeczne z dobrymi obyczajami są działania, które zmierzają do niedoinformowania, dezorientacji, wywołania błędnego przekonania u klienta, wykorzystania jego niewiedzy lub naiwności czyli takie działanie, które potocznie określone jest jako nieuczciwe, nierzetelne, odbiegające *in minus* od przyjętych standardów postępowania. W stosunkach z konsumentami „dobry obyczaj" powinien wyrażać się we właściwym informowaniu o przysługujących uprawnieniach, niewykorzystywaniu pozycji profesjonalisty i rzetelnym traktowaniu partnerów umów. W takich stosunkach szczególne znaczenie mają te oceny zachowań podmiotów w świetle dobrych obyczajów, które odwołują się do takich wartości jak: szacunek wobec partnera, uczciwość, szczerość, zaufanie, lojalność, rzetelność i fachowość. Działanie wbrew dobrym obyczajom w zakresie kształtowania treści stosunku obligacyjnego wyraża się w tworzeniu przez partnera konsumenta takich klauzul umownych, które godzą w równowagę kontraktową tego stosunku[9].

(65) Pomocne przy ocenie abuzywnego charakteru postanowienia wzorca umowy w kontekście dobrych obyczajów może być dokonanie testu weryfikacji „przyzwoitości" danej klauzuli. Należy w związku z tym zbadać, czy oceniane postanowienie wzorca umowy jest sprzeczne z ogólnym wzorcem zachowań przedsiębiorców wobec konsumentów. Wymaga to ustalenia, jak wyglądałyby prawa lub obowiązki konsumenta w braku takiej klauzuli lub przy zastosowaniu istniejących przepisów o charakterze dyspozytywnym. Jeżeli konsument byłby – na podstawie ogólnych przepisów – w lepszej sytuacji, gdyby konkretnego postanowienia wzorca nie było, należy przyjąć, że może ono mieć charakter abuzywny[10].

5. Rażące naruszenie interesów konsumenta

(66) Daną klauzulę można uznać za abuzywną, kiedy umowne ukształtowanie praw i obowiązków konsumenta rażąco narusza jego interesy. Generalnie można przyjąć, iż chodzi tu o sytuacje, w których w sposób rażący naruszona została równowaga interesów stron umowy i to przez to, iż jedna z nich wykorzystała swoją przewagę, układając ogólne warunki lub wzorce

[8] K. Pietrzykowski (red.), Kodeks cywilny. Komentarz, Warszawa 2002 r., str. 804.
[9] Wyrok SN z dnia 13 lipca 2005 r., sygn. akt I CK 832/04.
[10] Wyrok SN z dnia 19 marca 2007 r., sygn. akt III SK 21/06.

umowne. Pojęcie „interesów” konsumenta należy interpretować szeroko, nie tylko jako niekorzystne ukształtowanie jego sytuacji ekonomicznej. Należy tu uwzględnić także takie aspekty, jak niedogodności organizacyjne, stratę czasu, dezorganizację, wprowadzenie w błąd, nierzetelne traktowanie, czy naruszenie prywatności konsumenta[11].

(67) Interpretacji, kiedy mamy do czynienia z rażącym naruszeniem interesów konsumenta, a kiedy z nierażącym, nie należy sprowadzać do kategorii czysto ekonomicznej, gdyż nie chodzi tu o kryteria rachunkowe, a więc porównanie pieniężnej wartości świadczeń. Określenie „rażąco" należy odnieść do znacznego odbiegania przyjętego uregulowania od zasad uczciwego (słusznego) wyważenia praw i obowiązków. Za tego typu zasady konstruujące modelowe (optymalne) ukształtowanie praw i obowiązków umownych stron traktowane są przepisy ustawowe o charakterze dyspozytywnym. Stąd też nie jest możliwe ustalenie pewnych ogólnych kryteriów, których spełnienie w każdej sytuacji automatycznie prowadzić będzie do uznania, że interesy danego konsumenta zostały rażąco naruszone. Oznacza to, że ocena, czy postanowienia zawartej umowy rażąco naruszają interesy konsumenta, powinna być dokonywana *in concreto*, przy uwzględnieniu całokształtu okoliczności danego przypadku. W tym zakresie zasadne jest sięgnięcie do dyrektywy 93/13, która stanowi, że daną klauzulę należy uznawać za niedozwoloną, gdy naruszając zasadę wzajemnego zaufania, powoduje znaczącą (istotną) i nieusprawiedliwioną dysproporcję praw i obowiązków na niekorzyść konsumenta (art. 3 ust. 1 dyrektywy). W związku z tym pojęcie „rażącego naruszenia interesów konsumenta” można utożsamiać z istotną i nieusprawiedliwioną dysproporcją praw i obowiązków na jego niekorzyść. Ponadto, przy określaniu stopnia naruszenia interesów konsumenta należy stosować nie tylko kryteria obiektywne (np. wielkość poniesionych czy grożących strat), lecz również względy subiektywne związane bądź to z przedsiębiorcą (np. renoma firmy), bądź to z konsumentami (np. seniorzy, dzieci). Konieczne jest zbadanie, jaki jest zakres grożących potencjalnemu konsumentowi strat lub niedogodności[12]. Jak wskazał w jednym z kluczowych orzeczeń Sąd Najwyższy - dokonując wykładni art. 385^1 kc - rażące naruszenie interesów konsumenta oznacza nieusprawiedliwioną dysproporcję praw i obowiązków na jego niekorzyść w określonym stosunku obligacyjnym.

(68) Podsumowując, obie wskazane w art. 385^1 kc formuły prawne (tj. dobre obyczaje oraz rażące naruszenie interesów konsumentów) służą do oceny tego, czy standardowe klauzule umowne zawarte we wzorcu umownym przekraczają zakreślone przez ustawodawcę granice rzetelności kontraktowej twórcy wzorca w zakresie kształtowania praw i obowiązków konsumenta.

Klauzule szare

(69) Pomocnym narzędziem w celu identyfikacji postanowień niedozwolonych pod kątem naruszenia dobrych obyczajów oraz rażącego naruszenia interesów konsumentów są tzw. klauzule szare. Ich przykładowy katalog określony został w art. 385^3 kc i zawiera najbardziej typowe i znane z praktyki obrotu postanowienia naruszające równowagę kontraktową stron. Samo jednak zamieszczenie klauzuli wśród postanowień wymienionych w omawianym katalogu nie powinno przesądzać automatycznie o jej niedozwolonym charakterze. Nie jest bowiem wykluczone, iż konkretna klauzula, mimo iż objęta listą, nie ma niedozwolonego

[11] Wyrok SN z dnia 8 czerwca 2004 r., sygn. akt I CK 635/03.
[12] Por. wyrok SA z Warszawy z dnia 13 marca 2014 r., sygn. akt VI ACa 1733/13; wyrok SOKiK z dnia 26 maja 2015 r., sygn. akt XVII AmC 2615/14.

charakteru. W konkretnym przypadku może się okazać, iż nie prowadzi ona do rażącego naruszenia interesów konsumentów. Dlatego też katalog klauzul zawartych w art. 385^3 kc należy traktować jako listę tzw. klauzul szarych. Jak wynika z orzecznictwa SN, postanowienie umowne, które zostało umieszczone w przykładowym katalogu nieuczciwych postanowień umownych nie jest *per se* nieuczciwym postanowieniem umownym. Treść tego katalogu nie przesądza statusu danego postanowienia jako niedozwolonego postanowienia umownego (postanowienia wzorca umowy). Wykaz ten należy kwalifikować jako swoistą wskazówkę co do rodzaju postanowień, które mogą budzić zastrzeżenia z punktu widzenia ich zgodności z interesami i uprawnieniami konsumentów[13].

Ocena postanowień wzorców umów stosowanych przez Przedsiębiorcę[14]

Ad [1.]-[5.]

Postanowienia, o których mowa w punktach **[1.]-[5.]** sentencji Decyzji zostaną omówione łącznie, ze względu na ich podobne brzmienie oraz ten sam skutek jaki wywierają na wzajemne prawa i obowiązki stron umowy.

[1.]„Wraz z rozwiązaniem Umowy, o którym mowa w ust. 5 powyżej, Zleceniodawca zobowiązuje się do zapłaty kary umownej w wysokości 10 % kwoty wykorzystanego (wypłaconego) kredytu. Zastrzeżenie powyższej kary umownej nie wyłącza możliwości dochodzenia przez Zleceniobiorcę odszkodowania na zasadach ogólnych"

- § 8 ust. 6 Umowy o świadczenie usług prawnych – roszczenia z umów kredytowych waloryzowanych kursem waluty obcej – wersja obowiązująca od września 2017 r.;

[2.]„Wraz z rozwiązaniem Umowy, o którym mowa w ust. 5 powyżej, Zleceniodawca zobowiązuje się do zapłaty kary umownej w wysokości 10 % wartości nabytych od GetBack S.A. obligacji. Zastrzeżenie powyższej kary umownej nie wyłącza możliwości dochodzenia przez Zleceniobiorcę odszkodowania na zasadach ogólnych"

- § 8 ust. 6 Umowy o świadczenie usług prawnych – roszczenia z tytułu posiadania obligacji korporacyjnych spółki GetBack S.A.;

[3.]„Wraz z rozwiązaniem Umowy, o którym mowa w ust. 5 powyżej, Zleceniodawca zobowiązuje się do zapłaty kary umownej w wysokości 3 % kwoty wykorzystanego (wypłaconego) kredytu. Zastrzeżenie powyższej kary umownej nie wyłącza możliwości dochodzenia przez Zleceniobiorcę odszkodowania na zasadach ogólnych"

- § 8 ust. 6 Umowy o świadczenie usług prawnych – roszczenia z umów kredytowych waloryzowanych kursem waluty obcej – wersja obowiązująca od listopada 2017 r.;

[4.]„Wraz z rozwiązaniem Umowy, o którym mowa w ust. 5 powyżej, Zleceniodawca zobowiązuje się do zapłaty kary umownej w wysokości 40 % potrąceń dokonanych przez Dłużnika w związku z zawarciem lub rozwiązaniem umowy ubezpieczenia. Zastrzeżenie

---

[13] Wyrok SN z dnia 11 października 2007 r., sygn. akt III SK 19/07.

[14] Przy ocenie stosowanych przez spółkę postanowień, wersję każdego z ww. wzorców umowy określono na pierwotny moment ich obowiązywania. Z uwagi na tożsame brzmienie kwestionowanych postanowień w późniejszych edycjach danego wzorca umowy, pominięto ich czasowe wyodrębnienie. Jeśli więc określone postanowienie umowne zostało zakwestionowane w wersji wzorca obowiązującej czasowo np. od września 2017 r. to oznacza, iż może ono również występować w późniejszych wersjach tego wzorca umowy – np. w wersji funkcjonującej od listopada 2017 r. lub marca 2018 r., aczkolwiek nie jest to zasadą. Powyższe skutkuje również tym, iż w późniejszych edycjach danego wzorca umowy kwestionowane klauzule mogą być umiejscowione w innej jednostce redakcyjnej niż jej najwcześniej stosowana wersja.

powyższej kary umownej nie wyłącza możliwości dochodzenia przez Zleceniobiorcę odszkodowania na zasadach ogólnych"

- § 7 ust. 6 Umowy o świadczenie usług prawnych – roszczenia z umów ubezpieczenia na życie z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym – wersja obowiązująca od września 2017 r.;

[5.]„Wraz z rozwiązaniem Umowy, o którym mowa w ust. 5 powyżej, Zleceniodawca zobowiązuje się do zapłaty kary umownej w wysokości 30 % sumy składek wpłaconych w wykonaniu umowy ubezpieczenia, o której mowa w § 1 ust. 1 niniejszej Umowy. Zastrzeżenie powyższej kary umownej nie wyłącza możliwości dochodzenia przez Zleceniobiorcę odszkodowania na zasadach ogólnych"

- § 7 ust. 6 Umowy o świadczenie usług prawnych – roszczenia z umów ubezpieczenia na życie z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym – wersja obowiązująca od listopada 2017 r.

(70) Kwestionowane klauzule umowne przewidują obowiązek zapłaty przez konsumenta kary umownej w przypadku rozwiązania umowy, w sytuacjach przewidzianych odpowiednio w § 8 ust. 5 umowy o świadczenie usług prawnych – roszczenia z umów kredytowych waloryzowanych kursem waluty obcej, § 7 ust. 5 umowy o świadczenie usług prawnych – roszczenia z umów ubezpieczenia na życie z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym oraz w § 8 ust. 5 umowy o świadczenie usług prawnych – roszczenia z tytułu posiadania obligacji korporacyjnych spółki GetBack S.A.

(71) Powoływany w ww. klauzulach ust. 5 określa sytuacje, w których Spółka jest uprawniona do natychmiastowego rozwiązania (wypowiedzenia) umowy, tj.:

a) zawarcie przez konsumenta poza wiedzą spółki porozumień lub ugód z dłużnikiem, bankiem bądź podmiotem współpracującym lub występującym w imieniu dłużnika lub banku – podmiotem zobowiązanym wobec konsumenta,

b) dokonanie przez konsumenta cesji praw/roszczeń wynikających bezpośrednio lub pośrednio z umowy zawartej z dłużnikiem lub bankiem na inny podmiot,

c) zlecenie innemu podmiotowi dochodzenie roszczeń,

d) złożenie przez konsumenta niezgodnych z prawdą oświadczeń, np. oświadczenia o przysługującym konsumentowi roszczeniu, nie zawarciu ugody lub porozumienia, posiadanym wykształceniu etc. (przesłanka ta nie występuje we wzorcu umowy o świadczenie usług prawnych – roszczenia z tytułu posiadania obligacji korporacyjnych spółki GetBack S.A.),

e) dokonanie czynności czyniącej wszczęte postępowanie sądowe bezprzedmiotowym, a w konsekwencji doprowadzenie do oddalenia lub umorzenia powództwa.

(72) Zastrzeżona przez Spółkę kara umowna wynosi odpowiednio 10 % lub 3 % kwoty wykorzystanego (wypłaconego) kredytu, 10 % wartości nabytych od GetBack S.A. obligacji, 40 % potrąceń dokonanych przez ubezpieczyciela w związku z zawarciem lub rozwiązaniem umowy ubezpieczenia lub 30 % sumy składek wpłaconych w wykonaniu umowy ubezpieczenia. W przypadku kredytu w wysokości 300 tys. zł, kara umowna może wynieść - w zależności od zastosowanej stawki – od 9 do 30 tys. zł, kwot tych zaś nie można uznać za bagatelne. W przypadku zaś umowy ubezpieczenia na życie z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym nie dość, że konsument uprzednio poniósł stratę w związku ze stosowaniem postanowień dotyczących opłaty likwidacyjnej lub wartości wykupu, które pozbawiły go znacznej części środków zgromadzonych na rachunku, to dodatkowo ciąży na nim ryzyko

poniesienia kary umownej sięgającej niemal połowy pierwotnie doznanego uszczerbku finansowego.

(73) Zastrzeżenie kary umownej na wypadek niewykonania lub nienależytego wykonania umowy, względnie określonej sumy pieniężnej na wypadek odstąpienia od umowy (odstępne) jest dopuszczalne na mocy art. 483 kc oraz art. 396 kc. Przepisy kodeksowe nie precyzują jednak sposobu naliczenia powyższych sum, ani ich wysokości, poza art. 385^3 pkt 17 kc. Na jego podstawie za niedozwolone postanowienie umowne uznaje się postanowienie, które nakłada na konsumenta, który nie wykonał zobowiązania lub odstąpił od umowy, obowiązek zapłaty rażąco wygórowanej kary umownej lub odstępnego.

(74) Prezes Urzędu podtrzymuje swoje stanowisko zawarte w Postanowieniu o wszczęciu przedmiotowego postępowania, iż zakwestionowane klauzule mają zbliżony zakres normowania do wskazanej powyżej klauzuli szarej określonej w art. 385^3 pkt 17 kc. Wysokość zastrzeganych przez Spółkę kar umownych należy uznać za rażąco wygórowaną, gdyż powodują one zachwianie relacji wysokości zastrzeganego przez nią wynagrodzenia do ewentualnie doznanej szkody, co tym samym może powodować nieuzasadnione jej wzbogacenie kosztem konsumenta. Dodatkowo, zostały one zastrzeżone wyłącznie dla Spółki na wypadek rozwiązania (wypowiedzenia) przez nią umowy z przyczyn leżących po stronie konsumenta [naruszenia warunków umowy wymienionych w punktach a)-e) powyżej]. Analogicznego uprawnienia nie przyznano konsumentowi, co powoduje, iż analizowane postanowienia mają również podobny zakres normowania do klauzuli szarej określonej w art. 385^3 pkt 16 kc. Zgodnie z tym uregulowaniem za niedozwolone postanowienie umowne uznaje się postanowienie, które nakłada wyłącznie na konsumenta obowiązek zapłaty ustalonej sumy na wypadek rezygnacji z zawarcia lub wykonania umowy. W przypadku ocenianych klauzul „ustalona suma" przybrała formę rozliczenia procentowego. Zdaniem Prezesa Urzędu zastrzeżone przez Spółkę kary umowne zostały ustalone na wypadek rezygnacji z zawarcia umowy lub wykonania umowy – irrelewantna przy ocenie spełnienia dyspozycji art. 385^3 pkt 16 kc jest okoliczność, iż rezygnacja z wykonania umowy jest dokonywana przez Spółkę, z przyczyn leżących po stronie konsumenta.

(75) Dokonując oceny inkryminowanych klauzul należy mieć na względzie, że obejmują one swoim zakresem także stany faktyczne, gdzie do rozwiązania umowy może dojść już na początkowym etapie dochodzenia przez Spółkę roszczeń na rzecz konsumenta. Z definicji kary umownej, zawartej w art. 483 § 1 kc wynika, że służy ona naprawieniu wynikłej szkody, wobec czego pełni ona przede wszystkim funkcję kompensacyjną. Z powyższych względów, w ocenie Prezesa Urzędu, we wzorcach umowy wykorzystywanych w relacjach z konsumentami wysokość kary umownej nie może być w sposób nadmierny wyższa od dającej się przewidzieć szkody wynikłej z niewykonania lub nienależytego wykonania zobowiązania. Kara umowna nie może stanowić dodatkowej dolegliwości z tytułu nienależytego wykonania umowy przez konsumenta - jej wysokość powinna pozostawać współmierna do wysokości poniesionej przez Przedsiębiorcę szkody. Na mocy ww. postanowień Spółka uzyskuje względem konsumenta określone korzyści finansowe, a sama pozostaje zwolniona z dalszego świadczenia usługi. Nie bez znaczenia przy analizie niniejszej sprawy jest także okoliczność, iż zastrzeżona przez Spółkę kara umowna nie wyłącza możliwości dochodzenia przez nią odszkodowania na zasadach ogólnych. Równocześnie, skuteczność żądania zastrzeżonej w umowie kary umownej nie wymaga wykazania przez wierzyciela szkody związanej z rozwiązaniem (wypowiedzeniem) umowy z przyczyn leżących po stronie konsumenta. Jak

wynika z uchwały składu 7 sędziów Sądu Najwyższego z dnia 6 listopada 2003 r., sygn. akt III CZP 61/03, „Zastrzeżenie kary umownej na wypadek niewykonania lub nienależytego wykonania zobowiązania nie zwalnia dłużnika z obowiązku jej zapłaty w razie wykazania, że wierzyciel nie poniósł szkody".

(76) Prezes Urzędu pragnie podkreślić, że jego wątpliwości budzi już sam sposób określenia przez Spółkę kary umownej na wypadek rozwiązania umowy. Ewentualnie zastrzegana przez nią sankcja powinna być skorelowana wyłącznie z określonym na jej rzecz wynagrodzeniem – co dotyczy dochodzenia roszczeń z umów kredytowych waloryzowanych kursem waluty obcej oraz z tytułu posiadania obligacji korporacyjnych spółki GetBack S.A. Brak takiego powiązania sam w sobie stanowi o abuzywności kwestionowanych postanowień. Dodatkowo, skoro Spółka nie przewidziała na swoją rzecz określonego wynagrodzenia stałego – co dotyczy dochodzenia roszczeń z umów ubezpieczenia na życie z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym – to nie może żądać w jego miejsce żadnego innego surogatu, o ile tylko rozwiązanie umowy nastąpiło przed osiągnięciem określonego przez strony rezultatu. Zgodnie z uzasadnieniem wyroku Sądu Najwyższego z dnia 10 lutego 2017 r., sygn. akt V CSK 330/16, „W przypadku uzależnienia bowiem przez strony wypłaty wynagrodzenia od zajścia określonego zdarzenia, rozliczenie może nastąpić, jeżeli ziściła się ta przesłanka, przy czym konieczne może się okazać dokonanie ustaleń, w jakich częściach było to wynikiem działania przyjmującego zlecenie a w jakich działań podejmowanych bez jego udziału"[15]. Z kolei w uzasadnieniu wyroku z dnia z dnia 25 marca 2019 r., sygn. akt I CSK 20/18, Sąd Najwyższy wskazał, że „W praktyce obrotu określa się postanowienie ustalające procentowo wysokość wynagrodzenia od skutku podejmowanych czynności jako „wynagrodzenie za sukces", „procent od wygranej" albo „za wygraną" (ang. success fee). W przypadku tak określonego sposobu ustalenia wynagrodzenia, roszczenie o jego zapłatę powstaje dopiero z chwilą, w której można określić jego wysokość. Nie jest to możliwe przed ustaleniem należnego dającemu zlecenie świadczenia (zasądzonego przez sąd tytułem naprawienia szkody wyrządzonej zleceniodawcy). Dopiero wówczas można określić zarówno procentową wysokość wynagrodzenia, które w wykonaniu umowy należne jest przyjmującemu zlecenie, jak i wysokość wynagrodzenia, które ewentualnie odpowiadało czynnościom przyjmującego zlecenie przed wypowiedzeniem stosunku zobowiązaniowego (art. 746 § 1 KC). To z kolei oznacza, że dopiero ustalenie wysokości kwoty mającej rekompensować szkodę dla dającego zlecenie umożliwia ustalenie wysokości roszczenia o wynagrodzenie procentowe należne drugiej strony umowy zlecenia, a w konsekwencji wówczas roszczenie to dopiero zostaje ustalone i może być skutecznie dochodzone".

(77) Zdaniem Prezesa Urzędu, przy zastosowaniu w niniejszej sprawie istniejących przepisów o charakterze dyspozytywnym konsument byłby w znacznie lepszej sytuacji, gdyby kwestionowanych postanowień nie było we wzorcach umowy. Zgodnie bowiem z art. 746 § 1 zd. 2 kc, o ile dający zlecenie może je wypowiedzieć w każdym czasie to powinien jednak zwrócić przyjmującemu zlecenie wydatki, które ten poczynił w celu należytego wykonania zlecenia; w razie odpłatnego zlecenia obowiązany jest uiścić przyjmującemu zlecenie część wynagrodzenia odpowiadającą jego dotychczasowym czynnościom, a jeżeli wypowiedzenie nastąpiło bez ważnego powodu, powinien także naprawić szkodę. Katalog przewidzianych przez Spółkę przesłanek – zobowiązujących konsumenta do zapłaty kar umownych – nie

[15] Por. także wyrok Sądu Apelacyjnego w Krakowie z dnia 13 grudnia 2017 r., sygn. akt I ACa 672/17, oraz wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 8 lutego 2019 r., sygn. akt V ACa 17/18.

zawsze będzie zbieżny z „brakiem ważnych powodów" skutkujących zakończeniem więzi obligacyjnej stron umowy.

(78) Konieczność zapłaty kary umownej powstaje m.in. w przypadku zlecenia innemu podmiotowi dochodzenie roszczeń. Przyczyn jakie motywowały konsumenta do zmiany podmiotu, który będzie w jego imieniu dochodził roszczeń można zaś upatrywać w przesłankach natury obiektywnej lub subiektywnej, które dodatkowo mogą wyczerpywać przesłanki wypowiedzenia umowy z ważnych powodów. Nawet subiektywne odczucia konsumenta o niewłaściwej współpracy ze Spółką lub wskazanym przez nią pełnomocnikiem można traktować w kategoriach ważnego powodu do wypowiedzenia umowy[16]. Łączący strony stosunek zlecenia oparty jest na szczególnej relacji zaufania między dającym a przyjmującym zlecenie, dlatego też stosownie do treści art. 746 kc zarówno przyjmujący (Przedsiębiorca), jak i dający zlecenie (konsument) mogą je wypowiedzieć w każdym czasie. Przewidziana przez Przedsiębiorcę sankcja może w rezultacie zniechęcić konsumenta do poszukiwania alternatywnego sposobu dochodzenia roszczeń. Może mu także uniemożliwić we własnym zakresie zawarcie porozumienia lub ugody z dłużnikiem, bankiem bądź podmiotem współpracującym lub występującym w imieniu dłużnika lub banku.

(79) Niewykluczone są przy tym sytuacje, w których ziszczenie się przesłanek z pkt. a), b) i e) będzie wynikiem okoliczności zewnętrznych i obiektywnie od konsumenta niezależnych, których nie mógł przewidzieć zlecając Spółce dochodzenie roszczeń (np. istotna zmiana sytuacji życiowej lub ekonomicznej, choroba konsumenta – zmuszająca go do dokonania cesji wierzytelności lub niezwłocznego zawarcia ugody). Z kolei w zakresie przesłanki z pkt. d) należy wskazać, iż o aktualizacji kar umownych mogą zadecydować m.in. subiektywne (a w konsekwencji nieuprawnione) odczucia konsumenta związane z tym, iż przysługują mu roszczenia wobec strony przeciwnej. Konsument nie jest zaś profesjonalistą, a złożenie powyższego oświadczenia powinno podlegać weryfikacji przez Spółkę i nie kreować żadnych sankcji.

(80) Zasada swobody umów nie jest nieograniczona, a granice tej swobody, wyznaczane przez bezwzględnie obowiązujące przepisy prawa, określają m.in. przepisy dotyczące klauzul abuzywnych w umowach zawieranych z konsumentami.

(81) Ponadto, w ocenie Prezesa Urzędu, kwestionowane postanowienia godzą w zasadę ekwiwalentności świadczeń oraz równowagi kontraktowej stron. Przedsiębiorca wprowadza do umowy, kosztem interesu konsumenta, znaczące uprzywilejowanie swojej pozycji kontraktowej, pozwalające na uniknięcie dochodzenia ewentualnego odszkodowania wynikłego z rozwiązania umowy przez Spółkę z przyczyn leżących po stronie konsumenta, bez konieczności wykazywania przesłanek odpowiedzialności odszkodowawczej, w szczególności faktu poniesienia szkody, jak również jej wysokości.

(82) Prezes Urzędu nie aprobuje przy tym stanowiska Przedsiębiorcy, zgodnie z którym zastrzeżone kary umowne nie są rażąco wygórowane, a ich wysokość powiązana jest z ryzykiem Przedsiębiorcy oraz uzasadniona rozkładem praw i obowiązków stron umowy. Przedsiębiorca nie może przerzucać na konsumenta ryzyka związanego ze stosowanym modelem biznesowym, który w założeniu ma uatrakcyjniać jego ofertę. Rozkład praw i obowiązków stron umowy nie został przy tym rozłożony w sposób równomierny – Spółka może

[16] Por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 12 października 2012 r., sygn. akt I ACa 450/12.

wycofać się z zawartego kontraktu nawet bez ważnego powodu i nie poniesie z tego tytułu konsekwencji w postaci obowiązku zapłaty kary umownej, co świadczy o znaczącej asymetrii praw i obowiązków stron umowy.

(83) Z uwagi na powyższe, w ocenie Prezesa Urzędu, kwestionowane postanowienia wprowadzają rażącą nierównowagę pomiędzy uprawnieniami Spółki i konsumenta, na niekorzyść słabszej strony stosunku obligacyjnego. Ww. klauzule w sposób rażący naruszają interesy konsumentów, w tym ich interesy ekonomiczne, albowiem uprawniają one przedsiębiorcę – który nie zrealizował w pełni swojego świadczenia - do żądania od konsumentów zapłaty rażąco wygórowanej kary umownej.

(84) Z uwagi na powyższe, w ocenie Prezesa UOKiK analizowane postanowienia umowne stosowane przez spółkę w ww. wzorcach umownych stanowią niedozwolone postanowienia umowne, o których mowa w art. 385^1 § 1 kc.

Ad [6.]

„W przypadku rozwiązania niniejszej Umowy przez Zleceniodawcę, Zleceniodawca zobowiązany jest uiścić Zleceniobiorcy część wynagrodzenia odpowiadającą jego dotychczasowym czynnościom, w tym zwrócić poniesione przez Zleceniobiorcę wydatki w wysokości nie mniejszej niż 1 000,00 zł za każdy rozpoczęty miesiąc pozostawania przez Zleceniobiorcę w gotowości do reprezentowania Zleceniodawcy przed sądem powszechnym, jednakże nie większej niż kwota wynagrodzenia wskazanego w § 6 ust. 1 lit. a) Umowy. Jeżeli wypowiedzenie nastąpiło bez ważnego powodu, Zleceniodawca zobowiązany jest także naprawić Zleceniobiorcy szkodę"

➢ § 8 ust. 5 Umowy o świadczenie usług prawnych – roszczenia z umów kredytowych waloryzowanych kursem waluty obcej – wersja obowiązująca od listopada 2017 r.

(85) Ww. postanowienie umowne reguluje konsekwencje związane z rozwiązaniem przez konsumenta umowy. W ocenie Prezesa Urzędu, o niedozwolonym charakterze analizowanego postanowienia świadczy arbitralne ustalenie przez Spółkę poziomu zwrotu wysokości poniesionych przez nią wydatków. Spółka ustaliła w nim minimalną wysokość stałego wynagrodzenia w wysokości 1000 zł z tytułu poniesionych przez nią wydatków za każdy rozpoczęty miesiąc pozostawania przez nią w gotowości do reprezentowania konsumenta przed sądem powszechnym. Kwotę tę należy uznać za niebagatelną. Tym niemniej Prezes Urzędu pragnie zasygnalizować, iż braku abuzywności kwestionowanej klauzuli nie przekreśliłoby ewentualne obniżenie kwoty wydatków należnej „za każdy rozpoczęty miesiąc pozostawania przez Zleceniobiorcę w gotowości do reprezentowania Zleceniodawcy przed sądem powszechnym". Prezes Urzędu kwestionuje bowiem nie konkretnie zastrzeżoną przez Spółkę kwotę, ale sam mechanizm ryczałtowego określania wydatków. Kwestionowane postanowienie dąży bowiem *de facto* do modyfikacji ustalonego pierwotnie przez strony sposobu ustalenia wynagrodzenia – zamiast wynagrodzenia ryczałtowego za prowadzenie sprawy (aż do jej prawomocnego zakończenia), przyjmuje zaliczkowy comiesięczny ryczałt – do momentu uiszczenia określonej kwoty. Skoro jednak strony nie uzgodniły w umowie – zawieranej na podstawie ocenianego wzorca umowy - takiej formy ustalania wynagrodzenia za świadczenie przez Spółkę usług prawnych to Spółka nie może klauzulami odnoszącymi się do zakończenia stosunku obligacyjnego kreować zasad odmiennych. Skutkiem stosowania zakwestionowanej klauzuli jest bowiem ewidentny brak proporcjonalnej relacji pomiędzy

kwotą, którą miałby zapłacić konsument, a działaniami rzeczywiście podjętymi przez Spółkę, zmierzającymi do realizacji zlecenia.

(86) Równocześnie, przy zastosowaniu w niniejszej sprawie istniejących przepisów o charakterze dyspozytywnym konsument byłby w znacznie lepszej sytuacji, gdyby kwestionowanego postanowienia nie było we wzorcu umowy. Kwestionowane postanowienie nie jest sprzeczne z bezwzględnie obowiązującymi przepisami prawa. Zostało one wprowadzone przez Spółkę w celu ochrony jej interesów przed działaniami konsumenta – przed którymi może się bronić na zasadach ogólnych – nakładając tym samym na konsumenta obowiązki znacząco odbiegające od ogólnych standardów określonych przepisami kodeksu cywilnego. Zgodnie bowiem z art. 746 § 1 zd. 2 kc, o ile dający zlecenie może je wypowiedzieć w każdym czasie to powinien jednak zwrócić przyjmującemu zlecenie wydatki, które ten poczynił w celu należytego wykonania zlecenia; w razie odpłatnego zlecenia obowiązany jest uiścić przyjmującemu zlecenie część wynagrodzenia odpowiadającą jego dotychczasowym czynnościom, a jeżeli wypowiedzenie nastąpiło bez ważnego powodu, powinien także naprawić szkodę. Wydatki te przy tym muszą mieć ścisły związek z treścią zobowiązania Spółki wynikającego z zawartej umowy, a najlepiej, aby wprost z niej wynikały. Brak takiego wyodrębnienia stanowi pole do nadużyć po stronie przedsiębiorcy. Kwestionowane postanowienie z góry wyklucza jakąkolwiek weryfikację przez konsumenta poniesionych przez Spółkę wydatków w celu należytego wykonania umowy.

(87) Kwestionowane postanowienie kształtuje zatem sytuację konsumenta w sposób mniej korzystny niż wynika to z ogólnych przepisów prawa, wobec czego może naruszać dobre obyczaje. Powoduje również nieusprawiedliwione pokrzywdzenie finansowe kontrahenta przedsiębiorcy. Na podstawie inkryminowanej klauzuli chronione są wyłącznie interesy Spółki, bez jakiegokolwiek uwzględnienia okoliczności związanych z faktycznie poniesionymi przez nią wydatkami. Kwestionowane postanowienie w sposób rażący narusza interesy konsumentów poprzez wykorzystywanie uprzywilejowanej pozycji kontraktowej przez przedsiębiorcę, jako twórcę wzorca, jak również może wprowadzać konsumentów w błąd co do zakresu ich uprawnień związanych z wypowiedzeniem umowy zlecenia.

(88) Z uwagi na powyższe, w ocenie Prezesa UOKiK analizowane postanowienie umowne stosowane przez Spółkę w ww. wzorcu umowy stanowi niedozwolone postanowienie umowne, o którym mowa w art. 385^1 § 1 kc.

Ad [7.]-[8.]

Postanowienia, o których mowa w pkt. **[7.]-[8.]** sentencji Decyzji zostaną omówione łącznie, ze względu na ich podobne brzmienie oraz ten sam skutek jaki wywierają na wzajemne prawa i obowiązki stron umowy.

[7.] „Zleceniobiorca jest uprawniony do rozwiązania niniejszej Umowy ze skutkiem natychmiastowym z zachowaniem formy pisemnej w sytuacji, gdy zachowanie Zleceniodawcy będzie utrudniać prowadzenie sprawy/postępowania sądowego. Wraz z rozwiązaniem Umowy, o którym mowa w zd. 1, Zleceniodawca zobowiązuje się do zapłaty kary umownej, stanowiącej dziesięciokrotność stawki minimalnej, określonej w § 2 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz.U. 2015 poz. 1804 z późn.zm.) / w sprawie

opłat za czynności adwokackie (Dz.U. 2015 poz. 1800 z późn.zm.), zgodnej z wartością przedmiotu sprawy"

➢ § 8 ust. 5 Umowy o świadczenie usług prawnych – roszczenia z umów kredytowych waloryzowanych kursem waluty obcej – wersja obowiązująca od czerwca 2017 r.,
➢ § 7 ust. 5 Umowy o świadczenie usług prawnych – roszczenia z umów ubezpieczenia na życie z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym – wersja obowiązująca od kwietnia 2017 r.;

[8.] „W sytuacji, gdy zachowanie Klienta będzie utrudniać prowadzenie sprawy/postępowania sądowego, Kancelaria jest uprawniona do rozwiązania Umowy ze skutkiem natychmiastowym z zachowaniem formy pisemnej. Wraz z rozwiązaniem Umowy, o którym mowa w zd. 1, Klient zobowiązuje się do zapłaty kary umownej, stanowiącej dziesięciokrotność stawki minimalnej, określonej w § 2 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz.U. 2015 poz. 1804 z późn.zm.) / w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz.U. 2015 poz. 1800 z późn.zm.), zgodnej z wartością przedmiotu sprawy"

§ 5 ust. 4 zd. 1 i 2 Umowy o świadczenie usług prawnych – roszczenia z umów ubezpieczenia na życie z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym – wersja obowiązująca od kwietnia 2017 r.

(89) Kwestionowane postanowienia przewidują możliwość obciążenia konsumenta karą umowną w wysokości stanowiącej dziesięciokrotność stawki minimalnej określonej w § 2 ww. rozporządzeń i zgodnej z wartością przedmiotu sprawy. Zgodnie z tymi uregulowaniami „Stawki minimalne wynoszą przy wartości przedmiotu sprawy:
1) do 500 zł - 90 zł;
2) powyżej 500 zł do 1500 zł - 270 zł;
3) powyżej 1500 zł do 5000 zł - 900 zł;
4) powyżej 5000 zł do 10 000 zł - 1800 zł;
5) powyżej 10 000 zł do 50 000 zł - 3600 zł;
6) powyżej 50 000 zł do 200 000 zł - 5400 zł;
7) powyżej 200 000 zł do 2 000 000 zł - 10 800 zł;
8) powyżej 2 000 000 zł do 5 000 000 zł - 15 000 zł;
9) powyżej 5 000 000 zł - 25 000 zł".

(90) Kwestionowane postanowienia nie wykluczają więc sytuacji obciążenia konsumenta karą umowną za utrudnianie prowadzenia sprawy lub postępowania sądowego w wysokości nawet 250 tys. zł, znacząco przekraczając poziom ustalonego przez strony wynagrodzenia.

(91) Zastosowanie tej sankcji ma miejsce wtedy, gdy Przedsiębiorca stwierdzi, że konsument utrudnia prowadzenie sprawy lub postępowania sądowego. Wzorce umowy, w których znajdują się inkryminowane postanowienia precyzują przy tym jak należy rozumieć te przesłanki. Wzorce umowy wymieniają m.in.:

a. prowadzenie negocjacji dotyczących roszczeń będących przedmiotem umowy, w tym również zawarcie przez konsumenta poza wiedzą spółki porozumień lub ugód z dłużnikiem, bankiem bądź podmiotem współpracującym lub występującym w imieniu dłużnika lub banku,

b. zatajanie istotnych informacji przed spółką,

c. dokonanie przez konsumenta cesji praw wynikających z umowy zawartej z dłużnikiem lub bankiem na inny podmiot,

d. zlecenie innemu podmiotowi dochodzenie roszczeń,

e. naruszenie przez konsumenta zobowiązań wynikających z zawartej umowy.

(92) Nie jest to jednak katalog zamknięty, co powoduje powstanie po stronie Spółki luzu interpretacyjnego w zakresie kwalifikowania danego zachowania konsumenta jako działania utrudniającego prowadzenie sprawy lub postępowania sądowego. Nie bez znaczenia jest także okoliczność, iż wzorce umów, w których znajdują się kwestionowane postanowienia nie określają wartości przedmiotu sporu, wobec czego konsument na etapie zawierania umowy nie jest w stanie w żaden sposób określić jakiej wysokości może sięgnąć kara umowna w przypadku utrudniania przez niego prowadzenia sprawy lub postępowania sądowego.

(93) Abuzywności kwestionowanego postanowienia Prezes Urzędu upatruje z jednej strony w wysokości zastrzeganej kary umownej, a z drugiej strony w posługiwaniu się przez Spółkę niedookreślonym w sposób wyczerpujący zwrotem związanym z utrudnianiem prowadzenia sprawy lub postępowania sądowego.

(94) W niniejszej sprawie bardzo prawdopodobne staje się nałożenie na konsumenta kary umownej w wysokości przekraczającej zarówno ewentualną szkodę wynikłą z nienależytego wykonania zobowiązania przez konsumenta, jak i maksymalną wysokość wynagrodzenia, które Spółka mogłaby otrzymać za wykonanie umowy. Wątpliwości budzi więc sposób ustalania kary umownej, której wysokość powoduję asymetrię w rozkładzie obciążeń stron. Efektem takiego rozwiązania jest przerzucenie w całości na konsumenta ryzyka związanego z wykonaniem umowy. Równocześnie, przy zastosowaniu w niniejszej sprawie istniejących przepisów o charakterze dyspozytywnym konsument byłby w znacznie lepszej sytuacji, gdyby kwestionowanych postanowień nie było we wzorcu umowy. Aktualne w tym miejscu pozostają więc wywody poczynione odnośnie uzasadnienia pkt. [6.] Decyzji.

(95) Z kolei, w zakresie przesłanki „utrudniania prowadzenia sprawy/postępowania sądowego" warunkującej natychmiastowe rozwiązanie umowy i uprawniającej Spółkę do obciążenia konsumenta karą umowną należy wskazać, że została ona ukształtowana w sposób nazbyt ogólny i nieprecyzyjny. Nie pozwala konsumentowi w sposób jednoznaczny ustalić jej wszystkich desygnatów. Co prawda, Spółka wymieniła niektóre zdarzenia wchodzące w zakres „utrudniania prowadzenia sprawy/postępowania sądowego", ale jak już wskazano wyliczenie to ma charakter jedynie przykładowy. Konsekwencją tego jest uzyskanie przez nią uprzywilejowanej pozycji względem konsumenta, gdyż Spółka ma możliwość podejmowania dyskrecjonalnej decyzji w zakresie kwalifikowania danych zdarzeń jako okoliczności prowadzących do „utrudniania prowadzenia sprawy/postępowania sądowego" przez konsumenta, co z kolei może stanowić pole do nadużyć. Z uwagi na powyższe zasadne wydaje się stwierdzenie, iż w ocenianym aspekcie inkryminowane postanowienia wypełniają dyspozycję klauzuli szarej, o której mowa w art. 385^3 pkt 9 kc, gdyż wprowadzają zbyt dużą dowolność w ocenie omawianego zagadnienia przez Spółkę. Zgodnie ze wskazanym powyżej uregulowaniem w razie wątpliwości uważa się, że niedozwolonymi postanowieniami umownymi są te, które w szczególności przyznają kontrahentowi konsumenta uprawnienia do dokonywania wiążącej interpretacji umowy.

(96) Prezes Urzędu nie podziela przy tym stanowiska Spółki, iż odwiedzenie konsumenta od podejmowania działań utrudniających postępowanie może uzasadniać stosowaną instytucję

kary umownej. Jeśli w ocenie Spółki zachowanie konsumenta powoduje utratę zaufania to może wycofać się z istniejącego kontraktu i żądać zwrotu wydatków oraz częściowego rozliczenia wynagrodzenia odpowiadającego czynnościom podjętym do czasu wypowiedzenia umowy, jeżeli wypowiedzenie uzasadniają okoliczności leżące po stronie konsumenta.

(97) Z uwagi na powyższe zakwestionowane postanowienia wprowadzają rażącą nierównowagę pomiędzy uprawnieniami Spółki i konsumenta, na niekorzyść słabszej strony stosunku obligacyjnego. Ww. klauzule w sposób rażący naruszają interesy konsumentów, w tym ich interesy ekonomiczne, albowiem uprawniają one Przedsiębiorcę do żądania od konsumentów zapłaty rażąco wygórowanej kary umownej.

(98) W ocenie Prezesa UOKiK analizowane postanowienia umowne stosowane przez Spółkę w ww. wzorcach umownych stanowią niedozwolone postanowienia umowne, o których mowa w art. 385^1 § 1 kc.

Ad [9.]-[10.]

Postanowienia, o których mowa w pkt. [9.]-[10.] sentencji Decyzji zostaną omówione łącznie, ze względu na ich podobne brzmienie oraz ten sam skutek jaki wywierają na wzajemne prawa i obowiązki stron umowy.

[9.] „W przypadku rozwiązania niniejszej Umowy, Zleceniodawca zobowiązany jest w terminie 3 dni od dnia wygaśnięcia Umowy, uregulować wobec Zleceniobiorcy wynagrodzenie odpowiadające wysokości dotychczasowego nakładu oraz czasu pracy poniesionych przez Zleceniobiorcę i pełnomocników, nie mniejsze niż połowa stawki minimalnej zgodnej z wartością przedmiotu sprawy określonej w § 2 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz.U. 2015 poz. 1804 z późn.zm.) / w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz.U. 2015 poz. 1800 z późn. zm.), lecz nie większe niż wynikające z § 5 ust. 2 Umowy, wraz z poniesionymi przez Zleceniobiorcę Kosztami procesu wskazanymi w § 5 ust. 1 Umowy. Jeżeli wypowiedzenie Umowy złożone przez Zleceniodawcę nastąpiło bez ważnego powodu, Zleceniodawca zobowiązany jest dodatkowo naprawić wynikłą stąd szkodę"

- § 7 ust. 4 Umowy o świadczenie usług prawnych – roszczenia z umów ubezpieczenia na życie z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym – wersja obowiązująca od kwietnia 2017 r.

[10.] „W przypadku rozwiązania niniejszej Umowy, Klient zobowiązany jest w terminie 3 dni od dnia wygaśnięcia Umowy, uregulować wobec Kancelarii wynagrodzenie odpowiadające wysokości dotychczasowego nakładu oraz czasu pracy poniesionych przez Kancelarię i pełnomocników, nie mniejsze niż połowa stawki minimalnej zgodnej z wartością przedmiotu sprawy określonej w § 2 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz.U. 2015 poz. 1804 z późn.zm.) / w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz.U. 2015 poz. 1800 z późn. zm.), lecz nie większe niż wynikające z § 3 ust. 2 Umowy, wraz z poniesionymi przez Zleceniobiorcę Kosztami procesu wskazanymi w § 3 ust. 1 Umowy. Jeżeli wypowiedzenie Umowy złożone przez Zleceniodawcę nastąpiło bez ważnego powodu, Zleceniodawca zobowiązany jest dodatkowo naprawić wynikłą stąd szkodę"

➢ § 5 ust. 3 zd. 3 i 4 Umowy o świadczenie usług prawnych – roszczenia z umów ubezpieczenia na życie z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym – wersja obowiązująca od kwietnia 2017 r.

(99) Kwestionowane postanowienia przewidują obowiązek poniesienia przez konsumenta kosztów wynagrodzenia odpowiadających wysokości „dotychczasowego nakładu oraz czasu pracy poniesionych przez spółkę i pełnomocników", w wysokości nie mniejszej niż połowa stawki minimalnej kosztów zastępstwa procesowego, zgodnych z wartością przedmiotu sprawy, określonych w rozporządzeniach w sprawie opłat za czynności radców prawnych lub w sprawie opłat za czynności adwokackie. Dodatkowo na konsumencie spoczywa obowiązek pokrycia kosztów procesu, m.in. opłaty sądowej od pozwu, kosztów zastępstwa procesowego etc. Równocześnie, zastrzeżone dla Spółki „wynagrodzenie minimalne" jest niezależne od tego, czy to spółka lub konsument wypowie umowę.

(100) Analizując powyższe klauzule w ww. wzorcach umowy należy mieć przede wszystkim na względzie, że Spółka nie przewidziała na swoją rzecz żadnego określonego wynagrodzenia stałego. We wzorcach tych ustaliła wynagrodzenie prowizyjne, obliczane od wartości świadczenia uzyskanego na rzecz konsumenta. Spółka nie może żądać w jego miejsce żadnego innego surogatu, a w szczególności części wynagrodzenia *success fee* – uzależnionego od osiągniętego w sprawie rezultatu, o ile wypowiedzenie umowy nastąpiło przed osiągnięciem tego rezultatu. Dopiero bowiem wtedy aktualizuje się ewentualne roszczenie o wypłatę wynagrodzenia *success fee*. Jeśli zaś cel umowy nie został osiągnięty to Spółka jest uprawniona wyłącznie do żądania zwrotu poniesionych przez nią wydatków w celu należytego wykonania umowy, co wynika z dyspozytywnej regulacji zawartej w art. 746 § 1 kc. W tym też zakresie kwestią drugorzędną jest okoliczność, iż Spółka w ww. wzorcach umowy arbitralnie określiła minimalny poziom takiego wynagrodzenia (odpowiadającego wysokości dotychczasowego nakładu oraz czasu pracy poniesionych przez Spółkę i pełnomocników) w wysokości nie mniejszej niż połowa stawki minimalnej zgodnej z wartością przedmiotu sprawy określonej w rozporządzeniach w sprawie opłat za czynności radców prawnych lub w sprawie opłat za czynności adwokackie. Żądanie przez Spółkę jakiegokolwiek wynagrodzenia, pomimo wypowiedzenia przez konsumenta umowy należy oceniać z perspektywy ewentualnego naprawienia szkody, o ile tylko wypowiedzenie nastąpiło bez ważnego powodu[17], co zresztą zastrzegła na swoją rzecz w końcowej części badanych postanowień.

(101) Ponadto o ile w umowie zastrzeżono, że ewentualnie zasądzone koszty zastępstwa procesowego będą stanowiły wynagrodzenie Spółki to o ich wymagalności w kwestionowanych postanowieniach przesądzono już na wypadek wypowiedzenia umowy i to niezależnie od etapu prowadzonego postępowania sądowego. Koszty te mogą wynikać z zastrzeżonych na jej rzecz kosztów procesu, o których mowa odpowiednio w § 5 ust. 1 oraz w § 3 ust. 1 ww. wzorców umów. W ocenie Prezesa Urzędu taka sytuacja jest nie do zaakceptowania, gdyż aktualizacja tego obowiązku nie może nastąpić wcześniej niż po prawomocnym zakończeniu postępowania i zasądzeniu kosztów zastępstwa procesowego. Nie bez znaczenia jest również okoliczność, że wysokości tych kosztów konsument jako

[17] M. Gutowski (red.), Kodeks cywilny. Tom III. Komentarz, Wyd. 2, Warszawa 2019, art. 746, teza III.A.a.3., Legalis.

nieprofesjonalista nie jest w stanie samodzielnie obliczyć, co również stanowi pole do nadużyć ze strony Spółki.

(102) Równocześnie, przy zastosowaniu w niniejszej sprawie istniejących przepisów o charakterze dyspozytywnym konsument byłby w znacznie lepszej sytuacji, gdyby kwestionowanych postanowień nie było we wzorcach umowy. Zgodnie bowiem z art. 746 § 1 zd. 2 kc, o ile dający zlecenie może je wypowiedzieć w każdym czasie to powinien jednak zwrócić przyjmującemu zlecenie wydatki, które ten poczynił w celu należytego wykonania zlecenia; w razie odpłatnego zlecenia obowiązany jest uiścić przyjmującemu zlecenie część wynagrodzenia odpowiadającą jego dotychczasowym czynnościom, a jeżeli wypowiedzenie nastąpiło bez ważnego powodu, powinien także naprawić szkodę.

(103) Kwestionowane postanowienia kształtują zatem sytuację konsumenta w sposób mniej korzystny niż wynika to z ogólnych przepisów prawa, wobec czego naruszają dobre obyczaje. Ich treść powoduje również nieusprawiedliwione pokrzywdzenie finansowe kontrahenta przedsiębiorcy. Na podstawie analizowanych klauzul chronione są wyłącznie interesy Spółki, bez uwzględnienia okoliczności związanych z wypowiedzeniem umowy oraz faktycznie poniesionymi przez nią wydatkami. Kwestionowane postanowienia w sposób rażący naruszają interesy konsumentów poprzez wykorzystywanie uprzywilejowanej pozycji kontraktowej przez przedsiębiorcę, jako twórcę wzorca. Mogą również wprowadzać konsumentów w błąd co do zakresu ich uprawnień związanych z wypowiedzeniem umowy zlecenia.

(104) Z uwagi na powyższe, w ocenie Prezesa UOKiK analizowane postanowienia umowne stosowane przez Spółkę w ww. wzorcach umownych stanowią niedozwolone postanowienia umowne, o których mowa w art. 385^1 § 1 kc.

Ad [11.]

„W przypadku rozwiązania niniejszej Umowy, Zleceniobiorcy przysługuje wynagrodzenie odpowiadające wysokości dotychczasowego nakładu oraz czasu pracy poniesionych przez Zleceniobiorcę i pełnomocników, o których mowa w § 2 ust. 2 i 3 niniejszej Umowy, nie mniejsze niż wysokość stawki minimalnej zgodnej z wartością przedmiotu sprawy określonej w § 2 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz.U. 2015 poz. 1804 z późn.zm.) / w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz.U. 2015 poz. 1800 z późn.zm.), lecz nie większe niż wynikające z § 6 ust. 1 Umowy. Zleceniobiorca na poczet należnego mu wynagrodzenia, o którym mowa w zd. 1, zaliczy w całości lub części dotychczas otrzymane wynagrodzenie, o którym mowa w § 6 ust. 1 niniejszej Umowy. Jeżeli wypowiedzenie Umowy złożone przez Zleceniodawcę nastąpiło bez ważnego powodu, Zleceniodawca zobowiązany jest dodatkowo naprawić wynikłą stąd szkodę"

➢ § 8 ust. 4 Umowy o świadczenie usług prawnych – roszczenia z umów kredytowych waloryzowanych kursem waluty obcej – wersja obowiązująca od czerwca 2017 r.

(105) Ww. postanowienie umowne reguluje konsekwencje związane z rozwiązaniem umowy przez konsumenta lub przez przedsiębiorcę. Statuuje ono obowiązek poniesienia przez konsumenta kosztów wynagrodzenia odpowiadającego wysokości „dotychczasowego nakładu oraz czasu pracy poniesionych przez spółkę i pełnomocników", w wysokości nie mniejszej niż stawka minimalna kosztów zastępstwa procesowego, zgodnych z wartością przedmiotu sprawy, określonych w rozporządzeniach w sprawie opłat za czynności radców prawnych lub

w sprawie opłat za czynności adwokackie. W określeniu minimalnego poziomu zastrzeżonego na rzecz Spółki wynagrodzenia Prezes Urzędu upatruje abuzywności analizowanego postanowienia. Skutkiem jego stosowania jest bowiem brak proporcjonalnej relacji pomiędzy kwotą, którą miałby zapłacić konsument, a działaniami rzeczywiście podjętymi przez Spółkę, zmierzającymi do realizacji zlecenia. Ustalony poziom wynagrodzenia jest niezależny od etapu zakończenia łączącego strony stosunku obligacyjnego. Kwestionowane postanowienie obejmuje bowiem swoim zakresem także stany faktyczne, gdzie do wypowiedzenia umowy dojdzie na początkowym etapie dochodzenia roszczeń na rzecz konsumenta.

(106) Przy zastosowaniu w niniejszej sprawie istniejących przepisów o charakterze dyspozytywnym konsument byłby w znacznie lepszej sytuacji, gdyby kwestionowanego postanowienia nie było we wzorcu umowy. Zgodnie bowiem z art. 746 § 1 zd. 2 kc, o ile dający zlecenie może je wypowiedzieć w każdym czasie to powinien jednak zwrócić przyjmującemu zlecenie wydatki, które ten poczynił w celu należytego wykonania zlecenia; w razie odpłatnego zlecenia obowiązany jest uiścić przyjmującemu zlecenie część wynagrodzenia odpowiadającą jego dotychczasowym czynnościom, a jeżeli wypowiedzenie nastąpiło bez ważnego powodu, powinien także naprawić szkodę. Kwestionowane postanowienie z góry wyklucza jakąkolwiek weryfikację „nakładu oraz czasu pracy poniesionych przez spółkę i pełnomocników" w celu należytego wykonania umowy.

(107) W tym zakresie Prezes Urzędu nie podziela zatem stanowiska przedsiębiorcy. Zdaniem Prezesa Urzędu modyfikacje istniejących przepisów dyspozytywnych są dopuszczalne jedynie w drugą stronę – gdy na podstawie proponowanych przez przedsiębiorcę regulacji dochodzi do poprawy sytuacji prawnej konsumenta.

(108) Kwestionowane postanowienie kształtuje zatem sytuację konsumenta w sposób mniej korzystny niż wynika to z ogólnych przepisów prawa, wobec czego narusza dobre obyczaje. Zakwestionowane postanowienie powoduje również nieusprawiedliwione pokrzywdzenie finansowe kontrahenta Przedsiębiorcy. Na podstawie inkryminowanej klauzuli chronione są wyłącznie interesy Spółki, bez jakiegokolwiek uwzględnienia okoliczności związanych z faktycznie poniesionymi przez Spółkę wydatkami. Kwestionowane postanowienie w sposób rażący narusza interesy konsumentów poprzez wykorzystywanie uprzywilejowanej pozycji kontraktowej przez Przedsiębiorcę, jako twórcę wzorca. Może również wprowadzać konsumentów w błąd co do zakresu ich uprawnień związanych z wypowiedzeniem umowy zlecenia.

(109) Z uwagi na powyższe, w ocenie Prezesa UOKiK analizowane postanowienie umowne stosowane przez Spółkę w ww. wzorcu umowy stanowi niedozwolone postanowienie umowne, o którym mowa w art. 385^1 § 1 kc.

Ad [12.]-[14.]

Postanowienia, o których mowa w punktach [12.]-[14.] sentencji Decyzji zostaną omówione łącznie, ze względu na ich podobne brzmienie oraz ten sam skutek jaki wywierają na wzajemne prawa i obowiązki stron umowy.

[12.] „Wynagrodzenie wynikające z ust. 1 przysługuje Zleceniobiorcy mimo rozwiązania niniejszej Umowy, w przypadku gdy świadczenie zostało wypłacone w

wyniku czynności podjętych przez Zleceniobiorcę bądź pełnomocników, o których mowa w § 2 ust. 2 i 3 niniejszej Umowy"

➢ § 6 ust. 5 Umowy o świadczenie usług prawnych – roszczenia z umów kredytowych waloryzowanych kursem waluty obcej – wersja obowiązująca od marca 2017 r.;

[13.] „Wynagrodzenie wynikające z niniejszego paragrafu przysługuje Zleceniobiorcy mimo rozwiązania niniejszej Umowy, w przypadku gdy świadczenie zostało uzyskane przez Zleceniodawcę także w wyniku czynności podjętych przez Zleceniobiorcę bądź pełnomocników, o których mowa w § 2 ust. 2 i 3 niniejszej Umowy"

➢ § 6 ust. 5 Umowy o świadczenie usług prawnych – roszczenia z umów kredytowych waloryzowanych kursem waluty obcej – wersja obowiązująca od września 2017 r.,
➢ § 6 ust. 3 Umowy o świadczenie usług prawnych – roszczenia z tytułu posiadania obligacji korporacyjnych spółki GetBack S.A.;

[14.] „Wynagrodzenie wynikające z ust. 2 przysługuje Zleceniobiorcy mimo rozwiązania Umowy, w przypadku gdy świadczenie zostało wypłacone w wyniku czynności podjętych przez Zleceniobiorcę bądź pełnomocników"

➢ § 5 ust. 6 Umowy o świadczenie usług prawnych – roszczenia z umów ubezpieczenia na życie z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym.

(110) Kwestionowane postanowienia przewidują, iż ustalone przez strony wynagrodzenie przysługuje Przedsiębiorcy pomimo rozwiązania umowy, w przypadku gdy świadczenie zostało wypłacone w wyniku czynności podjętych przez Spółkę lub jej pełnomocników. W zakresie roszczeń z umów kredytowych waloryzowanych kursem waluty obcej Spółka przewidziała wynagrodzenie ryczałtowe oraz dodatkowo wynagrodzenie prowizyjne, obliczane od przyznanej i wypłaconej kwoty. Wynagrodzenie za sukces stanowi określony % wartości uzyskanego świadczenia, w tym wartość różnicy wyrażonej w złotych, pomiędzy saldem kredytu do spłaty z dnia poprzedzającego dzień przewalutowania kredytu przeliczonym z zastosowaniem średniego kursu waluty obcej z tabeli A ogłaszanej przez NBP, a saldem z dnia następnego po dniu przewalutowania. Wynagrodzenie to przysługuje także na wypadek dokonania przez bank potrącenia wzajemnych wierzytelności przysługujących bankowi i konsumentowi. Dodatkowo Przedsiębiorcy przysługują zasądzone przez sąd koszty zastępstwa procesowego. Podobne zasady obowiązują w przypadku roszczeń z tytułu posiadania obligacji korporacyjnych spółki GetBack S.A. - wynagrodzenie ryczałtowe za prowadzenie sprawy, wynagrodzenie prowizyjne, obliczane od przyznanej i wypłaconej kwoty oraz zasądzone przez sąd koszty zastępstwa procesowego. W przypadku roszczeń z umów ubezpieczenia na życie z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym Spółka zastrzegła na swoją rzecz wynagrodzenie prowizyjne, obliczane od wartości świadczenia uzyskanego przez konsumenta oraz całość zasądzonych kosztów procesu.

(111) Zdaniem Prezesa Urzędu o abuzywności kwestionowanych postanowień świadczy w szczególności zastosowanie sformułowania odnoszącego się do czynności podjętych przez zleceniobiorcę, które przyczyniły się do uzyskania świadczenia. Nic nie wyklucza tego, aby Spółka mogła jakiekolwiek podjęte przez siebie czynności zinterpretować jako te, które zmierzały do uzyskania świadczenia, a co może finalnie negatywnie rzutować na finansowe rozliczenia stron umowy. Umowa nie powinna przewidywać w tym aspekcie żadnego automatyzmu - ciężar dowodu w tym zakresie spoczywa na Przedsiębiorcy. Wszelkie tego

typu domniemania stawiają konsumenta w gorszej sytuacji prawnej aniżeli Spółkę. Zgodnie bowiem z art. 6 kc to Spółka żądając zapłaty wynagrodzenia musiałaby wykazać, że określony rezultat, jest wynikiem podjętych przez nią w wykonaniu umowy świadczenia usług prawnych czynności, tymczasem wprowadzenie kwestionowanych postanowień obciąża konsumenta obowiązkiem wykazania, że uzyskanie świadczenia nie było wynikiem działania Przedsiębiorcy.

(112) Ponadto, w ocenie Prezesa Urzędu, co do zasady rozwiązanie umowy będzie kreować po stronie Przedsiębiorcy określonego rodzaju oszczędności, które powinny zostać wzięte pod uwagę przy finalnym rozliczeniu z wykonania umowy. Dotyczy to w szczególności wzorca umowy o świadczenie usług prawnych – roszczenia z umów kredytowych waloryzowanych kursem waluty obcej, gdzie wynagrodzenie ryczałtowe za prowadzenie sprawy stanowi jeden ze składników wynagrodzenia. Przy tak ustalonym wynagrodzeniu uzasadnione będzie na ogół dokonanie redukcji już otrzymanego przez Spółkę wynagrodzenia stosownie do proporcji między czasem poświęconym do chwili rozwiązania stosunku zobowiązaniowego a całkowitym czasem niezbędnym do wykonania zlecenia. Postanowienia z pkt. [12.] i [13.] taką ewentualność jednak całkowicie wykluczają przez co naruszają dyspozytywne brzmienie art. 746 kc. W przypadkach związanych z rozwiązaniem umowy niezbędne jest poczynienie ustaleń, w jakim stopniu uzyskane przez konsumenta świadczenie było wynikiem działania Spółki i związanym z tym nakładem pracy pełnomocnika – w tym złożonego w sprawie pozwu - a w jakim stopniu zależne było od działań podejmowanych samodzielnie przez konsumenta lub bez udziału Przedsiębiorcy (co oczywiście nie wyklucza sytuacji, iż zastrzeżone wynagrodzenie dodatkowe i podstawowe będzie Spółce niemal w całości należne – w szczególności w sytuacji bezpośredniego związku pomiędzy podjętymi czynnościami, a odzyskaniem przez konsumenta określonych kwot). Wynagrodzenie Spółki zostało zaś określone w sposób arbitralny w pełnej wysokości bez względu na to, czy faktycznie działała na rzecz konsumenta do chwili uzyskania przez niego świadczenia, czy też nie.

(113) W przypadku wynagrodzenia typu *success fee* Spółka nie może żądać w jego miejsce żadnego innego surogatu, o ile tylko rozwiązanie umowy nastąpiło przed osiągnięciem tego rezultatu. Dopiero bowiem wtedy aktualizuje się ewentualne roszczenie o wypłatę wynagrodzenia *success fee*. Jak już wskazano przy analizie poprzednich postanowień umownych, żądanie przez Spółkę wynagrodzenia za sukces, pomimo rozwiązania umowy, należy oceniać z perspektywy ewentualnego naprawienia szkody, o ile tylko wypowiedzenie nastąpiło bez ważnego powodu. Kwestionowane postanowienia pozwalają Spółce na uniknięcie przez nią dochodzenia ewentualnego odszkodowania wynikłego z rozwiązania umowy, bez konieczności wykazywania przesłanek odpowiedzialności odszkodowawczej, jak również wysokości samej szkody, czy też w ogóle, jej poniesienia. Dopiero ustalenie wysokości kwoty jaką uzyskał konsument pozwala drugiej stronie skutecznie dochodzić naprawienia szkody do wysokości wynagrodzenia *success fee*, jakie zostałoby przez nią wyliczone, gdyby do rozwiązania umowy nie doszło.

(114) Prezes Urzędu nie podziela w tym zakresie stanowiska Przedsiębiorcy jakoby przewidziane przez Spółkę w kwestionowanych postanowieniach mechanizmy zastrzeżenia wynagrodzenia po rozwiązaniu umowy w wystarczającym stopniu mogły chronić interesy konsumentów. Należy wskazać w pierwszej kolejności, iż uzyskanie przez konsumenta świadczenia to nic innego jak *condicio sine qua non*, bez którego Spółka nie może w ogóle domagać się naprawienia szkody. Ponadto, jak już wskazano w pierwszej części uzasadnienia

analizowanych postanowień, nic nie wyklucza tego, aby Spółka mogła jakiekolwiek podjęte przez siebie czynności zinterpretować jako te, które zmierzały do uzyskania świadczenia. Może to zaś powodować znaczące pokrzywdzenie finansowe konsumenta.

(115) Kwestionowane postanowienia naruszają zatem dobre obyczaje polegające na nieusprawiedliwionym pokrzywdzeniu finansowym kontrahenta Przedsiębiorcy. Na podstawie analizowanych postanowień chronione są wyłącznie interesy Spółki, bez jakiegokolwiek uwzględnienia okoliczności związanych z wypłaceniem świadczenia na rzecz konsumenta. Kwestionowane postanowienia w sposób rażący naruszają interesy konsumentów poprzez wykorzystywanie uprzywilejowanej pozycji kontraktowej przez Przedsiębiorcę, jako twórcę wzorca. Analizowane postawienia naruszają również w sposób rażący interesy konsumentów albowiem uprawniają one Przedsiębiorcę – który *de facto* nie zrealizował w pełni umowy - do żądania od konsumentów zapłaty pełnego wynagrodzenia, jakby świadczenie Przedsiębiorcy zostało w pełni zrealizowane, tj. żądana w postępowaniu sądowym kwota została zasądzona i skutecznie wyegzekwowana przez Spółkę. Uniemożliwiają również jakiekolwiek zmiarkowanie zastrzeżonego wynagrodzenia po rozwiązaniu umowy.

(116) Z uwagi na powyższe, w ocenie Prezesa UOKiK analizowane postanowienia umowne stosowane przez Spółkę w ww. wzorcach umownych stanowią niedozwolone postanowienia umowne, o których mowa w art. 385^1 § 1 kc.

Ad [15.]

„Wraz z podpisaniem Umowy Zleceniodawca oświadcza, iż zapoznał się z warunkami niniejszej Umowy oraz z treścią pełnomocnictwa i nie wnosi do nich żadnych zastrzeżeń. Zleceniodawca oświadcza ponadto, iż wszystkie postanowienia niniejszej Umowy zostały mu należycie wyjaśnione i są dla niego w pełni zrozumiałe"

- § 8 ust. 11 Umowy o świadczenie usług prawnych – roszczenia z umów kredytowych waloryzowanych kursem waluty obcej,
- § 7 ust. 13 Umowy o świadczenie usług prawnych – roszczenia z umów ubezpieczenia na życie z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym,
- § 8 ust. 11 Umowy o świadczenie usług prawnych – roszczenia z tytułu posiadania obligacji korporacyjnych spółki GetBack S.A.

(117) Zdaniem Prezesa Urzędu zakwestionowane postanowienie narusza zasadę dobrej wiary i uczciwości w konstruowaniu wzorca umowy, bowiem jest ono odgórnym oświadczeniem narzuconym konsumentowi umiejscowionym pomiędzy innymi postanowieniami umowy. Kwestionowane postanowienie stanowi jedną z kilkudziesięciu klauzul zawartych w danym wzorcu umowy przez co powoduje, że konsument zawierając określoną umowę, godzi się również na jej stosowanie względem niego.

(118) Kwestionowane postanowienie może utrudniać konsumentom ewentualną argumentację w sporze z Przedsiębiorcą w zakresie dotyczącym wykładni poszczególnych postanowień umowy. Dotyczyć to może w szczególności klauzul określających wynagrodzenie Spółki oraz konsekwencji finansowych wynikających z rozwiązania umowy. Należy mieć bowiem na względzie, że skutki finansowe określonego przez Spółkę sposobu ustalenia wynagrodzenia *success fee*, w szczególności w zakresie dochodzenia roszczeń z umów kredytowych

waloryzowanych kursem waluty obcej, mogą być trudne do ocenienia przez przeciętnego konsumenta. Wynagrodzenie za sukces stanowi bowiem określony % wartości uzyskanego świadczenia, w tym wartość różnicy wyrażonej w złotych, pomiędzy saldem kredytu do spłaty z dnia poprzedzającego dzień przewalutowania kredytu przeliczonym z zastosowaniem średniego kursu waluty obcej z tabeli A ogłaszanej przez NBP, a saldem z dnia następnego po dniu przewalutowania. Wynagrodzenie to przysługuje także na wypadek dokonania przez bank potrącenia wzajemnych wierzytelności przysługujących bankowi i konsumentowi. W tym drugim przypadku możliwa jest więc sytuacja, w której konsument nie uzyska świadczenia, z którego mógłby sfinansować zastrzeżone przez Spółkę wynagrodzenie. Zaakceptowanie przez konsumenta treści wzorca umowy poprzez złożenie podpisu na egzemplarzu umowy może wywołać u konsumenta przeświadczenie, że złożenie zawartego tam oświadczenia jest konieczne do zawarcia ze Spółką umowy o świadczenie usług prawych. Kwestionowane postanowienie może mieć bowiem na celu zniechęcenie konsumenta do ewentualnego występowania na drogę sądową w związku z kwestionowaniem zawartej umowy, w tym np. w zakresie wzajemnych rozliczeń dotyczących wykonania umowy lub jej wcześniejszego rozwiązania. Skoro konsument przyznał, że nie będzie wnosił żadnych zastrzeżeń do warunków zawartej umowy to raczej nie będzie kwestionował stosowanych przez Spółkę klauzul – zakwestionowanych m.in. niniejszą Decyzją. Oświadczenie o ww. treści stawia zatem Spółkę w uprzywilejowanej pozycji wobec konsumenta.

(119) Sprzeczność przedmiotowego postanowienia z dobrymi obyczajami polega na narzuceniu konieczności złożenia przez konsumenta oświadczenia, iż nie będzie wnosił żadnych zastrzeżeń do warunków zawartej umowy oraz że umowa została mu przedstawiona i się z nią zapoznał. Powyższe odbywa się na zasadzie automatyzmu przy podpisywaniu dokumentacji umownej, a treść złożonego przez konsumenta oświadczenia jest z zasady niekorzystna. Tymczasem w każdym przypadku dobry obyczaj wymaga, aby konsument miał możliwość swobodnego złożenia oświadczenia dotyczącego warunków umowy, które odzwierciedla jego rzeczywistą wolę. Analizując treść wzorców umownych można dojść do wniosku, że w sposób celowy mogły one zostać zredagowane w takiej formie, aby wyrobić w konsumencie przekonanie o braku możliwości kwestionowania ich poszczególnych postanowień oraz dochodzenia swych roszczeń na drodze sądowej. Kwestionowane postanowienie może zatem mieć na celu zniekształcenie wyobrażenia konsumenta o przysługujących mu prawach, a zatem naruszać dobry obyczaj polegający na niewykorzystywaniu przewagi kontraktowej przez Przedsiębiorcę jako twórcę wzorca.

(120) Zdaniem Prezesa Urzędu Spółka może w inny sposób zwrócić uwagę konsumenta na istotne zagadnienia będące przedmiotem umowy lub wyjaśnić wątpliwości związane ze stosowaniem poszczególnych postanowień wzorca umowy. Kwestionowane postanowienie nie znalazło się zaś we wzorcach umowy bez powodu. O ile nawet przyjąć, iż sądy powszechne faktycznie ignorują w ewentualnym sporze stosowane przez Spółkę postanowienie, to i tak może ono wywrzeć skutek jeszcze przed ewentualnymi rozbieżnościami w interpretacji postanowień umowy – zniechęcając konsumenta do tego żeby w ogóle wdał się w spór ze Spółką.

(121) W przedmiotowym przypadku rażące naruszenie interesów konsumentów polega na tym, że stosując kwestionowane postanowienie Spółka dąży do wyeliminowania możliwości powołania się przez konsumenta na okoliczność niezrozumienia postanowień zawieranej umowy. Wskazana wyżej klauzula ma nie tylko wywołać określone skutki prawne. Służy ona

również wywołaniu odpowiedniego stanu świadomości u konsumenta, który może zrezygnować z próby kwestionowania wskazanej w postanowieniu okoliczności, skoro sam podpisał, iż zapoznał się z warunkami umowy i nie będzie do nich wnosił żadnych zastrzeżeń. Kwestionowane postanowienie może zatem wprowadzać konsumenta w błąd co do zakresu jego uprawnień.

(122) Z uwagi na powyższe, w ocenie Prezesa UOKiK analizowane postanowienie umowne stosowane przez Spółkę w ww. wzorcach umownych stanowi niedozwolone postanowienie umowne, o którym mowa w art. 385^1 § 1 kc.

Ad [16.]-[18.]

Postanowienia, o których mowa w pkt. [16.]-[18.] sentencji Decyzji zostaną omówione łącznie, ze względu na ich podobne brzmienie oraz ten sam skutek jaki wywierają na wzajemne prawa i obowiązki stron umowy:

[16.] „Zleceniodawca zobowiązuje się do nie podejmowania bez konsultacji ze Zleceniobiorcą żadnych czynności dotyczących zleconej sprawy, w tym do nie prowadzenia samodzielnie żadnych rozmów z Bankiem bądź jego przedstawicielem dotyczących roszczeń Zleceniodawcy wobec Banku, których dotyczy niniejsza Umowa"

➢ § 3 ust. 1 Umowy o świadczenie usług prawnych – roszczenia z umów kredytowych waloryzowanych kursem waluty obcej;

[17.] „Zleceniodawca zobowiązuje się do nie podejmowania bez konsultacji ze Zleceniobiorcą żadnych czynności dotyczących zleconej sprawy, w tym do nie prowadzenia samodzielnie żadnych rozmów z Dłużnikiem bądź jego przedstawicielem dotyczących roszczeń Zleceniodawcy wobec Dłużnika, których dotyczy niniejsza Umowa"

➢ § 3 ust. 1 Umowy o świadczenie usług prawnych – roszczenia z umów ubezpieczenia na życie z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym;

[18.] „Zleceniodawca zobowiązuje się do nie podejmowania bez konsultacji ze Zleceniobiorcą żadnych czynności dotyczących zleconej sprawy, w tym do nie prowadzenia samodzielnie żadnych rozmów z podmiotami zobowiązanymi wobec Zleceniodawcy"

➢ § 3 ust. 1 Umowy o świadczenie usług prawnych – roszczenia z tytułu posiadania obligacji korporacyjnych spółki GetBack S.A.

(123) Zdaniem Prezesa Urzędu ww. postanowienia umowne mogą utrudniać konsumentowi podejmowanie w jego własnej sprawie samodzielnych czynności, w szczególności zmierzających do zawarcia ugody z podmiotem, z którym toczony jest spór – bankiem, ubezpieczycielem lub innym podmiotem zobowiązanym wobec konsumenta. Kwestionowana klauzula może z góry pozbawiać konsumenta możliwości uzyskania rekompensaty finansowej związanej z dochodzonym roszczeniem lub wypracowania innej formy kompromisu od tej procedowanej przez Spółkę. Bez znaczenia jest w takiej sytuacji ewentualne ryzyko, że zawarta przez konsumenta ugoda, w wyniku samodzielnie przeprowadzonych negocjacji, może być dla niego obiektywnie niekorzystna. Nie zmienia to jednak faktu, że konsument nie może być pozbawiony realnego wpływu na przebieg prowadzonej sprawy. Jeśli z jakichś

względów uzna, że zawarcie przez niego ugody z bankiem lub ubezpieczycielem będzie dla niego zadowalające to nie powinien być, na podstawie stosowanych przez Spółkę klauzul umownych, odwodzony od takiego zamiaru i obligowany do konsultacji swoich planów ze Spółką. Nie bez znaczenia jest także okoliczność, iż analizowane klauzule wykluczają możliwość podjęcia przez konsumenta czynności niecierpiącej zwłoki w zakresie zleconej sprawy – bez wcześniejszej konsultacji ze Spółką. Za niewykluczone można zaś uznać sytuacje, iż zaniechanie podjęcia samodzielnie przez konsumenta określonych czynności może spowodować powstanie po jego stronie szkody. Do takiej sytuacji zaś by nie doszło, gdyby nie brzmienie inkryminowanych postanowień.

(124) Ponadto, kwestionowane postanowienia mogą ograniczać konsumentom tzw. zdolność postulacyjną, przez którą należy rozumieć uprawnienie strony do samodzielnego działania w postępowaniu i osobistego podejmowania czynności procesowych[18]. Zdolność taką mogą ograniczać tylko niektóre czynniki natury faktycznej lub prawnej. Wskazuje się, że zdolności takiej nie ma m.in. osoba nieznająca języka lub osoba głuchoniema[19]. Z kolei w przypadku braku zdolności postulacyjnej z przyczyn natury prawnej można wskazać na przepisy, które w określonych sytuacjach przewidują przymus adwokacko-radcowski. Dla przykładu można wskazać na art. 87^1 § 1 ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. z 2021 r. poz. 1805 ze zm.), zgodnie z którym w postępowaniu przed Sądem Najwyższym obowiązuje zastępstwo stron przez adwokatów lub radców prawnych, a w sprawach własności przemysłowej także przez rzeczników patentowych. Zastępstwo to dotyczy także czynności procesowych związanych z postępowaniem przed Sądem Najwyższym, podejmowanych przed sądem niższej instancji.

(125) W ocenie Prezesa Urzędu, we wzorcach umów związanych ze świadczeniem usług pomocy prawnej nie można stosować klauzul, które *a piori* po stronie konsumenta mogą skutkować rezygnacją z zajmowania się przez niego własną sprawą i podejmowania w niej określonych decyzji – np. dotyczących zawarcia ugody. W ocenie Prezesa Urzędu, ww. postanowienia umowne przekraczają akceptowalne granice rzetelności kontraktowej twórcy wzorca w zakresie kształtowania praw i obowiązków konsumenta. Kwestionowane postanowienia mogą powodować dezorientację i wywoływać u konsumenta błędne przekonanie związane z uprawnieniem do samodzielnego działania w sprawie (bez uprzedniej konsultacji ze Spółką). Kwestionowane postanowienia naruszają dobre obyczaje, gdyż na ich podstawie może dojść do nadużycia w stosunku do konsumenta posiadanej przez Spółkę uprzywilejowanej pozycji kontraktowej. Z kolei rażące naruszenie interesów konsumenta na bazie kwestionowanych klauzul oznacza nieusprawiedliwioną dysproporcję praw i obowiązków na niekorzyść konsumenta.

(126) Z uwagi na powyższe, w ocenie Prezesa UOKiK analizowane postanowienia umowne stosowane przez Spółkę w ww. wzorcach umownych stanowią niedozwolone postanowienia umowne, o których mowa w art. 385^1 § 1 kc.

Ad [19.]-[20.]

---

[18] Por. m.in. uzasadnienie uchwały SN z dnia 26 lutego 2015 r., sygn. akt III CZP 102/14.

[19] Ł. Błaszczak, E. Marszałkowska-Krześ, Przymioty procesowe stron i uczestników postępowania nieprocesowego niezbędne do dochodzenia ochrony prawnej na drodze sądowej. Wybrane zagadnienia, Studia Prawno-ekonomiczne, t. XCV, 2015 r., s. 21.

Postanowienia, o których mowa w pkt. [19.]-[20] sentencji Decyzji zostaną omówione łącznie, ze względu na ich podobne brzmienie oraz ten sam skutek jaki wywierają na wzajemne prawa i obowiązki stron umowy.

[19.] „Zleceniobiorca nie ma obowiązku przedstawiać szczegółowego zestawienia poniesionych przez siebie kosztów"

- § 7 ust. 17 Umowy o świadczenie usług prawnych – roszczenia z umów ubezpieczenia na życie z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym – wersja obowiązująca od kwietnia 2017 r.,
- § 8 ust. 15 Umowy o świadczenie usług prawnych – roszczenia z umów kredytowych waloryzowanych kursem waluty obcej – wersja obowiązująca od czerwca 2017 r.;

[20.] „Kancelaria nie ma obowiązku przedstawiać szczegółowego zestawienia poniesionych przez siebie kosztów"

- § 7 ust. 17 Umowy o świadczenie usług prawnych – roszczenia z umów ubezpieczenia na życie z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym – wersja obowiązująca od kwietnia 2017 r.

(127) W ocenie Prezesa Urzędu, kwestionowane postanowienia naruszają zasadę dobrej wiary i uczciwości w konstruowaniu umowy, gdyż w sposób niezasadny zwalniają Spółkę w każdym przypadku z obowiązku przedstawienia przez nią szczegółowego zestawienia poniesionych przez nią kosztów. Kwestionowane postanowienia mogą zniweczyć konsumentom ewentualne próby właściwego rozliczenia się ze Spółką na wypadek wypowiedzenia przez nich umowy. Zgodnie bowiem z art. 746 § 1 zd. 2 kc, o ile dający zlecenie może je wypowiedzieć w każdym czasie to powinien jednak zwrócić przyjmującemu zlecenie wydatki, które ten poczynił w celu należytego wykonania zlecenia; w razie odpłatnego zlecenia obowiązany jest uiścić przyjmującemu zlecenie część wynagrodzenia odpowiadającą jego dotychczasowym czynnościom, a jeżeli wypowiedzenie nastąpiło bez ważnego powodu, powinien także naprawić szkodę. Wydatki te przy tym muszą mieć ścisły związek z treścią zobowiązania Spółki wynikającego z zawartej umowy, a najlepiej aby wprost z niej wynikały. Brak takiego wyodrębnienia może stanowić pole do nadużyć po stronie Przedsiębiorcy. Z racji tego, zastrzegane przez Spółkę postanowienie może utrudnić konsumentowi weryfikację ewentualnie poniesionych przez drugą stronę umowy wydatków w celu należytego jej wykonania.

(128) Nie sposób się przy tym zgodzić ze stanowiskiem Przedsiębiorcy, iż kwestionowane postanowienia nie wyłączają prawa konsumenta – w przypadku rozwiązania umowy – do żądania przedstawienia zestawienia kosztów jakie poniosła Spółka, a wskazują jedynie na brak obowiązku przedstawienia szczegółowego zestawienia kosztów. Zdaniem Prezesa Urzędu kwestionowane postanowienie zostało właśnie przewidziane na wypadek rozwiązania umowy, a jego bezpośrednim celem może być m.in. zawyżenie należnych Spółce wydatków na wypadek rozwiązania umowy. Dość stwierdzić, iż w niektórych wersjach wzorca umowy o świadczenie usług prawnych Spółka „zmodyfikowała" na niekorzyść konsumentów brzmienie dyspozytywnej regulacji związanej z wypowiedzeniem umowy zlecenia, a powyższe brzmienie klauzuli może dodatkowo utrudniać przywrócenie stanu równowagi – przerzucenia na Spółkę ciężaru udokumentowania ewentualnie poniesionych wydatków.

(129) Sprzeczność ww. postanowień z dobrymi obyczajami polega zatem na wykreowaniu w świadomości konsumentów błędnego przeświadczenia, iż Spółka dokonując z nimi rozliczeń finansowych nie będzie musiała przedstawiać kosztorysu poniesionych wydatków. Analizując

te postanowienia można dojść do wniosku, że zostały one zredagowane w sposób celowy w takiej formie, aby zniweczyć próby domagania się przez konsumenta udokumentowania poniesionych przez Spółkę wydatków. Dobry obyczaj wymaga zaś tego, aby podmiot domagający się od konsumenta zwrotu wydatków wykazał, iż jego roszczenie jest faktycznie wymagalne w określonej wysokości. Niewątpliwie pomocne ku temu będzie przedstawienie konsumentowi zestawienia zawierającego poniesione przez Spółkę koszty. Kwestionowane postanowienia mają zatem na celu zniekształcenie wyobrażenia konsumentów o przysługujących im prawach, a zatem naruszają dobry obyczaj polegający na niewykorzystywaniu przewagi kontraktowej przez Przedsiębiorcę jako twórcę wzorca.

(130) W przedmiotowym przypadku rażące naruszenie interesów konsumentów polega zaś na uniemożliwieniu konsumentom weryfikacji poniesionych przez Spółkę kosztów, co finalnie może negatywnie odbić się na sytuacji finansowej konsumentów w przypadku rozwiązania umowy. W ocenie Prezesa Urzędu, stosowana przez Spółkę klauzula umowna ma nie tylko wywołać określone skutki prawne. Służyć ona ma również wywołaniu odpowiedniego stanu świadomości u konsumenta, który może zrezygnować z próby pozyskania zestawienia poniesionych przez Spółkę kosztów. Kwestionowane postanowienia wprowadzają zatem konsumentów w błąd co do zakresu ich uprawnień.

Z uwagi na powyższe, w ocenie Prezesa UOKiK analizowane postanowienia umowne stosowane przez Spółkę w ww. wzorcach umownych stanowią niedozwolone postanowienia umowne, o których mowa w art. 385^1 § 1 kc.

Ad [21.]-[23.]

Postanowienia, o których mowa w pkt. [21.]-[23] sentencji Decyzji zostaną omówione łącznie, ze względu na ich podobne brzmienie oraz ten sam skutek jaki wywierają na wzajemne prawa i obowiązki stron umowy.

[21.] „Zleceniodawca wyraża zgodę i tym samym nie wnosi zastrzeżeń, aby wszelka dokumentacja związana ze sprawą mogła zostać po upływie 6 miesięcy od dnia jej zakończenia całkowicie zniszczona"

- § 8 ust. 13 Umowy o świadczenie usług prawnych – roszczenia z umów kredytowych waloryzowanych kursem waluty obcej – wersja obowiązująca od czerwca 2017 r.,
- § 7 ust. 15 Umowy o świadczenie usług prawnych – roszczenia z umów ubezpieczenia na życie z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym – wersja obowiązująca od kwietnia 2017 r.;

[22.] „Klient wyraża zgodę i tym samym nie wnosi zastrzeżeń, aby wszelka dokumentacja związana ze sprawą mogła zostać po upływie 6 miesięcy od dnia jej zakończenia całkowicie zniszczona"

- § 5 ust. 13 Umowy o świadczenie usług prawnych – roszczenia z umów ubezpieczenia na życie z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym – wersja obowiązująca od kwietnia 2017 r.;

[23.] „Zleceniodawca wyraża zgodę i tym samym nie wnosi zastrzeżeń, aby wszelka dokumentacja związana ze sprawą mogła zostać po upływie 6 miesięcy od dnia jej zakończenia całkowicie zniszczona, chyba że przed upływem tego okresu Zleceniodawca złoży odmienną dyspozycję"

- § 7 ust. 15 Umowy o świadczenie usług prawnych – roszczenia z umów ubezpieczenia na życie z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym – wersja obowiązująca od września 2017 r.,

➢ § 8 ust. 14 Umowy o świadczenie usług prawnych – roszczenia z umów kredytowych waloryzowanych kursem waluty obcej – wersja obowiązująca od września 2017 r.,
➢ § 8 ust. 13 Umowy o świadczenie usług prawnych – roszczenia z tytułu posiadania obligacji korporacyjnych spółki GetBack S.A.

(131) Zdaniem Prezesa UOKiK kwestionowane postanowienia naruszają zasadę dobrej wiary i uczciwości w konstruowaniu wzorca umowy, gdyż mogą pozbawić konsumenta możliwości rozporządzania jego własną dokumentacją zgromadzoną w sprawie dochodzenia roszczeń. W ocenie Prezesa Urzędu dobry obyczaj nakazuje, aby po wykonanym zleceniu Przedsiębiorca przynajmniej poinformował konsumenta o możliwości odbioru zgromadzonej w sprawie dokumentacji. W żadnym zaś wypadku zgromadzona w toku sprawy dokumentacja nie powinna być, po z góry określonym przez Przedsiębiorcę okresie, niszczona. Przedsiębiorca powinien, alternatywnie, umieścić akta danej sprawy w wewnętrznym archiwum bądź odesłać całą dokumentację konsumentowi. Brak tych gwarancji powoduje, że kwestionowane postanowienia w sposób rażący naruszają interesy konsumentów poprzez wykorzystywanie uprzywilejowanej pozycji kontraktowej przez Przedsiębiorcę, jako twórcę wzorca. Należy także zaznaczyć, że kwestionowane postanowienia stanowią jedne z kilkudziesięciu klauzul zawartych we wzorcu umowy i raczej nie należą do najistotniejszych w kontekście dochodzenia roszczeń, ale mogą rzutować na etap pokontraktowy. Z tego względu konsument może przeoczyć konieczność złożenia dyspozycji w odpowiednim czasie, która zapobiegnie zniszczeniu akt sprawy przez Spółkę.

(132) Odnosząc się do stanowiska Spółki należy wskazać, iż zniszczenie dokumentacji sprawy może, o ile nie uniemożliwić to przynajmniej zdecydowanie utrudnić konsumentowi ocenę działań jakie w jego sprawie zostały podjęte, w tym pod kątem odpowiedzialności odszkodowawczej Przedsiębiorcy. Brak racjonalnego uzasadnienia, aby konsument był zmuszony kompletować dokumentację od podmiotu zobowiązanego lub z sądu i to tylko z tego powodu, że dokumentacja sprawy została przez Spółkę zniszczona. Powyższa procedura nie musiałaby być w ogóle przez konsumenta inicjowana, gdyby bezpośrednio przed zniszczeniem dokumentacji pozyskano od konsumenta odrębną dyspozycję w tym zakresie. Poza tym, część dokumentacji akt sprawy może znajdować się wyłącznie w posiadaniu Spółki.

(133) W związku z powyższym, zdaniem Prezesa Urzędu, kwestionowane klauzule nie uwzględniają i nie zabezpieczają interesu konsumenta, jako słabszej strony umowy, co może prowadzić do ukształtowania stosunku zobowiązaniowego w sposób nierównorzędny i rażąco dla niego niekorzystny. Kwestionowane postanowienia naruszają zatem dobre obyczaje polegające na nieusprawiedliwionym pokrzywdzeniu sytuacji prawnej kontrahenta Przedsiębiorcy.

(134) Z uwagi na powyższe, w ocenie Prezesa UOKiK analizowane postanowienia umowne stosowane przez Spółkę w ww. wzorcach umownych stanowią niedozwolone postanowienia umowne, o których mowa w art. 385^1 § 1 kc.

Ad [24.]-[30.]

Postanowienia, o których mowa w pkt. [24.]-[30.] sentencji Decyzji zostaną omówione łącznie, ze względu na ich podobne brzmienie oraz ten sam skutek jaki wywierają na wzajemne prawa i obowiązki stron umowy.

[24.] „Świadczenie należne Zleceniodawcy, po otrzymaniu przez Zleceniobiorcę środków od Banku, zostanie przelane na rachunek bankowy Zleceniodawcy o numerze ___ w terminie 30 dni od momentu uzyskania świadczenia, dokonania jego identyfikacji oraz weryfikacji"

➢ § 6 ust. 6 Umowy o świadczenie usług prawnych – roszczenia z umów kredytowych waloryzowanych kursem waluty obcej – wersja obowiązująca od czerwca 2017 r.;

[25.] „Świadczenie należne Zleceniodawcy, po otrzymaniu przez Zleceniobiorcę środków od Banku, zostanie przelane na rachunek bankowy Zleceniodawcy o numerze ___ w terminie 30 dni od momentu uzyskania świadczenia"

➢ § 6 ust. 6 Umowy o świadczenie usług prawnych – roszczenia z umów kredytowych waloryzowanych kursem waluty obcej – wersja obowiązująca od września 2017 r.,

[26.] „Świadczenie należne Zleceniodawcy, po otrzymaniu ich przez Zleceniobiorcę, zostanie przelane na rachunek bankowy Zleceniodawcy o numerze ___ w terminie 30 dni od momentu uzyskania świadczenia"

➢ § 6 ust. 4 Umowy o świadczenie usług prawnych – roszczenia z tytułu posiadania obligacji korporacyjnych spółki GetBack S.A.;

[27.] „Wraz ze skutecznym i całkowitym zakończeniem sprawy należne Zleceniodawcy środki, zgodnie z § 5 ust. 2 Umowy, przekazywane są przez Zleceniobiorcę na rachunek bankowy Zleceniodawcy lub przekazem pocztowym niezwłocznie, nie później niż w terminie do 20. dnia miesiąca następującego po dwóch miesiącach, w którym Zleceniobiorca odnotował zapłatę należnych od Dłużnika środków"

➢ § 7 ust. 9 Umowy o świadczenie usług prawnych – roszczenia z umów ubezpieczenia na życie z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym – wersja obowiązująca od kwietnia 2017 r.;

[28.] „Wraz ze skutecznym i całkowitym zakończeniem sprawy należne Klientowi środki, zgodnie z § 3 ust. 2 Umowy, przekazywane są przez Kancelarię na rachunek bankowy Klienta lub przekazem pocztowym niezwłocznie, nie później niż w terminie do 20. dnia miesiąca następującego po dwóch miesiącach, w którym Kancelaria odnotowała zapłatę należnego od Dłużnika świadczenia"

➢ § 5 ust. 7 Umowy o świadczenie usług prawnych – roszczenia z umów ubezpieczenia na życie z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym – wersja obowiązująca od kwietnia 2017 r.;

[29.] „Wraz ze skutecznym i całkowitym zakończeniem sprawy należne Zleceniodawcy środki, zgodnie z § 5 ust. 2 Umowy, przekazywane są przez Zleceniobiorcę na rachunek bankowy Zleceniodawcy lub przekazem pocztowym niezwłocznie, nie później niż w terminie 30 dni od dnia uzyskania od Dłużnika należnych środków"

➢ § 7 ust. 9 Umowy o świadczenie usług prawnych – roszczenia z umów ubezpieczenia na życie z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym – wersja obowiązująca od września 2017 r.;

[30.] „Należne Zleceniodawcy środki przekazywane są przez Zleceniobiorcę na rachunek bankowy Zleceniodawcy lub przekazem pocztowym niezwłocznie, nie później niż w terminie 30 dni od dnia uzyskania ich od Banku"

➢ § 8 ust. 9 Umowy o świadczenie usług prawnych – roszczenia z umów kredytowych waloryzowanych kursem waluty obcej – wersja obowiązująca od listopada 2017 r.

(135) Ww. postanowienia określają terminy w jakich Spółka wypłaci uzyskane na rzecz konsumentów świadczenie. Co do zasady zastrzeżone terminy biegną od momentu otrzymania przez Przedsiębiorcę świadczenia od dłużnika – banku lub ubezpieczyciela. Wyjątkiem jest tutaj postanowienie z punktu [24.], w którym termin wypłaty świadczenia rozpoczyna swój bieg dopiero z chwilą identyfikacji i weryfikacji świadczenia przez Spółkę. Spółka zastrzega, aż 30-dniowy termin przekazania konsumentom należnych im świadczeń, a w przypadku klauzul z punktu [27.] i [28.] nie są wykluczone sytuacje, w których konsument uzyska świadczenie dopiero po upływie blisko 4 miesięcy od dnia, w którym Spółka odnotowała wpłatę należnych od dłużnika środków.

(136) W ocenie Prezesa Urzędu, zastrzegane przez Spółkę terminy nie są akceptowalne w świetle dobrych obyczajów. Stosowane postanowienia uprawniają bowiem Przedsiębiorcę do dysponowania należnym konsumentowi świadczeniem w sposób nieuzasadniony żadnymi szczególnymi okolicznościami. Wypłata należnego konsumentowi świadczenia powinna nastąpić niezwłocznie po tym, gdy Spółka odnotuje wpływ środków od strony przeciwnej. Niedopuszczalne jest przy tym kreowanie dodatkowych przesłanek ustalających początek biegu terminu do wypłaty świadczenia. Nie bez znaczenia jest również okoliczność, iż kwestie związane z wynagrodzeniem lub przekazywaniem uzyskanych od dłużnika świadczeń zostały wyartykułowane we wzorcach umów w rażącej dysproporcji na niekorzyść konsumenta. Zgodnie ze wzorcem umowy o świadczenie usług prawnych dotyczącej roszczeń z umów kredytowych waloryzowanych kursem waluty obcej, konsument jest zobowiązany opłacić wynagrodzenie w terminie 7 dni od dnia zawarcia umowy. Z kolei wzorzec umowy o świadczenie usług prawnych dotyczący roszczeń z umów ubezpieczenia na życie z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym przewiduje, że w przypadku przekazania przez dłużnika świadczenia lub kosztów procesu bezpośrednio konsumentowi, konsument jest zobowiązany do przekazania należnych Spółce środków w terminie 3 lub 7 dni od dnia ich otrzymania. Ww. postanowienia kształtują więc prawa i obowiązki stron umowy w sposób rażąco nierównomierny. O abuzywności kwestionowanych postanowień może świadczyć już jednak sam fakt zastrzegania zbyt długiego terminu na wypłatę świadczenia, i to niezależnie od tego, iż konsument jest zobowiązany opłacić należne Spółce wynagrodzenie lub przekazać świadczenie w znacznie krótszym odstępie czasu.

(137) Prezes Urzędu nie podziela zaprezentowanego stanowiska Przedsiębiorcy. Gdyby Spółce faktycznie zależało na interesie konsumentów to sformułowałaby postanowienia odnoszące się do wypłaty należnych im środków w sposób zdecydowanie korzystniejszy, a w tym bezwarunkowy. Ewentualne powody zwłoki w wypłacie świadczenia (np. błędnie zatytułowany przelew) mogłyby wprost wynikać z postanowień umowy i dopiero wtedy uzasadniać ewentualne opóźnienia. Wystąpienie zaś takich sytuacji pozwoliłoby konsumentowi sprawowanie rzeczywistej kontroli nad losem wypłaconego przez podmiot zobowiązany świadczenia. Brak takich gwarancji skutkuje zaś tym, iż Spółka bez wyraźnego powodu dysponuje należnym konsumentowi świadczeniem, a on nie może w żaden sposób temu zaradzić, w tym podnieść ewentualnych zarzutów pod adresem Spółki.

(138) Kwestionowane postanowienia naruszają zatem dobre obyczaje polegające na nieusprawiedliwionym pokrzywdzeniu finansowym kontrahenta Przedsiębiorcy. Na podstawie analizowanych postanowień chronione są wyłącznie interesy Spółki. Kwestionowane postanowienia w sposób rażący naruszają interesy konsumentów poprzez wykorzystywanie uprzywilejowanej pozycji kontraktowej przez Przedsiębiorcę, jako twórcę

wzorca. Analizowane postawienia naruszają również w sposób rażący ekonomiczne interesy konsumentów albowiem uprawniają one Przedsiębiorcę do dysponowania świadczeniem należnym konsumentom przez długi okres czasu, który nie jest usprawiedliwiony żadnymi nadzwyczajnymi okolicznościami. Kwestionowane klauzule nie uwzględniają i nie zabezpieczają interesu konsumenta, jako słabszej strony umowy, co prowadzi do ukształtowania stosunku zobowiązaniowego w sposób nierównorzędny i rażąco dla niego niekorzystny.

(139) Z uwagi na powyższe, w ocenie Prezesa UOKiK analizowane postanowienia umowne stosowane przez Spółkę w ww. wzorcach umownych stanowią niedozwolone postanowienia umowne, o których mowa w art. 385^1 § 1 kc.

Ad [31.]-[34]

Postanowienia, o których mowa w pkt. [31.]-[34.] sentencji Decyzji zostaną omówione łącznie, ze względu na ich podobne brzmienie oraz ten sam skutek jaki wywierają na wzajemne prawa i obowiązki stron umowy.

[31.] „Akta sprawy, w szczególności treść wszelkich pism, w tym pism procesowych sporządzonych przez Zleceniobiorcę na potrzeby wykonania zlecenia wynikającego z niniejszej Umowy, stanowią ścisłą tajemnicę Zleceniobiorcy. Zleceniobiorca nie ma obowiązku przesyłania Zleceniodawcy skanów bądź kopii zgromadzonej dokumentacji"

- § 8 ust. 10 Umowy o świadczenie usług prawnych – roszczenia z umów kredytowych waloryzowanych kursem waluty obcej – wersja obowiązująca od czerwca 2017 r.,
- § 7 ust. 11 Umowy o świadczenie usług prawnych – roszczenia z umów ubezpieczenia na życie z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym – wersja obowiązująca od kwietnia 2017 r.;

[32.] „Akta sprawy, w szczególności treść wszelkich pism, w tym pism procesowych sporządzanych [przez] Kancelarię na potrzeby wykonania zlecenia wynikającego z niniejszej Umowy, stanowią ścisłą tajemnicę Kancelarii. Kancelaria nie ma obowiązku przesyłania Klientowi skanów bądź kopii zgromadzonej dokumentacji"

- § 5 ust. 9 Umowy o świadczenie usług prawnych – roszczenia z umów ubezpieczenia na życie z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym – wersja obowiązująca od kwietnia 2017 r.;

[33.] „Zleceniobiorca nie ma obowiązku przesyłania Zleceniodawcy skanów bądź kopii zgromadzonej dokumentacji. Zleceniodawca, po uprzednim ustaleniu terminu ze Zleceniobiorcą, ma prawo do wglądu w zgromadzoną dokumentację w siedzibie Zleceniobiorcy"

- § 8 ust. 11 Umowy o świadczenie usług prawnych – roszczenia z umów kredytowych waloryzowanych kursem waluty obcej – wersja obowiązująca od września 2017 r.,
- § 7 ust. 11 Umowy o świadczenie usług prawnych – roszczenia z umów ubezpieczenia na życie z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym – wersja obowiązująca od września 2017 r.,
- § 8 ust. 10 Umowy o świadczenie usług prawnych – roszczenia z tytułu posiadania obligacji korporacyjnych spółki GetBack S.A.;

[34.] „Zleceniobiorca nie ma obowiązku przesyłania Zleceniodawcy skanów bądź kopii zgromadzonej dokumentacji. Zleceniodawca, po uprzednim ustaleniu terminu ze Zleceniobiorcą, ma obowiązek udostępnić Zleceniodawcy zgromadzoną dokumentację w siedzibie Zleceniobiorcy"

➢ § 7 ust. 11 Umowy o świadczenie usług prawnych – roszczenia z umów ubezpieczenia na życie z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym – wersja obowiązująca od listopada 2017 r.

(140) W ocenie Prezesa Urzędu, kwestionowane postanowienia naruszają zasadę dobrej wiary i uczciwości w konstruowaniu umowy, gdyż w sposób niezasadny utrudniają konsumentowi sprawowanie rzeczywistej kontroli nad podejmowanymi przez Spółkę działaniami. Przedsiębiorca nie może nie udostępniać lub nie dostarczać korespondencji lub innych materiałów dowodowych, wytworzonych lub powstałych w toku prowadzonych czynności, zasłaniając się przy tym rzekomą „tajemnicą". Należy mieć na względzie, iż Spółka działa w imieniu i na rzecz konsumenta, wobec czego wszystkie wytworzone przez nią dokumenty stanowią poniekąd własność konsumenta. Dotyczy to także innych dokumentów, które znajdują się w aktach sprawy. Zarówno dokumenty wytworzone przez Spółkę, jak i inna korespondencja znajdująca się w aktach sprawy o dochodzenie roszczeń nie podlega żadnej szczególnej ochronie prawnej, na mocy której konsument – zleceniodawca – nie miałby do niej dostępu. Przeciwne wnioskowanie mogłoby powodować w skrajnych przypadkach fikcję podejmowanych przez zleceniobiorców działań, którzy otrzymując już wynagrodzenie ryczałtowe za prowadzenie sprawy nie przykładają się do jej prowadzenia. Działanie takie może zaś narazić konsumenta na dotkliwe dla niego straty finansowe, któremu nie będzie się mógł w żaden sposób przeciwstawić. Ww. postanowienia mogą utrudnić weryfikację przez konsumenta ponoszonych przez Spółkę wydatków związanych z zawartą umową, w tym także ocenę poczynań Przedsiębiorcy pod kątem należytego wykonywania umowy.

(141) Ponadto w ocenie Prezesa Urzędu za sprzeczne z dobrymi obyczajami należy uznać działanie Spółki, które limituje możliwość zapoznania się z aktami prowadzonej przez nią sprawy wyłącznie do jej siedziby. Istotna w tym zakresie jest bowiem okoliczność, iż Spółka legitymuje się ogólnopolskim zasięgiem działalności, gdyż zawiera umowy z konsumentami z terenu całego kraju. Umowy takie zawierane są m.in. w formie korespondencyjnej – na odległość. W tym zakresie możliwość zapoznania się z aktami danej sprawy wyłącznie w jej siedzibie czyni tą ewentualność bardzo iluzoryczną. Prezes Urzędu w żadnym wypadku nie akceptuje zatem stanowiska Spółki, iż wyłącznie zaznajomienie się przez konsumenta z aktami sprawy w siedzibie Przedsiębiorcy równoważy prawa i obowiązki stron umowy. Jest wręcz przeciwnie – a faktyczna odległość, czas i koszty podróży mogą skutecznie zniechęcać konsumentów do zapoznania się z aktami sprawy w siedzibie Spółki. Ponadto należy odróżnić sytuacje związane z zapoznawaniem się przez konsumenta z aktami sprawy (i pozyskiwaniem w tym celu skanów bądź kopii dokumentacji) od ewentualnego ryzyka udostępniania pism procesowych przygotowanych na potrzeby zlecenia dla nieokreślonego kręgu odbiorców.

(142) Na podstawie analizowanych postanowień chronione są wyłącznie interesy Spółki. Kwestionowane postanowienia w sposób rażący naruszają interesy konsumentów poprzez wykorzystywanie uprzywilejowanej pozycji kontraktowej przez Przedsiębiorcę, jako twórcę wzorca. Dobry obyczaj nakazuje, aby Przedsiębiorca aktywnie współpracował z konsumentem celem wykonania umowy. Wskazówki w tym zakresie można odnaleźć również w przepisach kodeksu cywilnego o zleceniu. Zgodnie z art. 740 kc *in principio* przyjmujący zlecenie powinien udzielać dającemu zlecenie potrzebnych wiadomości o przebiegu sprawy. W ocenie Prezesa Urzędu, w ramach tak określonego obowiązku mieści się także przekazywanie konsumentom na ich żądanie skanów bądź kopii zgromadzonej dokumentacji. Naruszenie przez Przedsiębiorcę tej dyrektywy, w tym odmowa przekazania określonego rodzaju dokumentów, w tym pism procesowych, może zostać zakwalifikowana jako ważny

powód wypowiedzenia umowy zlecenia przez konsumenta, o którym mowa w art. 746 § 1 kc. Z tych też względów, zdaniem Prezesa Urzędu, kwestionowane klauzule nie uwzględniają i nie zabezpieczają interesu konsumenta, jako słabszej strony umowy, co prowadzi do ukształtowania stosunku zobowiązaniowego w sposób nierównorzędny i rażąco dla niego niekorzystny.

(143) Z uwagi na powyższe, w ocenie Prezesa UOKiK analizowane postanowienia umowne stosowane przez Spółkę w ww. wzorcach umownych stanowią niedozwolone postanowienia umowne, o których mowa w art. 385^1 § 1 kc.

Ad [35.]-[40.]

(144) Postanowienia, o których mowa w pkt. [35.]-[40] sentencji Decyzji zostaną omówione łącznie, ze względu na ich podobne brzmienie oraz ten sam skutek jaki wywierają na wzajemne prawa i obowiązki stron umowy.

[35.] „Treść niniejszej Umowy ma charakter poufny. Zleceniodawca, bez uprzedniej zgody Zleceniobiorcy wyrażonej na piśmie, zobowiązuje się do nieudostępniania ich osobom trzecim pod rygorem zapłaty kary umownej w wysokości określonej w § 7 ust. 5 niniejszej Umowy za każdorazowe naruszenie poufności. Obowiązek zachowania poufności obowiązuje również po wygaśnięciu niniejszej Umowy"

- § 7 ust. 10 Umowy o świadczenie usług prawnych – roszczenia z umów ubezpieczenia na życie z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym – wersja obowiązująca od kwietnia 2017 r.;

[36.] „Treść Umowy ma charakter poufny i stanowi tajemnicę chronioną przepisami prawa. Klient, bez pisemnej zgody Kancelarii, zobowiązuje się nie rozpowszechniać niniejszej Umowy oraz nie udostępniać jej treści osobom/podmiotom trzecim pod rygorem zapłaty kary umownej w wysokości określonej w § 5 ust. 3 Umowy za każdorazowe naruszenie poufności. Obowiązek zachowania poufności obowiązuje również po wygaśnięciu niniejszej Umowy"

- § 7 ust. 10 Umowy o świadczenie usług prawnych – roszczenia z umów ubezpieczenia na życie z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym – wersja obowiązująca od kwietnia 2017 r.;

[37.] „Treść niniejszej Umowy ma charakter poufny. Zleceniodawca, bez uprzedniej zgody Zleceniobiorcy wyrażonej na piśmie, zobowiązuje się do nieudostępniania ich osobom trzecim pod rygorem zapłaty kary umownej w wysokości określonej w § 7 ust. 6 niniejszej Umowy za każdorazowe naruszenie poufności, chyba że prawo do udostępnienia Umowy wynika z przepisów prawa. Obowiązek zachowania poufności obowiązuje również po wygaśnięciu niniejszej Umowy"

- § 7 ust. 10 Umowy o świadczenie usług prawnych – roszczenia z umów ubezpieczenia na życie z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym – wersja obowiązująca od września 2017 r.;

[38.] „Treść niniejszej Umowy ma charakter poufny. Zleceniodawca, bez uprzedniej zgody Zleceniobiorcy wyrażonej na piśmie, zobowiązuje się nie rozpowszechniać niniejszej Umowy oraz nie udostępniać jej treści osobom trzecim pod rygorem zapłaty kary umownej w wysokości określonej w § 8 ust. 5 niniejszej Umowy za każdorazowe naruszenie poufności. Obowiązek zachowania poufności obowiązuje również po wygaśnięciu niniejszej Umowy"

➢ § 8 ust. 9 Umowy o świadczenie usług prawnych – roszczenia z umów kredytowych waloryzowanych kursem waluty obcej – wersja obowiązująca od czerwca 2017 r.;

[39.] „Treść Umowy oraz pism i dokumentów przygotowanych lub wykorzystanych przez Zleceniobiorcę przy wykonywaniu Umowy ma charakter poufny. Zleceniodawca, bez uprzedniej zgody Zleceniobiorcy wyrażonej na piśmie, zobowiązuje się do nieudostępniania ich osobom trzecim pod rygorem zapłaty kary umownej w wysokości określonej w ust. 6 powyżej za każdorazowe naruszenie poufności, chyba że prawo do udostępnienia ich wynika z przepisów prawa. Obowiązek zachowania poufności obowiązuje również po wygaśnięciu niniejszej Umowy"

➢ § 8 ust. 10 Umowy o świadczenie usług prawnych – roszczenia z umów kredytowych waloryzowanych kursem waluty obcej – wersja obowiązująca od września 2017 r.;

[40.] „Treść Umowy oraz pism i dokumentów przygotowanych lub wykorzystanych przez Zleceniobiorcę przy wykonywaniu Umowy ma charakter poufny. Zleceniodawca, bez uprzedniej zgody Zleceniobiorcy wyrażonej na piśmie, zobowiązuje się do nieudostępniania ich osobom trzecim pod rygorem zapłaty kary umownej w wysokości określonej w ust. 6 powyżej za każdorazowe naruszenie poufności, chyba że prawo do udostępnienia ich wynika z przepisów prawa. Obowiązek zachowania poufności obowiązuje również po wygaśnięciu niniejszej Umowy"

➢ § 8 ust. 9 Umowy o świadczenie usług prawnych – roszczenia z tytułu posiadania obligacji korporacyjnych spółki GetBack S.A.

(145) Ww. postanowienia wzorców umowy statuują zasadę, iż zawarta z konsumentem umowa ma charakter poufny. Zasada ta obowiązuje również po wygaśnięciu zawartej z konsumentem umowy. Wynika z niej, że bez uprzedniej i pisemnej zgody Spółki, konsument nie może udostępniać umowy osobom trzecim pod rygorem zapłaty kary umownej za każdorazowe naruszenie poufności. Kara umowna – w zależności od wzorca umowy, w którym znajdują się te klauzule – wynosi odpowiednio:

❖ „(…) dziesięciokrotność stawki minimalnej, określonej w § 2 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz.U. 2015 poz. 1804 z późn.zm.) / w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz.U. 2015 poz. 1800 z późn.zm.), zgodnej z wartością przedmiotu sprawy",

❖ „(…) 40 % potrąceń dokonanych przez Dłużnika w związku z zawarciem lub rozwiązaniem umowy ubezpieczenia. Zastrzeżenie powyższej kary umownej nie wyłącza możliwości dochodzenia przez Zleceniobiorcę odszkodowania na zasadach ogólnych",

❖ „(…) 30 % sumy składek wpłaconych w wykonaniu umowy ubezpieczenia (…). Zastrzeżenie powyższej kary umownej nie wyłącza możliwości dochodzenia przez Zleceniobiorcę odszkodowania na zasadach ogólnych",

❖ „(…) 10 % kwoty wykorzystanego (wypłaconego) kredytu. Zastrzeżenie powyższej kary umownej nie wyłącza możliwości dochodzenia przez Zleceniobiorcę odszkodowania na zasadach ogólnych" lub

❖ „(…) 3 % kwoty wykorzystanego (wypłaconego) kredytu. Zastrzeżenie powyższej kary umownej nie wyłącza możliwości dochodzenia przez Zleceniobiorcę odszkodowania na zasadach ogólnych".

(146) Wzorce umowy, w których znajdują się kwestionowane postanowienia nie definiują pojęcia „osoby trzecie”. Należy więc domniemywać, iż podmiotem tym będzie każdy podmiot z wyłączeniem konsumenta i Spółki. Na mocy kwestionowanych postanowień sankcjonowane będzie każde udostępnienie umowy osobom postronnym. Możliwość zapłaty kary umownej powstanie m.in. w przypadku udostępnienia umowy członkom rodziny (małżonkowi, wstępnym, zstępnym etc.), czy też przyjaciołom lub znajomym konsumenta. Wbrew stanowisku Spółki zakwestionowane klauzule wykluczają także możliwość przedstawienia umowy prawnikowi, czy też rzecznikowi konsumentów – podmiotowi ustawowo powołanemu do ochrony interesów konsumentów. W klauzulach z pkt. [37.], [39.] i [40.] znajduje się niewielkie doprecyzowanie kwestii związanej z zagadnieniem naruszenia poufnego charakteru umowy. Wynika z niego, że poufny charakter umowy nie obowiązuje, gdy prawo do jej udostępnienia wynika z przepisów prawa. W ocenie Prezesa Urzędu, powyższe zastrzeżenie nie wyklucza jednak potraktowania przez Spółkę naruszenia zasad poufności polegającego m.in. na przesłaniu przez konsumenta umowy rzecznikowi konsumentów, czy też Prezesowi Urzędu (naruszeniem reguł poufności będzie również przesłanie dokumentacji umownej w zawiadomieniu dotyczącym podejrzenia naruszenia zakazu, o którym mowa w art. 23a uokik). Klauzule umowne abstrahują przy tym od motywacji jakie kierowały konsumentem przy udostępnianiu umowy. Konsument w odróżnieniu od Przedsiębiorcy nie jest bowiem profesjonalistą obytym w przepisach prawa, w tym nierzadko nie jest w stanie ustalić, które działania jego kontrahenta mogą naruszać jego interesy.

(147) Ponadto tajemnicą objęte są wszelkie informacje i dokumenty jakie konsument otrzymał lub mógł od Spółki otrzymać („Treść Umowy oraz pism i dokumentów przygotowanych lub wykorzystanych przez Zleceniobiorcę”). Przedmiotowe informacje i dokumenty obejmują zatem swym zakresem całą gamę danych i stanów faktycznych, poczynając od informacji neutralnych ze względu na skutki ich ujawnienia, do takich – których ewentualne ujawnienie może spowodować szkodę. Ww. klauzule nie dzielą jednak otrzymanych informacji i dokumentów na te, które m.in. zawierają dane wrażliwe, tajemnicę przedsiębiorstwa etc. Za tajemnicę zostaną więc uznane także informacje i dokumenty, z którymi osoby postronne – w tym ewentualni klienci Spółki – mogą się z łatwością zapoznać.

(148) W ocenie Prezesa Urzędu, mechanizm związany z poufnym charakterem zawartej przez konsumenta umowy jest nieakceptowalny w świetle dobrych obyczajów. Zdaniem Prezesa Urzędu, zakwestionowane klauzule naruszają równowagę kontraktową umowy oraz powodują nierówne rozłożenie praw w stosunku konsumenckim. W ocenie Prezesa Urzędu Spółka mając świadomość, iż zawarta przez konsumenta umowa może być dla niego niekorzystna celowo wprowadziła do wzorców umowy ww. postanowienia, aby utrudnić konsumentowi próby weryfikacji zawartej umowy, a w konsekwencji ewentualne zakończenie łączącego strony stosunku zobowiązaniowego.

(149) Kwestionowane postanowienia naruszają także dobre obyczaje polegające na nieusprawiedliwionym pokrzywdzeniu prawnym i finansowym kontrahenta Przedsiębiorcy. Na podstawie analizowanych postanowień chronione są wyłącznie interesy Spółki. Kwestionowane postanowienia w sposób rażący naruszają interesy konsumentów poprzez wykorzystywanie uprzywilejowanej pozycji kontraktowej przez Przedsiębiorcę, jako twórcę wzorca. Analizowane postawienia naruszają również w sposób rażący ekonomiczne interesy konsumentów albowiem uprawniają one Przedsiębiorcę do zastosowania bardzo dotkliwej sankcji finansowej, która nie jest usprawiedliwiona żadnymi nadzwyczajnymi

okolicznościami. Konsekwencją powyższego jest uznanie, że kwestionowane klauzule nie uwzględniają i nie zabezpieczają interesu konsumenta, jako słabszej strony umowy, co prowadzi do ukształtowania stosunku zobowiązaniowego w sposób nierównorzędny i rażąco dla niego niekorzystny.

(150) Z uwagi na powyższe, w ocenie Prezesa UOKiK analizowane postanowienia umowne stosowane przez Spółkę w ww. wzorcach umownych stanowią niedozwolone postanowienia umowne, o których mowa w art. 385^1 § 1 kc.

Ad [41.]

„Zleceniobiorca zobowiązuje się do udzielenia pełnomocnictwa osobom wskazanym przez Zleceniobiorcę, o których mowa w § 2 ust. 2 niniejszej umowy"

- § 2 ust. 3 Umowy o świadczenie usług prawnych – roszczenia z umów kredytowych waloryzowanych kursem waluty obcej,
- § 2 ust. 3 Umowy o świadczenie usług prawnych – roszczenia z umów ubezpieczenia na życie z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym,
- § 2 ust. 3 Umowy o świadczenie usług prawnych – roszczenia z tytułu posiadania obligacji korporacyjnych spółki GetBack S.A.

(151) Na podstawie ww. postanowienia Spółka przyznaje sobie uprawnienie do wskazania pełnomocników, którzy będą świadczyć na rzecz konsumenta pomoc prawną w zakresie zlecenia dochodzenia roszczeń. Zgodnie bowiem z § 2 ust. 2 zawieranych przez Spółkę umów o świadczenie usług prawnych: „Zleceniobiorca będzie świadczyć pomoc prawną przez poszczególnych radców prawnych i adwokatów".

(152) W ocenie Prezesa Urzędu takie uprawnienie należy uznać za niedopuszczalne, gdyż to konsument powinien mieć decydujący wpływ na wybór konkretnego pełnomocnika – radcę prawnego lub adwokata. Kwalifikacje pełnomocnika i jego doświadczenie w branży związanej z dochodzeniem roszczeń może mieć bowiem bezpośrednie przełożenie na efekt finalny danej sprawy. Jego wybór nie jest więc obojętny dla interesów konsumentów. Kwestia wyboru pełnomocnika jest o tyle istotna, że Przedsiębiorca nie może samodzielnie w pełni podjąć w imieniu konsumenta czynności zmierzających do odzyskania nienależnie pobranych świadczeń przez ubezpieczyciela, bank lub inny podmiot. Sprawy te z reguły są bowiem przedmiotem postępowania sądowego, w związku z czym konieczne jest w tym zakresie reprezentowanie konsumenta przez profesjonalnego pełnomocnika. Spółka ma tę świadomość już na etapie zawierania z konsumentem umowy, wobec czego powinna skonstruować mechanizm wyboru przez nią pełnomocnika procesowego, zmierzający do wyeliminowania arbitralności w jego wyborze. Równocześnie, wywodząc uprawnienie konsumenta do wskazania reprezentującego go pełnomocnika, Prezes Urzędu pragnie zwrócić uwagę m.in. na uregulowania zawarte w art. 25 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 26 maja 1982 r. Prawo o adwokaturze (Dz. U. z 2022 r. poz. 1184 ze zm.). Zgodnie z powołanymi przepisami, umowę z klientem zawiera kierownik zespołu adwokackiego w imieniu zespołu, a pełnomocnictwa klient udziela adwokatowi. Jednocześnie, kierownik zespołu uwzględnia życzenia klienta co do wyboru adwokata, chyba że uzasadnione względy uniemożliwiają temu adwokatowi udzielenie pomocy prawnej.

(153) Należy mieć także na względzie, że kwestionowane postanowienie jest podobne do klauzul wpisanych do rejestru postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone pod nr 5694 oraz 6485:

„Zleceniodawca wyraża zgodę Zleceniobiorcy na zlecenie dla Kancelarii Adwokackiej lub Radcowskiej wskazanej przez zleceniobiorcę, do dochodzenia roszczeń w razie wystąpienia takiej konieczności w drodze postępowania sądowego. W celu realizacji powyższego Zleceniodawca zobowiązany jest do udzielenia oddzielnego pełnomocnictwa dla adwokata lub radcy prawnego oraz do uiszczenia dodatkowego wynagrodzenia z tytułu zastępstwa procesowego zgodnie z obowiązującymi stawkami określonymi w (Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dn. 28.09.2002 r. Dz. U. Nr 163 poz. 1348 - opłaty za czynności adwokackie oraz ponoszenie przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu. (Adwokatów zagranicznych obowiązują stawki zgodne z prawem danego Kraju). Dotyczy to również opłat i czynności adwokackich przed procesowych. Opłaty powyższe obejmować będą także koszty sądowe związane z wytoczeniem i prowadzeniem sprawy w tym także wpisu sądowego i kosztów opinii biegłych sądowych. (Koszty sądowe w spr. cywilnych. Ustawa z dn. 28.07.2005 r. Dz. 167 poz. 1398 z późniejszymi zmianami). Koszty prowadzenia sprawy poza granicami kraju w zakresie jak wyżej, ustalane są w oparciu o przepisy i stawki obowiązujące w danym Państwie" – wpis nr 5694 z dnia 26 maja 2014 r., na podstawie wyroku Sądu Okręgowego w Warszawie – Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (dalej: SOKiK) z dnia 25 lipca 2013 r., sygn. akt XVII AmC 607/13,

„Klient upoważnia ECPP do powierzenia w jego imieniu dochodzenia roszczeń, o których mowa w §1 w postępowaniu przedsądowym, przedegzekucyjnym, sądowym i egzekucyjnym uprawnionym do tego podmiotom" - wpis nr 6485 z dnia 1 lipca 2016 r., na podstawie wyroku SOKiK z dnia 27 kwietnia 2016 r. (sygn. akt: XVII AmC 8/14).

(154) W uzasadnieniu wyroku dotyczącego pierwszej z ww. klauzul SOKiK stwierdził, że „Klauzula oznaczona nr 3 spełnia przesłanki pozwalające uznać ją w świetle art. 385[1] § 1 kc za niedozwoloną, albowiem nakłada na konsumenta zobowiązanie do wyrażenia a priori zgody na zlecenie profesjonalnemu pełnomocnikowi podejmowania czynności celem dochodzenia roszczeń, będących przedmiotem umowy w postępowaniu sądowym. Zobowiązuje go także do udzielenia pełnomocnictwa wskazanemu przez niego prawnikowi. Słusznie przyjmuje się, iż stosunek pełnomocnictwa ze względu na swój szczególny charakter powinien opierać się na wzajemnym zaufaniu stron. Skutkiem tego istotnym jest, by to konsumentowi przysługiwało prawo wyboru osoby, która ma reprezentować jego interesy. W kontekście niniejszej sprawy, winien więc mieć możliwość podjęcia decyzji, czy zechce korzystać z usług poleconej mu kancelarii prawnej, czy też innej dowolnie przez siebie wybranej. Tymczasem zapis wzorca umowy, który pozbawia go tego uprawnienia niewątpliwie kształtuje w sposób niekorzystny jego sytuację prawną".

(155) Prezes Urzędu w pełni aprobuje ww. stanowisko, które w sposób analogiczny można odnosić do zakwestionowanego powyżej postanowienia. Pozbawia ono konsumenta z góry możliwości przeprowadzenia ze Spółką indywidualnych rokowań dotyczących osoby pełnomocnika.

(156) Prezes Urzędu nie podziela stanowiska zaprezentowanego przez Spółkę. Przywołane przez Przedsiębiorcę pozostałe postanowienia wzorca umowy nie sanują abuzywności zakwestionowanej klauzuli, która jednoznacznie przesądza, iż to Spółka wskaże konsumentowi osoby, którym jest zobowiązany udzielić pełnomocnictwa. Irrelewantne przy

ocenie kwestionowanego postanowienia jest brzmienie przytoczonej przez Spółkę klauzuli - „Niniejsza Umowa wchodzi w życie z chwilą jej podpisania przez Strony oraz udzielenia przez Zleceniodawcę pełnomocnictwa". Z brzmienia tej klauzuli nie wynika, iż konsument w jakikolwiek sposób będzie miał wpływ na wybór pełnomocnika procesowego. Należy także wskazać, iż drugie z przytoczonych przez Spółkę postanowień („Wraz z podpisaniem Umowy Zleceniodawca oświadcza, iż zapoznał się warunkami niniejszej Umowy oraz z treścią pełnomocnictwa i nie wnosi do nich żadnych zastrzeżeń. (…)") zostało zakwestionowane w pkt. [15.] sentencji Decyzji.

(157) Prezes Urzędu nie kwestionuje faktu, iż współpracujący z Przedsiębiorcą pełnomocnicy mogą posiadać duże doświadczenie w prowadzeniu spraw o podobnym charakterze i dawać rękojmię należytej staranności. Jedyna, aczkolwiek zasadnicza wątpliwość dotyczy faktu, iż konsument nie ma realnego wpływu na wybór pełnomocnika. Obdarzenie Spółki zaufaniem i zlecenie jej prowadzenia sprawy nie może uzasadniać pozbawienia konsumenta możliwości wyboru pełnomocnika. Nic nie stoi na przeszkodzie, aby informacje o osobie pełnomocnika przedstawić konsumentowi na etapie przedkontraktowym, umożliwić mu swobodny wybór pełnomocnika oraz zawrzeć następnie te informacje wprost w zawieranych umowach o świadczenie usług prawnych.

(158) Z powyższych względów, w ocenie Prezesa Urzędu, ww. postanowienie umowne przekracza akceptowalne granice rzetelności kontraktowej twórcy wzorca w zakresie kształtowania praw i obowiązków konsumenta. Kwestionowane postanowienie narusza dobre obyczaje, gdyż na jego podstawie może dojść do nadużycia w stosunku do konsumenta posiadanej przez Spółkę uprzywilejowanej pozycji kontraktowej. Z kolei rażące naruszenie interesów konsumenta na bazie kwestionowanej klauzuli oznacza nieusprawiedliwioną dysproporcję praw i obowiązków na niekorzyść konsumenta. Sytuacja konsumenta prezentowałaby się zdecydowanie odmiennie, gdyby kwestionowanego postanowienia nie było we wzorcach umowy.

(159) Z uwagi na powyższe, w ocenie Prezesa UOKiK analizowane postanowienie umowne stosowane przez Spółkę w ww. wzorcach umownych stanowią niedozwolone postanowienia umowne, o których mowa w art. 385^1 § 1 kc.

Ad [42.]-[43.]

Postanowienia, o których mowa w pkt. [42.]-[43.] sentencji Decyzji zostaną omówione łącznie, ze względu na zachodzący pomiędzy nimi związek funkcjonalny oraz ten sam skutek jaki wywierają na wzajemne prawa i obowiązki stron umowy.

[42.] „Za prowadzenie sprawy, o której mowa w § 1 ust. 1 niniejszej Umowy, Zleceniobiorcy przysługuje wynagrodzenie, na które składają się następujące, odrębne składniki: a) […] b) prowizja za sukces (success fee) w wysokości ___ % wartości świadczenia żądanego, a nie uzyskanego przez Bank na drodze postępowania polubownego, mediacyjnego, arbitrażowego lub sądowego"

➢ § 6 ust. 1 lit. b) Umowy o świadczenie usług prawnych – roszczenia z umów kredytowych waloryzowanych kursem waluty obcej – wersja obowiązująca od listopada 2017 r.;

[43.] „W przypadku całkowitego lub częściowego oddalenia powództwa lub umorzenia postępowania w sprawie, o której mowa w § 1 ust. 1 niniejszej Umowy, ze względu na

dokonanie przez Zleceniodawcę skutecznego potrącenia wzajemnych wierzytelności przysługujących Zleceniodawcy oraz Bankowi, wartość potrąconej przez Zleceniodawcę wierzytelności uznaje się za świadczenie uzyskane przez Zleceniobiorcę, na rzecz Zleceniodawcy. Od wartości tej przysługuje Zleceniobiorcy także prowizja za sukces (success fee), o której mowa w § 6 ust. 1 lit. b) niniejszej Umowy"

➢ § 6 ust. 2 Umowy o świadczenie usług prawnych – roszczenia z umów kredytowych waloryzowanych kursem waluty obcej – wersja obowiązująca od listopada 2017 r.

(160) Kwestionowane postanowienia umowne określają dodatkowe wynagrodzenie należne Spółce za pomyślny wynik sprawy. Stanowi ono określony % wartości świadczenia żądanego, a nie uzyskanego przez Bank na drodze postępowania polubownego, mediacyjnego, arbitrażowego lub sądowego. Wynagrodzenie to przysługuje także w przypadku potrącenia wzajemnych wierzytelności przysługujących konsumentowi oraz bankowi. Wtedy wartość potrąconej przez konsumenta wierzytelności uznaje się za świadczenie uzyskane przez Spółkę, od której przysługuje także prowizja za sukces. Wzorzec tej umowy jest więc stosowany, w sytuacji w której to konsument jest pozwanym (stroną przeciwną, która nie inicjuje sporu), a bank żąda od niego określonego świadczenia.

(161) Kwestionowane postanowienia umowne dotyczą głównego świadczenia konsumenta w zawieranej przez niego umowie, jakim jest zapłata wynagrodzenia na rzecz Spółki. Nie zostały one jednak określone w sposób jednoznaczny wobec czego mogą być niezrozumiałe dla przeciętnego konsumenta. Przez pojęcie jednoznaczności należy rozumieć brak wątpliwości co do treści postanowień wzorca umowy. Jednoznaczny oznacza bowiem dopuszczający tylko jedną możliwą interpretację, niebudzącą wątpliwości, dokładnie określoną, wyraźną, oczywistą, niedwuznaczną[20]. Postanowienie takie powinno być transparentne i wykluczać ewentualne przypadki wprowadzenia konsumenta w błąd. W ocenie Prezesa Urzędu oceniane klauzule pozbawione są tego waloru, gdyż budzą uzasadnione wątpliwości interpretacyjne – możliwe są ich różne i przy tym skrajnie odmienne interpretacje. Kwestionowane postanowienia nie zostały przy tym określone w sposób prosty i zrozumiały. Oferta Przedsiębiorcy kierowana jest do określonej grupy osób fizycznych – konsumentów, którzy mogli doznać uprzednio uszczerbku ekonomicznego m.in. na skutek stosowania niedozwolonych postanowień umownych związanych z mechanizmem indeksacji kwoty kredytu oraz wysokości rat kredytu w oparciu o kursy wymiany walut. Niejednokrotnie konsumenci zaciągnęli zobowiązania, w ramach których przerzucono na nich ryzyko dowolnego kształtowania kursów wymiany walut przez kredytodawców, co mogło powodować zwiększenie ich salda kredytowego. Jest to szczególna grupa konsumentów, która może zostać wyodrębniona na podstawie określonej i wspólnej im cechy. W przedmiotowej sprawie należy przyjąć, że przeciętny konsument zna treść umowy łączącej go ze Spółką i pozostaje w usprawiedliwionym przeświadczeniu, iż Spółka w sposób profesjonalny – w tym bez stosowania niejednoznacznych postanowień umowy – będzie dochodziła na jego rzecz określonych świadczeń. Na bazie analizowanych postanowień umownych przeciętny konsument nie jest jednak w stanie ocenić w sposób niebudzący wątpliwości ich wpływu na jego ekonomiczne interesy.

[20] Por. wyrok SN z dnia 4 listopada 2011 r., sygn. akt, I CSK 46/11, oraz wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 21 października 2011 r., sygn. akt VI ACa 420/11.

(162) W przypadku klauzuli z punktu [42.] jej uczciwość można rozpatrywać jedynie przy założeniu, iż żądanie banku wskutek działań podjętych przez Spółkę zostanie ostatecznie i w całości oddalone lub w inny sposób roszczenie banku upadnie (np. na skutek zrzeczenia się przez niego roszczenia). W takiej wyłącznie sytuacji można uznać, iż zastrzegane przez Spółkę wynagrodzenie *success fee* znajdzie swoje umocowanie. Analizowane postanowienie nie wyklucza zaś sytuacji kalkulowania wynagrodzenia prowizyjnego w przypadku wyłącznie częściowego pomyślnego zakończenia sprawy. Postanowienie to pozbawione jest bowiem zasadniczego sformułowania odnoszącego się do ustalania wynagrodzenia prowizyjnego wyłącznie w relacji do korzyści jakie na skutek podjętych przez Przedsiębiorcę działań uzyskał konsument – tj. różnicy pomiędzy świadczeniem żądanym przez bank, a świadczeniem zasądzonym (nieoddalonym w toku procesu sądowego). Wynagrodzenie w pełnej zastrzeżonej przez Spółkę wysokości będzie jej należne również, wtedy gdy roszczenia banku zostaną oddalone tylko w niewielkiej wysokości. Obrazując to przykładem można wskazać, iż w przypadku żądania przez bank kwoty 100 tys. zł, Spółce przysługuje określone w umowie wynagrodzenie prowizyjne, nawet jeśli korzyść dla konsumenta wyniesienie tylko 10 tys. zł (90 tys. zł „uzyska" bank). Podstawa do wypłaty wynagrodzenia zaś zaistniała, gdyż bank nie uzyskał *de facto* świadczenia żądanego. Dodatkowo, jak już podkreślono powyżej, za miarodajne można uznać tylko takie „nie uzyskanie" przez bank świadczenia, które jest ostateczne. Przeciwna argumentacja mogłaby prowadzić do nadużyć. W przypadku postępowania polubownego lub mediacyjnego wystarczy bowiem, iż konsument nie wyrazi zgody na zaspokojenie roszczeń banku, co „zakończy" postępowanie na tym etapie (bank nie uzyska żądanego świadczenia), co może rodzić podstawy do wypłaty zastrzeżonego wynagrodzenia *success fee*.

(163) Na gruncie analizowanego postanowienia możliwa jest także interpretacja korzystna z punktu widzenia interesów konsumentów. Oceniane postanowienie można rozumieć w ten sposób, iż „świadczenie żądane, a nie uzyskane przez Bank" to ta część świadczenia dochodzonego przez Bank, która nie została w postępowaniu sądowym zasądzona od konsumenta. *Succes fee* byłoby zatem obliczane jako odsetek kwoty, którą Spółka „wygrała" dla klienta. Powyższe potwierdza, że postanowienie jest niejednoznaczne i pozwala na krańcowo odmiennie odczytywanie jego treści, co przemawia za jego abuzywnym charakterem. W tym miejscu warto również przytoczyć art. 385 § 2 zd. 2 i 3 kc, zgodnie z którym postanowienia niejednoznaczne tłumaczy się na korzyść konsumenta, przy czym zasady tej nie stosuje się w postępowaniu w sprawach o uznanie postanowień wzorca umowy za niedozwolone.

(164) W odniesieniu do klauzuli z punktu [43.] wątpliwości Prezesa Urzędu budzi brak związku przyczynowo-skutkowego pomiędzy powstaniem po stronie konsumenta wierzytelności nadającej się do skutecznego potrącenia od podejmowanych przez Spółkę działań. Nic nie stoi na przeszkodzie, aby wierzytelność ta istniała przed zgłoszeniem żądań przez bank i powstała bez udziału Spółki. Zdaniem Prezesa Urzędu brak jest zatem podstaw do żądania od konsumenta wynagrodzenia za samo tylko zgłoszenie zarzutu potrącenia w toku prowadzonego postępowania. Istotne jest przy tym także to, czy zgłoszony zarzut potrącenia był zarzutem ewentualnym. W przeciwnym wypadku jego zgłoszenie może skutkować *de facto* wyłącznie uznaniem powództwa – świadczenia żądanego przez bank. Trudno w takiej sytuacji doszukiwać się jakiekolwiek „sukcesu" osiągniętego przez Spółkę – uzyskania świadczenia na rzecz konsumenta. Na gruncie analizowanego postanowienia możliwa jest także interpretacja korzystna z punktu widzenia interesów konsumentów. Oceniane

postanowienie można rozumieć w ten sposób, iż powstanie świadczenia nadającego się do potrącenia będzie zasługą Przedsiębiorcy (lub występującego w sprawie pełnomocnika). Na gruncie ocenianej klauzuli takiej interpretacji nie można jednoznacznie przesądzić, co świadczy o abuzywności badanego postanowienia. Z powyższych względów stanowisko Spółki nie kwalifikowało się do uwzględnienia.

(165) W ocenie Prezesa Urzędu zakwestionowane postanowienia naruszają dobre obyczaje polegające na nieusprawiedliwionym pokrzywdzeniu finansowym kontrahenta Przedsiębiorcy. Analizowane postanowienia są niejednoznaczne i niezrozumiałe przez co mogą prowadzić do powstania po stronie konsumentów nieświadomości co do wysokości wynagrodzenia należnego Spółce, a tym samym wysokości zobowiązania, którego wykonania się podejmują. Postanowienia umowne, które nie określają w sposób jednoznaczny świadczenia stron, jakim jest wynagrodzenie, naruszają interes konsumenta poprzez ukształtowanie stosunku zobowiązaniowego ze szkodą dla niego. Biorąc pod uwagę charakter świadczenia, należy wskazać na godzenie takim ukształtowaniem postanowienia umownego w ekonomiczne interesy konsumenta. Konsekwencją stosowania zakwestionowanych klauzul może być również poczucie dyskomfortu konsumenta, spowodowane brakiem dokładnego określenia wysokości i zasad spełnienia jego obowiązku względem kontrahenta. Finalnie może to prowadzić do wywołania uczucia zaskoczenia, lęku, gdy okaże się do zapłaty jakiej kwoty faktycznie konsument jest zobowiązany. Stanowi to rażące naruszenie interesów konsumenta. Na podstawie analizowanych postanowień chronione są wyłącznie interesy Spółki. Kwestionowane postanowienia w sposób rażący naruszają interesy konsumentów poprzez wykorzystywanie uprzywilejowanej pozycji kontraktowej przez Przedsiębiorcę, jako twórcę wzorca. Analizowane postawienia naruszają również w sposób rażący ekonomiczne interesy konsumentów albowiem uprawniają one Przedsiębiorcę do żądania prowizji „za sukces" pomimo braku jego osiągnięcia przez Spółkę i znaczącego zaangażowania finansowanego konsumenta w prowadzenie jego sprawy przez Spółkę. Konsekwencją powyższego jest uznanie, że kwestionowane klauzule nie uwzględniają i nie zabezpieczają interesu konsumenta, jako słabszej strony umowy, co prowadzi do ukształtowania stosunku zobowiązaniowego w sposób nierównorzędny i rażąco dla niego niekorzystny.

(166) Z uwagi na powyższe, w ocenie Prezesa UOKiK analizowane postanowienia umowne stosowane przez Spółkę w ww. wzorcu umowy stanowią niedozwolone postanowienia umowne, o których mowa w art. 385^1 § 1 kc.

Ad [44.]

„Prowizja za sukces (success fee) w wysokości [___ % wartości świadczenia uzyskanego przez Zleceniodawcę od Banku, wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie, w szczególności na drodze postępowania reklamacyjnego, polubownego, mediacyjnego, arbitrażowego lub sądowego], w tym wartość różnicy, wyrażonej w złotych, pomiędzy saldem kredytu do spłaty z dnia poprzedzającego dzień przewalutowania kredytu przeliczonym z zastosowaniem średniego kursu waluty obcej - tabela A ogłaszanego przez Narodowy Bank Polski, a saldem z dnia następnego po dniu przewalutowania"

➢ § 6 ust. 1 lit. b) Umowy o świadczenie usług prawnych – roszczenia z umów kredytowych waloryzowanych kursem waluty obcej – wersja obowiązująca od czerwca 2017 r.

(167) Kwestionowane postanowienie umowne dotyczy głównego świadczenia konsumenta w zawieranej przez niego umowie, jakim jest zapłata wynagrodzenia na rzecz Spółki. Nie jest ono jednak określone w sposób jednoznaczny, gdyż możliwe są jego różne interpretacje. Aktualne przy tym pozostają uwagi odnośnie jednoznaczności postanowienia umowy z perspektywy przeciętnego konsumenta przytoczone przy analizie postanowień z punktu [42.] i [43.] Decyzji.

(168) W odniesieniu do ww. klauzuli wątpliwości Prezesa Urzędu budzi druga część ocenianego postanowienia umowy - fragment zaczynający się od słów „w tym wartość różnicy, wyrażonej w złotych". Literalne brzmienie kwestionowanej części postanowienia może wskazywać, że Spółce nie przysługuje wynagrodzenie określone jako % „od wartości różnicy" związanej ze zmniejszeniem salda kredytowego na skutek jego przewalutowania, tylko wynagrodzenie określone kwotowo (w złotych) „pomiędzy saldem kredytu do spłaty z dnia poprzedzającego dzień przewalutowania kredytu przeliczonym z zastosowaniem średniego kursu waluty obcej – tabela A ogłaszanego przez Narodowy Bank Polski, a saldem z dnia następnego po dniu przewalutowania". W wyniku takiej interpretacji możliwa jest sytuacja, w której jedynym beneficjentem z tytułu przewalutowania kredytu i zmniejszenia salda zadłużenia pozostanie *de facto* Spółka. Powyższe może zaś powodować znaczące pokrzywdzenie finansowe kontrahenta Przedsiębiorcy.

(169) Na gruncie analizowanego postanowienia możliwa jest także interpretacja korzystna z punktu widzenia interesów konsumentów. Oceniane postanowienie można rozumieć w ten sposób, iż także do „wartości różnicy, wyrażonej w złotych" znajdzie zastosowanie miernik % z początkowej części analizowanego postanowienia. Na gruncie ocenianej klauzuli takiej interpretacji nie można jednoznacznie przesądzić co może potwierdzać, że postanowienie jest niejednoznaczne i pozwala na krańcowo odmiennie odczytywanie jego treści. Jak już wskazano powyżej, postanowienia niejednoznaczne tłumaczy się na korzyść konsumenta, przy czym zasady tej nie stosuje się w postępowaniu w sprawach o uznanie postanowień wzorca umowy za niedozwolone. Z powyższych względów stanowisko Spółki nie kwalifikowało się do uwzględnienia.

(170) Kwestionowane postanowienie narusza dobre obyczaje polegające na nieusprawiedliwionym pokrzywdzeniu finansowym kontrahenta Przedsiębiorcy. Analizowane postanowienie jest niejednoznaczne przez co może prowadzić do powstania po stronie konsumentów nieświadomości co do wysokości wynagrodzenia należnego Spółce, a tym samym wysokości zobowiązania, którego wykonania się podejmuje. Konsekwencją stosowania zakwestionowanej klauzuli może być również poczucie dyskomfortu konsumenta, spowodowane brakiem dokładnego określenia wysokości i zasad spełnienia jego obowiązku względem kontrahenta. Finalnie może to prowadzić do wywołania uczucia zaskoczenia, lęku, gdy okaże się do zapłaty jakiej kwoty faktycznie konsumenci są zobowiązani, co może stanowić rażące naruszenie ich interesów. Na podstawie badanej klauzuli chronione są wyłącznie interesy Spółki. Kwestionowane postanowienie w sposób rażący narusza interesy konsumentów poprzez wykorzystywanie uprzywilejowanej pozycji kontraktowej przez Przedsiębiorcę, jako twórcę wzorca. Analizowane postawienie narusza również w sposób rażący ekonomiczne interesy konsumentów albowiem na jego podstawie może się okazać, że to Spółka jest wyłącznym beneficjentem uzyskanych od banku środków. Konsekwencją powyższego jest uznanie, że kwestionowane klauzule nie uwzględniają i nie zabezpieczają

interesu konsumenta, jako słabszej strony umowy, co może prowadzić do ukształtowania stosunku zobowiązaniowego w sposób nierównorzędny i rażąco dla niego niekorzystny.

(171) Z uwagi na powyższe, w ocenie Prezesa UOKiK analizowane postanowienie umowne stosowane przez Spółkę w ww. wzorcu umowy stanowi niedozwolone postanowienie umowne, o którym mowa w art. 385^1 § 1 kc.

(172) **Wobec powyższego, Prezes Urzędu orzekł jak w punkcie I. sentencji Decyzji.**

Ad II. Uzasadnienie rozstrzygnięcia w kwestii wniosku Przedsiębiorcy w sprawie wydania decyzji w trybie art. 23c uokik

(173) Zgodnie z art. 23b ust. 1 uokik Prezes Urzędu wydaje decyzję o uznaniu postanowienia wzorca umowy za niedozwolone i zakazującą jego wykorzystywania, jeżeli stwierdzi naruszenie zakazu określonego w art. 23a. W decyzji Prezes Urzędu przytacza treść postanowienia wzorca umowy uznanego za niedozwolone. Ustęp 2 wspomnianego artykułu stanowi, że w decyzji, o której mowa w ust. 1, Prezes Urzędu może określić środki usunięcia trwających skutków naruszenia zakazu, o którym mowa w art. 23a, w szczególności zobowiązać przedsiębiorcę do: 1) poinformowania konsumentów, będących stronami umów zawartych na podstawie wzorca, o którym mowa w ust. 1, o uznaniu za niedozwolone postanowienia tego wzorca - w sposób określony w decyzji; 2) złożenia jednokrotnego lub wielokrotnego oświadczenia o treści i w formie określonej w decyzji.

(174) Jak jednak stanowi art. 23c ust. 1 uokik, jeżeli przedsiębiorca przed wydaniem decyzji, o której mowa w art. 23b ust. 1, zobowiąże się do podjęcia lub zaniechania określonych działań zmierzających do zakończenia naruszenia zakazu, o którym mowa w art. 23a, lub usunięcia skutków tego naruszenia, Prezes Urzędu może, wydając decyzję, o której mowa w art. 23b ust. 1, zobowiązać przedsiębiorcę do wykonania tych zobowiązań.

(175) W toku postępowania, na podstawie art. 23c ust. 1 uokik, Spółka zobowiązała się do podjęcia działań mających na celu poinformowanie konsumentów o bezskuteczności zakwestionowanych postanowień, publikację oświadczenia informującego o wydanej w sprawie decyzji oraz o możliwości zawarcia aneksu do umowy.

(176) W ocenie Prezesa Urzędu, zaproponowane przez Przedsiębiorcę zobowiązanie nie budzi zastrzeżeń, a jego treść jest jednoznaczna i precyzyjna. Zobowiązanie Spółki zmierza do usunięcia skutków naruszenia zakazu, o którym mowa w art. 23a uokik. Realizacja wnioskowanego przez Spółkę zobowiązania pozwoli osiągnąć cele postępowania poprzez złożenie konsumentom oświadczenia o bezskuteczności kwestionowanych postanowień oraz przedstawienie możliwości zawarcia aneksu. Ponadto oświadczenie Spółki zawiera przyrzeczenie zwrotu poniesionych przez konsumentów kosztów, które mogli ponieść na skutek stosowania przez Spółkę zakwestionowanych postanowień.

(177) Z kolei obowiązek dotyczący opublikowania na stronie internetowej Przedsiębiorcy oświadczenia (w formie pop-up – widocznego po każdorazowym wejściu na stronę) informującego o wydanej w sprawie decyzji i zawierającego odnośnik umożliwiający zapoznanie się z decyzją opublikowaną na stronie internetowej Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów oraz na stronie internetowej Spółki, jak również obowiązek przesłania konsumentom osobnego oświadczenia w formie wiadomości e-mail lub wysyłką pocztą tradycyjną dopełnia obowiązek usunięcia skutków naruszenia, poprzez przedstawienie

konsumentom informacji na temat działań podjętych przez Przedsiębiorcę w celu doprowadzenia do stanu zgodnego z prawem.

(178) Prezes Urzędu pragnie zarazem zastrzec, że w przedkładanych konsumentom aneksach do umowy powinna znaleźć się prawidłowa i wyczerpująca informacja, o przyczynie zawarcia tego aneksu oraz o skutku w postaci braku związania konsumenta wskazanymi postanowieniami uznanymi za niedozwolone postanowienia umowne. Tak, aby konsumenci decydujący się na jego zawarcie byli w należyty sposób poinformowani (również w samym aneksie), że jego zawarcie ma na celu zastąpienie niedozwolonych postanowień umownych, które są względem nich bezskuteczne – co potwierdzone zostało przez Prezesa UOKiK wydaniem niniejszej Decyzji. Oznacza to, że zamiarem stron, które planują zawarcie aneksu do umowy jest uregulowanie ich sytuacji prawnej i ekonomicznej wynikającej ze stosowania niedozwolonych postanowień umownych – określonych w poszczególnych jednostkach redakcyjnych umowy - w zakresie możliwości wykonywania umowy w tej części w przyszłości. Czynności wykonane w oparciu o niedozwolone postanowienia umowne nie wiążą konsumenta, nawet jeżeli zostało to potwierdzone (wskutek wydania przedmiotowej Decyzji) po ich dokonaniu. Na niedozwolone postanowienie umowne może się zarazem powoływać sam konsument – udzielając następczo „świadomej, wyraźnej i wolnej zgody" na to niedozwolone postanowienie i w ten sposób jednostronnie przywracając mu skuteczność w relacji do przedsiębiorcy[21]. Za niezbędne należy także uznać uwzględnienie w propozycjach aneksów do umowy fragmentu, że jego zawarcie jest dobrowolne, a strony umowy są świadome konsekwencji jego zawarcia. Należy zarazem zaznaczyć, że stosowanie przez Spółkę nowej treści postanowień, zaproponowanych klientom w aneksie, odbywa się wyłącznie na ryzyko Spółki, a ich treść nie jest objęta zakresem zobowiązania przyjętego przez Prezesa UOKiK w niniejszej sprawie.

(179) Mając powyższe na uwadze Prezes Urzędu uznał za celowe nałożenie na Spółkę obowiązku wykonania przedłożonego przez nią zobowiązania. Tym samym spełnione zostały warunki niezbędne do wydania decyzji na podstawie art. 23c ust. 1 uokik.

(180) **Mając na uwadze powyższe Prezes Urzędu orzekł jak w punkcie II. sentencji Decyzji.**

Ad III. Obowiązek składania w wyznaczonym terminie informacji o stopniu realizacji zobowiązań (pkt III. rozstrzygnięcia Decyzji)

(181) Stosownie do art. 23c ust. 3 uokik, elementem obligatoryjnym decyzji zobowiązującej jest nałożenie przez Prezesa Urzędu obowiązku składania w wyznaczonym terminie informacji o stopniu realizacji zobowiązania. W związku z powyższym Prezes Urzędu zobowiązał Przedsiębiorcę do poinformowania o stopniu realizacji zobowiązań, o których mowa w pkt. II. sentencji Decyzji, zgodnie z treścią punktu III. rozstrzygnięcia Decyzji.

(182) Przekazane przez Przedsiębiorcę informacje oraz dokumenty pozwolą zweryfikować i ocenić sposób oraz stopień wykonania zobowiązania.

(183) **Mając na uwadze powyższe Prezes Urzędu orzekł jak w punkcie III. sentencji Decyzji.**

[21] Por. uzasadnienie wyroku Sądu Najwyższego - Izba Cywilna z dnia 14 lipca 2017 r., sygn. akt II CSK 803/16 oraz pkt 31 i 35 wyroku TSUE z dnia 21 lutego 2013 r., sygn. akt C-472/11.

Ad IV. Nałożenie przez Prezesa Urzędu na Przedsiębiorcę obowiązku zwrotu kosztów postępowania

(184) Zgodnie z art. 77 ust. 1 uokik, jeżeli w wyniku postępowania Prezes Urzędu stwierdził naruszenie przepisów ww. ustawy, przedsiębiorca, który dopuścił się tego naruszenia, jest obowiązany ponieść **koszty postępowania**. Zgodnie z art. 80 uokik, Prezes Urzędu rozstrzyga o kosztach, w drodze postanowienia, które może być zamieszczone w decyzji kończącej postępowanie.

(185) Zgodnie z art. 263 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2022 r. poz. 2000 ze zm.) do kosztów postępowania zalicza się koszty podróży i inne należności świadków i biegłych oraz stron w przypadkach przewidzianych w art. 56 tej ustawy, a także koszty spowodowane oględzinami na miejscu, jak również koszty doręczenia stronom pism urzędowych. Zgodnie zaś z art. 264 § 1 ww. ustawy jednocześnie z wydaniem decyzji organ administracji publicznej ustali w drodze postanowienia wysokość kosztów postępowania, osoby zobowiązane do ich poniesienia oraz termin i sposób ich uiszczenia.

(186) W punkcie I. sentencji Decyzji Prezes Urzędu w wyniku przeprowadzonego postępowania w sprawie o uznanie postanowień wzorca umowy za niedozwolone stwierdził naruszenie przez Przedsiębiorcę art. 23a uokik. Spełniona została zatem przesłanka wynikająca z art. 77 ust. 1 uokik pozwalająca na obciążenie Przedsiębiorcy kosztami przeprowadzonego postępowania, którymi są dla Prezesa Urzędu wydatki w łącznej kwocie **132 zł** związane z prowadzoną w toku tego postępowania korespondencją ze stroną niniejszego postępowania.

(187) **Koszty niniejszego postępowania Przedsiębiorca obowiązany jest wpłacić na konto Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w Warszawie w NBP o/o Warszawa Nr 51101010100078782231000000 w terminie 14 dni od uprawomocnienia się decyzji.**

<u>Pouczenia:</u>

(188) Stosownie do art. 81 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów oraz na podstawie art. 479^{28} § 2 Kodeksu postępowania cywilnego – od niniejszej decyzji przysługuje odwołanie do Sądu Okręgowego w Warszawie – Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, w terminie miesiąca od dnia jej doręczenia, za pośrednictwem Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów – Delegatury Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w Katowicach (40-048 Katowice, ul. Kościuszki 43).

(189) W przypadku jednak kwestionowania wyłącznie postanowienia o kosztach zawartego w punkcie IV. niniejszej decyzji, stosownie do art. 81 ust. 5 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów w związku z art. 479^{32} § 1 i 2 Kodeksu postępowania cywilnego i na podstawie art. 264 § 2 Kodeksu postępowania administracyjnego w zw. z art. 83 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, można wnieść zażalenie do Sądu Okręgowego w Warszawie – Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, za pośrednictwem Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów – Delegatury Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w Katowicach (40-048 Katowice, ul. Kościuszki 43) w terminie tygodnia od dnia doręczenia niniejszej decyzji.

(190) Zgodnie z art. 3 ust. 2 pkt 9 w związku z art. 32 ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz. U. z 2022 r. poz. 1125), odwołanie od decyzji Prezesa

Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów podlega opłacie stałej w kwocie 1000 zł. Z kolei, zgodnie z art. 3 ust. 2 pkt 9 w związku z art. 32 ust. 2 tej ustawy zażalenie na postanowienie Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów podlega opłacie stałej w kwocie 500 zł.

(191) Zgodnie z art. 103 ust. 1 i 2 ww. ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych sąd może przyznać zwolnienie od kosztów sądowych osobie prawnej lub jednostce organizacyjnej niebędącej osobą prawną, której ustawa przyznaje zdolność prawną, jeżeli wykazała, że nie ma dostatecznych środków na ich uiszczenie. Spółka handlowa powinna wykazać także, że jej wspólnicy albo akcjonariusze nie mają dostatecznych środków na zwiększenie majątku spółki lub udzielenie spółce pożyczki.

(192) Zgodnie z art. 105 ust. 1 tej ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych, wniosek o przyznanie zwolnienia od kosztów sądowych należy zgłosić na piśmie lub ustnie do protokołu w sądzie, w którym sprawa ma być wytoczona lub już się toczy.

(193) Stosownie do treści art. 117 § 1, § 3 i § 4 Kodeksu postępowania cywilnego strona zwolniona przez sąd od kosztów sądowych w całości lub części, może domagać się ustanowienia adwokata lub radcy prawnego. Osoba prawna lub inna jednostka organizacyjna, której ustawa przyznaje zdolność sądową, niezwolniona przez sąd od kosztów sądowych, może się domagać ustanowienia adwokata lub radcy prawnego, jeżeli wykaże, że nie ma dostatecznych środków na poniesienie kosztów wynagrodzenia adwokata lub radcy prawnego. Wniosek o ustanowienie adwokata lub radcy prawnego strona zgłasza wraz z wnioskiem o zwolnienie od kosztów sądowych lub osobno, na piśmie lub ustnie do protokołu, w sądzie, w którym sprawa ma być wytoczona lub już się toczy.

Z up. Prezesa
Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów
Dyrektor Delegatury UOKiK w Katowicach
Maciej Fragsztajn